

T.B.M.M. TUTANAK DERGİSİ

128 inci Birleşim
30 . 7. 1997 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	134
II. - GELEN KÂĞITLAR	136
III. - YOKLAMA	210
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	138
A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	138
1. - Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş'in, Kırşehir şeker fabrikası inşaatının tamamlanarak işletmeye alınmasına ilişkin gündem dışı konuşması	138:139
2. - Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, öğretim üyelerinin askerlik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Başbakan Yardımcısı ve Millî Savunma Bakanı İsmet Sezgin'in cevabı	139:142
3. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, kalkınmada öncelikli yörelere ilişkin gündem dışı konuşması	142:144
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	144
1. - Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun, dönüşüne kadar, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/966)	144:145
2. - Ankara Milletvekili Ömer Faruk Ekinci'nin, Adalet Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/237)	149

3. — Aydın Milletvekili Muhammet Polat'ın, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/238)	145
4. — Tokat Milletvekili Bekir Sobacı'nın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/239)	145
5. — Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz'ün, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/240)	145
V. — ÖNERİLER	146
A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ	146
1. — Gündem dışı sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin DYP Grubunun önerisi	146:155
2. — Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılması ile 30.7.1997 Çarşamba günü Birleşiminin çalışma süresine ve sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin DSP Grubu önerisi	155:159
VI. — SEÇİMLER	159
A) BAŞKANLIK DİVANINDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM	159
1. — Başkanlık Divanında açık bulunan kâtip üyeliğe seçim	159:160
B) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM	160
1. — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim	160
VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	160, 197, 212
1. — 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/215) (S. Sayısı : 23)	160
2. — Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/576, 2/137) (S. Sayısı : 303)	160
3. — Emniyet Teşkilatı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132)	161
4. — Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 492 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/218) (S. Sayısı : 164)	161
5. — 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111) (S. Sayısı : 168)	161

6. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller; Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) 161
7. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) 162
8. — İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/216) (S. Sayısı : 40) 162:210,
212:221,
230:235
- VIII. — SORULAR VE CEVAPLAR** 222
- A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI** 222
1. — Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, KOMBASSAN Holdinge ve bünyesindeki şirketlerin hesap ve defterlerinin incelemeye alınıp alınmadığına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in yazılı cevabı (7/3128) 222:223
2. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner'in, Burdur TEDAŞ Müdürünün Denizli'ye nakline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Cumhur Ersümer'in yazılı cevabı (7/3134) 223:224
3. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur'da pancar ekim alanlarının genişletilip genişletilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı E. Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/3142) 224:225
4. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman stol tipi havaalanı ihalesinin ne zaman yapılacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menziri'nin yazılı cevabı (7/3152) 225:226
5. — İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın, çete sanığı bir şahsın yaptığı iddia edilen telefon görüşmelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menziri'nin yazılı cevabı (7/3157) 226:228
6. — Şırnak Milletvekili Bayar Ökten'in, Kuzey Irak'tan yapılan mazot ticaretine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Salih Yıldırım'ın yazılı cevabı (7/3176) 228:229

I.— GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Genel Kurulu ziyaret eden Bulgaristan Cumhurbaşkanı Petar Stoyanov'a Başkanlıkça "Hoş geldiniz" denildi.

Bulgaristan Cumhurbaşkanı Petar Stoyanov, Genel Kurula hitaben bir konuşma yaptı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'e, dönüşüne kadar, Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in vekâlet etmesinin uygun görülmüş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi;

DSP Grubunca;

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde açık bulunan üyelikler için, asıl üyeliklere İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve İstanbul Milletvekili Ahmet Tan'ın, yedek üyeliklere Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ ve Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesinde açık bulunan üyelik için, Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün;

Parlamentolararası Birlikte açık bulunan üyelik için, İstanbul Milletvekili A. Ziya Aktaş'ın;

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda açık bulunan üyelik için, Sakarya Milletvekili Teoman Akgür'ün;

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Parlamenter Asamblesinde açık bulunan üyelikler için, asıl üyeliğe Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'ın, yedek üyeliğe Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in;

Kuzey Atlantik Asamblesi Parlamenter Meclisinde açık bulunan üyelikler için, asıl üyeliğe Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, yedek üyeliğe Kocaeli Milletvekili Halil Çalık'ın;

Aday gösterdiklerine ilişkin Başkanlık tezkereleri ile;

Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır'ın, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm,

İçel Milletvekili Halil Cin'in, Tarım, Orman ve Köyşleri,

Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül'ün, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji,

Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Millî Savunma,

Bartın Milletvekili Zeki Çakan ve Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey'in, Plan ve Bütçe,

Komisyonları;

İstanbul Milletvekili Ahmet Tan'ın, TBMM Parlamentolararası Birlik Türk Grubu;

Üyeliklerinden çekildiklerine ilişkin önergeleri;

Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu ve 30 arkadaşının, YÖK tarafından yurtdışında ki üniversitelerden mezun olanlara denklik belgesi verilmesinde haksızlık yapıldığı iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi,

Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun ve 24 arkadaşının Antalya'da meydana gelen orman yangınında zarar görenlere yapılacak yardımın belirlenmesi ve yangınların söndürülmesinde alınacak tedbirlerin tespiti,

Amacıyla birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önermeleri (10/197, 10/198) Genel Kurul bilgisine sunuldu; önermelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve öngörüşmelerinin, sırasında yapılacağı açıklandı.

Ankara Milletvekili Ünal Erkan'ın, Ankara İlinde Batıkent Adı İle Bir İlçe Kurulmasına Dair (2/265),

Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşoğlu'nun, Bursa İli İnegöl İlçesinin İl Olmasıyla İlgili (2/691),

Kanun Tekliflerinin İchtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önermelerinin, yapılan görüşmelerden sonra, kabul edildikleri açıklandı.

ANAP Grubuna düşen ve gruplarınca aday gösterilen :

Anayasa Komisyonunda açık bulunan 2 üyeliğe, Çankırı Milletvekili Mete Bülğün, Isparta Milletvekili Erkan Mumcu,

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan 2 üyeliğe, Adıyaman Milletvekili Mahmut Bozkurt, Denizli Milletvekili M. Halûk Müftüler,

Adalet Komisyonunda açık bulunan 4 üyeliğe, Ankara Milletvekili İlhan Aküzüm, İstanbul Milletvekili Ali Talip Özdemir, Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler, Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli,

Millî Savunma Komisyonunda açık bulunan 3 üyeliğe, Balıkesir Milletvekili İsmail Safa Giray, Bursa Milletvekili İbrahim Yazıcı, Zonguldak Milletvekili Veysel Atasoy,

İçişleri Komisyonunda açık bulunan 3 üyeliğe, Bingöl Milletvekili Mahmut Sönmez, Iğdır Milletvekili Adil Aşırım, Ordu Milletvekili Nabi Poyraz,

Dışişleri Komisyonunda açık bulunan 1 üyeliğe, Adana Milletvekili Mehmet Ali Bilici,

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda açık bulunan 3 üyeliğe, Bolu Milletvekili Avni Akyol, İçel Milletvekili Halil Cin, Rize Milletvekili Ahmet Kabil,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda açık bulunan 1 üyeliğe, Samsun Milletvekili İrfan Demiralp,

Çevre Komisyonunda açık bulunan 3 üyeliğe, Çanakkale Milletvekili Hikmet Aydın, İzmir Milletvekili Suha Tanık, Muş Milletvekili Erkan Kemaloğlu,

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda açık bulunan 4 üyeliğe, Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu, Balıkesir Milletvekili Hüsnü Sivalıoğlu, Hatay Milletvekili Ali Uyar, Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey,

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda açık bulunan 3 üyeliğe, Edirne Milletvekili Evren Bulut, Kırıkkale Milletvekili Recep Mızrak, Şanlıurfa Milletvekili Eyyüp Cenap Gülpınar,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan 1 üyeliğe, Ağrı Milletvekili Yaşar Eryılmaz,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda açık bulunan 1 üyeliğe, İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk;

DSP Grubuna düşen ve gruplarınca aday gösterilen :

Anayasa Komisyonunda açık bulunan 1 üyeliğe Samsun Milletvekili Yalçın Gürtan,

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da boşaltılan yerleşim birimleri nedeniyle göç eden yurttaşlarımızın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla kurulan (10/25) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan 1 üyeliğe, Manisa Milletvekili M. Cihan Yazar,

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan ve DYP Grubuna düşen 1 üyeliğe, Grubunca aday gösterilen, Şırnak Milletvekili Bayar Ökten, Seçildiler.

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmına geçilerek :

1 inci sırada bulunan (6/461),

2 nci sırada bulunan (6/462),

3 üncü sırada bulunan (6/463),

Esas numaralı sözlü soruların, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadıklarından, yazılı soruya çevrildikleri ve gündemden çıkarıldıkları açıklandı.

Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 37 arkadaşının, Türkiye'nin Avrupa Birliği ve ilişkilerinin incelenerek uygulanacak yeni strateji ve politikaların tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin (10/21) yapılan öngörüşmelerinden sonra, kabul edildiği açıklandı.

Kurulacak komisyonun :

13 üyeden teşekkül etmesi,

Çalışma süresinin, üye seçimi tarihinden itibaren 3 ay olması,

Gerektiğinde Ankara dışında da çalışması,

Kabul edildi.

Sözlü sorular ile kanun tasarısı ve tekliflerini görüşmek için, 30 Temmuz 1997 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.22'de son verildi.

Hasan Korkmazcan
Başkanvekili

Fatih Atay
Aydın
Kâtip Üye

Ali Günaydın
Konya
Kâtip Üye

II. — GELEN KÂĞITLAR

30 . 7 . 1997 ÇARŞAMBA

No. : 177

Tasarılar

1. — 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 68 inci, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 209 uncu ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Geçici 139 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/628) (Millî Savunma ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.7.1997)

2. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1997)

3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1997)

4. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1997)

5. — Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması ile Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasını Tadil Metninin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1997)

Teklifler

1. — İstanbul Milletvekilleri Ahmet Gürüz Ketenci ve Ercan Karakaş'ın; 13.5.1981 Tarih ve 2461 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Maddeler ve Ek Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi (2/896) (Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 24.7.1997)

2. — Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay ve 4 Arkadaşının; 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 1 inci Maddesine Bir Fıkra Eklennesine Hakkında Kanun Teklifi (2/897) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 25.7.1997)

3. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner ve 21 Arkadaşının; Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/898) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.7.1997)

4. — Aydın Milletvekili M. Fatih Atay'ın; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Ek Madde İlave Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/899) (Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.7.1997)

Raporlar

1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997) (GÜNDEME)

2. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997) (GÜNDEME)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

30 Temmuz 1997 Çarşamba

BAŞKAN : Başkanvekili Hasan KORKMAZCAN**KÂTİP ÜYELER : Fatih ATAY (Aydın), Ali GÜNAYDIN (Konya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 128 inci Birleşimini açıyorum.

Sayın milletvekilleri, çalışmalarımıza başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç milletvekili arkadaşşıma gündemdişı söz vereceğim.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEMĐĐĐ KONUSMALAR**

1. – Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş'in, Kırşehir şeker fabrikası inşaatının tamamlanarak iş-letmeye alınmasına ilişkin gündemdişı konuşması

BAŞKAN – Kırşehir Milletvekili Sayın Cafer Güneş, Kırşehir şeker fabrikası konusunda gündemdişı söz istemiştir.

Kendisini kürstüye davet ediyorum; buyurun Sayın Güneş.

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kırşehirimizde 1989 yılında seçilen Belediye Başkanımız, maalesef, bir trafik kazası neticesi vefat etmiş; -bu vesileyle, bir kez daha kendisine Cenabı Allah'tan rahmet diliyorum- 1990 Şubatında Kırşehirimizde belediye seçimi yapılması kararı alınmış, o dönemde şehrimizde bir şeker fabrikasının da temeli atılmış; o gün bugündür yapılamayan şeker fabrikası inşaatı hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

1990-1997 yılları arası Kırşehir'deki tüm siyasiler, Kırşehir'in meselelerini sayarken, en başta şeker fabrikasını saymıştır. 1990-1997 yılları arasında Mecliste grubu olan partilerimizin hemen hemen tamamı da iktidar olmuş -1990'da Anavatan partisi, 1991-1995 yılları arasında Doğru Yol Partisi- Cumhuriyet Halk Partisi, 1996-1997 yılları arasında da bir yıl Refah Partisiyle Doğru Yol Partisi iktidar olmuş- ancak, Kırşehir'deki şeker fabrikası inşaatı bir türlü bitirilememiş; bir hayalet gibi, yanından geçenleri karşılıyor ve istisnasız herkes tarafından "vah bizim halimize vah" deritecek durumdadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kırşehir şeker fabrikası projesi, Bakanlar Kurulu kararıyla 1990 yılı yatırım programına alınmıştır. Söz konusu projenin 1990 birim fiyatlarıyla yatırım tutarı 204 milyar liradır; 1996 yılı için 4 trilyon liraya yükselmiş, 1997 yılı için de 8 ila 10 trilyon lira arasında bir maliyet tespit edilmiştir. Görüldüğü gibi, yapım süresi uzadıkça;

- 1- Yatırım uzun yıllara sarkıyor, maliyet artıyor.
- 2- Yarım kalan tesisler uzun yıllar içerisinde korkunç derecede yıpranıyor.
- 3- Bölgesel pancar üretimi teşvik edilemiyor.
- 4- İç tüketimin yerli üretimle karşılanması açısından ek kapasite oluşturulamıyor.

Kırşehir şeker fabrikası projesine göre, günlük pancar işleme kapasitesi 3 600 tondur. Yüzyirmi günlük normal kampanya süresinde 450 bin ton pancar işlenecek, 65 bin ton şeker, 9 bin ton melas üretilecek, faaliyete geçtiğinde ortalama bin kişiye iş imkânı sağlayacaktır. Türkiyemiz ve Kırşehirimiz için ne kadar önemli olduğu ortadadır. Ayrıca, pancar üretimi, Kırşehir'e bağlı olarak da yedi bölgede yapılmaktadır, bunlar, Kırşehir bölgesi, Gülşehir bölgesi, Hacıbektaş bölgesi, Kamman bölgesi, Mucur bölgesi, Ortaköy bölgesi ve Şereflikoçhisar bölgesidir. Yani, bu fabrika, bölge olarak 171 köyü, 9 038 sözleşmeli çiftçiyi ilgilendirmektedir.

Kırşehirimizde, suyun, havanın güzel olması Allah'ın bir nimetidir; yetişen tüm bitkiler, sebze, meyveler ve hayvansal ürünlerin ayrı bir tadı oluyor. Dolayısıyla, burada yetişen şekerpancarının şeker oranı da Türkiye oranının üst sıralarındadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yüzde 50'si bitmiş olan bu tesis için, bölgenin seçilmişleri olarak bizler, yetkililerle sürekli görüşüyoruz. 55 inci Hükümetin Sayın Bakanı Yalın Erez Bey, o zaman da bakandı, bundan bir yıl evvel; durumu yakinen biliyor; Kırşehirimize de geldiler, yetkililerden bilgi aldılar.

Sayın Erez'den sonra, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına Sayın Ali Rıza Gönül geldi. Sağ olsunlar, Ali Rıza Bey de Kırşehirimizi teşrif ettiler, yetkililerden bilgi aldılar, fabrikamızı gezdiler. Daha sonra, Şeker Genel Müdürlüğünün, Devlet Planlamadan, 1997 için talep etmiş olduğu 900 milyar liranın, bir yazıyla, çıkarılması için Sayın Bakanımız talimat verdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konuşmanızı tamamlayın efendim.

CAFER GÜNEŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

...ancak, 54 üncü Hükümet, bu sıralarda son buldu; 55 inci Hükümet kuruldu; Kırşehir'i ve fabrikayı bilen Sayın Erez tekrar Sanayi ve Ticaret Bakanı oldu. Şimdi, Kırşehirliler adına Sayın Bakanımızdan istediğim, az önce sıraladığım gerçekler çerçevesinde, bahse konu 900 milyar liranın bu yıl içerisinde acilen çıkarılması, 1998 mali yılı bütçesine, fabrika bitimi için gerekli ödeneğin konmasıdır.

Ayrıca, eğer özelleştirme düşünülüyor ve yapılacaksa, Kırşehirliler olarak buna da hazırız. Eğer siz "haydi" dersiniz, Kırşehir'deki yetkililerle görüşüp, teklifimizi size hemen getirebiliriz.

Bu temennilerle hepinizi saygıyla selamlıyor, fabrikanın Kırşehir'e ve tüm Türkiye'ye hayırlı olmasını diliyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşan Kırşehir Milletvekili Sayın Cafer Güneş'e teşekkür ediyorum.

2. – *Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, öğretim üyelerinin askerlik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Başbakan Yardımcısı ve Millî Savunma Bakanı İsmet Sezgin'in cevabı*

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, şimdi gündem dışı ikinci sırada söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Bayram Fırat Dayanıklı'yı kürsüye çağırıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Dayanıklı, öğretim üyelerinin askerlik sorunu konusunda söz istemiştir.

Konuşma süreniz 5 dakikadır Sayın Dayanıklı.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öğretim üyelerinin askerlik sorunları ve çağdaş eğitim konusunda gündem dışı bir konuşma yapmak üzere söz almış bulunuyorum; öncelikle, sizleri saygıyla selamlarım.

Bu arada, dün yaşanan üzücü olayları kınıyorum ve saldırıya uğrayan gazeteci arkadaşlarımı za geçmiş olsun dileklerimi bir defa daha sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, son yıllarda, Batılı ülkelerin gelişmişlik düzeyine ulaşabil-
mek için yükseköğretim konusunda özel bir ilgi göstermektedir. Buna rağmen, üniversite kapıla-
rında yığılmalar henüz azalmamıştır.

Yeni üniversitelerin birçoğu, bina, kütüphane, teknik donanım ve en önemlisi, öğretim üyesi bakımından çok yetersiz durumdadır. Bir üniversite öğrencisinin yetiştirilmesinde en önemli fak-
tör öğretim üyesidir. Öğretim üyesinin varlığı ve kalitesi, öğrencinin güvencesidir. Ancak, son yıl-
larda, öğrenci, kimi zaman, karşısında öğretim üyesi dahi bulamamaktadır. Sayılara bakarsak, öğ-
retim üyesi başına 1983-1984'te 47 öğrenci düşerken, 1994-1995'te 74 öğrenci düşmüştür.

Üniversitelerdeki bu öğretim üyesi açığı nedeniyle, 1987 yılından itibaren, öğretim üyesi ye-
tiştirmek için yoğun bir gayret içerisinde olmuştuk. 1987 yılından önce, yükseköğretimin ihtiyaç
duyduğu alanlarda yurt dışında eleman yetiştirilmesi işlemleri Millî Eğitim Bakanlığınca yürütül-
mekteydi. 1987 yılında kanunlarda yapılan değişikliklerle, üniversiteler de yurt dışına araştırma gö-
revlisi göndermeye başladılar. 1987 yılından bu yana, öğretim üyesi olarak yetiştirilmek üzere yurt
dışına gönderilen araştırma görevlilerinin sayısı 4 bin civarındadır. 1996 yılından itibaren, her yıl
yurt dışında doktorasını tamamlayıp dönen araştırma görevlisi sayısı yaklaşık bin civarında olmuştur.
Doğrudan yardımcı doçent olarak göreve başlayacak bu kişilerin çoğu, yeni açılan üniversite-
lerde öğretim üyeliği yapacaklardır. Bu üniversitelerde, bu kişilere çok büyük ihtiyaç vardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yurt dışına araştırma görevlisi gönderme uygulamasının
yıllık maliyeti 80 milyon dolar civarındadır; şu andaki kurla 12,5 trilyon lira yapmaktadır. Bu ka-
dar büyük bir bütçeyle önemli bir program uygulanırken, bu kişiler, yurda dönüşlerinde, hemen, as-
kerlik sorunuyla yüz yüze gelmektedirler. Acilen kendilerine ihtiyaç duyulan bu yeni üniversiteler-
de göreve başlamaları birbuçuk yıl daha gecikmektedir. Bu kişilere, asker olarak mı yoksa öğretim
üyesi olarak mı daha çok ihtiyaç duyduğumuz sorusunun yanıtı açıktır. Silahlı Kuvvetlerin ihtiya-
cı olan yükseköğrenim yapmış kaliteli insan gücü, her yıl mezun olanlar tarafından fazlasıyla kar-
şılanmaktadır. Üniversitelerimizin çoğunda, kalitesi yükselen yabancı dil eğitimi sayesinde, bu as-
ker adaylarının yabancı dil sorunu da yoktur. Bu durumda, doktorasını tamamlamış ve üniversite-
lerde öğretim üyesi olarak kendilerine ihtiyaç duyulan bu kişilere, uzun dönem askerlik yaptırılma-
sı, bence, çok büyük bir kaynak, emek, zaman ve kalite israfıdır. Türkiye'nin böyle bir lüksü kul-
lanmaya hakkı yoktur. Türkiye'de, güvenliğimizi koruyan polis kadar, kaliteli insan gücü yetiştir-
menin güvencesi olan öğretim üyelerine de asıl görev yerlerinde ihtiyaç vardır.

Yukarıda sıralamaya çalıştığım nedenler ve gerekçeler ışığında, doktorasını yurt dışında ve
yurt içinde tamamlayıp üniversitelerde öğretim elemanı olarak göreve başlayan kişilere kısa dönem
askerlik hakkı tanınmasını veya üç ay temel eğitim sonrası kalan süresinin yeni açılan üniversite-
lerde hizmetle karşılanmasını öneriyorum.

Ancak, bunun ötesinde bir konuya daha değinmek istiyorum: Son günlerde, birtakım, sarıklı,
cüppeli insanlar, meydanlarda, üzerinde ne yazdığı belli olmayan yeşil bayraklar açmaktadırlar.
Huzurlarınıza çıkmışken, bu konudaki görüşlerimi de sunmak istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Atatürk Türkiye'si, maalesef, bir karşı devrim tehdidi al-
tındadır; bu tehdit, sürekli olarak artmaktadır. Siyasî geleceğini gerici çevrelerin iktidarlarına
bağlayanlar Atatürk dönemindeki yüksek ahlakî değer ve nitelikleri yok etmeye çalışmaktadırlar.
Bu kişiler, ülkemizin siyasî ve ekonomik özgürlüğünü İslam ilkelerine dayandırma, Türkiye'nin
daha çağdaş, insan haklarına saygılı, demokratik ve tam bağımsız bir ülke olmasını engelleme ni-
yeti içindedirler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülke yönetimini ele geçirme çabasında olan siyasi İslamcılar, tarihimizi, kültürümüzü, laik eğitim sistemimizi şeriat çıkarlarına göre yönlendirmek ve ülkemizde yeniden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dayanıklı, şimdi siz gündem dışı sözü...

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – Çağdaş eğitim konusunda efendim.

BAŞKAN – ...öğretim üyelerinin askerlik sorunlarıyla ilgili olarak aldınız; ama, bu konuşmanız gündem dışı söz kapsamına da girmez.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Bravo Başkan.

BAŞKAN – Ayrıca, bu konuların tartışılmasına İttüdüğün belirlediği 5 dakikalık süre yetmez.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – 1 dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Bu konuların tartışılmasını istiyorsanız, bunun başka usulü var. Ben, hangi konuda gündem dışı söz vermişsem, sayın üyelerden o konuya riayet etmelerini isterim.

Lütfen, konuşmanızı tamamlayın efendim; zaten süreniz de bitti.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Konuya bağlı olarak konuş.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – Ülkemizde, yeniden, cumhuriyeti hilafete, ulusu ümmete, vatani mülke, okulları medreseye, akılcılığı kaderciliğe dönüştürmek istemektedir bu kişiler; Atatürk devrimlerini yok ederek, Türkiye'yi, ne idüğü belirsiz, hanedan mensuplarının kulu haline getirme hezeyanını sergilemektedirler.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Aynada kendini görüyorsun.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – Mustafa Kemal, cumhuriyeti, akılcı, laik, çağdaş, bilimsel eğitimden geçmiş yeni kuşaklara emanet etmeyi düşünmüşken, bugün ülke yönetimine el koymayı amaçlamış şeriatçı genç kuşaklar özellikle yetiştirilmektedir. Daha da acısı, "imam hatipler kapatılamaz" diye halkı kandırmaya çalışanların... (RP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler) sokaklara dökülenlerin birçoğunun amacı, din esaslarına dayalı devlet düzenidir. Özledikleri bu düzende biz yokuz, Atatürkçülere yer yok... (RP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – Bu nedenle, konuyu...

BAŞKAN – Sayın Dayanıklı... Sayın Dayanıklı...

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – ... bütün çıplaklığıyla ortaya koymak, Atatürk ilkeleri ve aydınlık Türkiye için mücadele etmek zorundayız.

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Siz neredesiniz?!

BAŞKAN – Sayın Dayanıklı, konuşma süreniz bitti, mikrofon kapandı efendim.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Ne konuşuyor bu yahu!..

Ne konuşuyorsun!..

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – ...Ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine çıkarmanın tek yolu vardır, o da, Atatürk yoludur.

BAŞKAN – Sayın Dayanıklı...

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Meclisin tansiyonunu yükseltiyorsunuz... Türkiye'nin tansiyonunu yükseltiyorsunuz...

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Devamla) – ...Bu inanç ve anlayışla hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar; RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kürsüdeki hatibe müdahale hakkı başkana ait. İçtüzüğe uygun konuşmasını sağlamak benim görevim, müdahale etmenize gerek yok efendim.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Alakası olmayan bir konuşma yaptı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VE MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, izin vererseniz cevap arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Millî Savunma Bakanı Sayın İsmet Sezgin, öğretim üyelerinin askerlik sorunu konusunda yapılan gündem dışı konuşmaya cevap vermek üzere söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VE MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, Yüce Meclisimizin değerli üyeleri, aziz arkadaşlarım; Tekirdağ Milletvekili Sayın Fırat Dayanıklı'nın, Bakanlığımızı ilgilendiren konuşmasını yanıtlamak üzere huzurlarınızı işgal etmiş bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, öğretim üyeleri ve akademik personelin temel eğitimi müteakip geri kalan askerlik hizmetlerini kendi kurum ve kuruluşlarında tamamlamaları konusundaki talepler zaman zaman Millî Savunma Bakanlığına intikal etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası gereğince, yüksek malumlarımızdır, askerlik yükümlülüğü, her Türk erkek vatandaşı için bir hak, aynı zamanda bir ödevdir. Öğretim üyeleri ve akademik personel de bu hak ve ödevlerini yedek subay veya erbaş olarak tamamlamaktadır. Zaman içerisinde, muhtelif meslek gruplarının, öğretim üyelerinin istekleri gibi; örneğin, mülki idare amirleri, emniyet teşkilatı mensupları, Dışişleri Bakanlığı mensupları, Türk Hava Yolları pilotları, tabipler, sanatçılar ve birçok meslek grubu mensuplarının, askerlik hizmetlerinden muaf tutulmaları veya temel eğitimlerini müteakip kalan askerlik hizmetlerini kendi teşkilatlarında tamamlamaları ya da kısa dönem askerlik yapmaları hakkında talepleri olmuştur, olmaya devam etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, yaptırdığımız inceleme sonunda, öğretim üyeleri ve akademik personele ayrı bir statü ve uygulama getirilmesi halinde, askerlik sistemini daha da karmaşık bir hale getireceği; diğer meslek gruplarından da, emsal gösterilerek, benzer taleplerin gelmesine neden olacağı; silahlı kuvvetler kaynağını olumsuz etkileyeceği ve kamuoyu ve diğer meslek grubu yükümlüleri üzerinde olumsuz etkiler yapacağı değerlendirildiğinden, bu talepler, şimdilik uygun mütalaa edilmemektedir.

Saygıyla arz ederim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (DTP, ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşmayı cevaplandıran Millî Savunma Bakanı Sayın İsmet Sezgin'e teşekkür ediyorum.

3. – *Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, kalkınmada öncelikli yörelere ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Bugünkü gündem dışı son konuşma, Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal tarafından yapılacak.

Sayın Ünal, kalkınmada öncelikli yörelere hakkında gündem dışı söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Ünal. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

ZEKİ ÜNAL (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınmada öncelikli yöreler üzerindeki görüşlerimi arz etmek üzere gündem dışı söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepimize saygılar sunuyorum. Ayrıca, bize söz verdiklerinden dolayı, Sayın Başkana teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, müsaade ederseniz, konuya girmeden önce, Sayın Hükümete kısa bir mesajım olacaktır. .

Sayın Hükümet üyeleri, bildiğiniz gibi, dün, 8 yıllık kesintisiz eğitimle ilgili olarak, en tabii hakları olan demokratik tepkilerini dile getirmek için, Anadolu'nun muhtelif yerlerinden gelen her partiye mensup yurttaşlarımızı copla karşıladınız; üzerlerine köpekleri saldırttınız...

BAŞKAN – Sayın Ünal... Sayın Ünal...

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – ...hatta, onları muhatap bile kabul etmediniz... Bu insanlarımızdan özür dilemelisiniz...

BAŞKAN – Sayın Ünal, biraz önce, bu konudaki içtüzük hükümlerini bir arkadaşımıza anlattım, hatırlattım...

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bu, o arkadaşımızın kişisel konuşmasına yönelik bir uyarı değildi; sizi de bu konuda uyarıyorum. Benden, hangi alanda gündem dışı söz istemişseniz, burada onu konuşacaksınız. Diğer konularda Bakanlar Kuruluna bir soru yöneltme ihtiyacı duyuyorsanız, onun usulleri var efendim; İçtüzükte denetim yollarının usulleri gösterilmiş. Aksi halde, bu gündem dışı konuşmaları, İçtüzükteki anlamı içerisinde yapamazsak, uygulamamızın bir faydası kalmaz. Lütfen...

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, sözüm zaten bitmişti; ben uzatacak değildim; kısa bir mesajdı bu.

BAŞKAN – Evet efendim. Onu dışarıda da yapabilirsiniz; sayın bakanlarla özel görüşmelerinizde yapabilirsiniz.

Şimdi, kalkınmada öncelikli yöreler hakkındaki uygulamalara ilişkin konuşmanızı, lütfen süresi içerisinde tamamlayın.

Buyurun efendim.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi, planlı döneme girildikten sonra, ülke kaynaklarının daha rantabl ve rasyonel bir şekilde değerlendirilmesi, refahın yaygınlaştırılması, sosyal adaletin sağlanması, bölgelerarası dengesizliklerin giderilmesi amacıyla, hükümetler, bir dizi tedbir almıştır ve konuyla ilgili planlar ve programlar yapmışlardır. Bu arada, sosyal ve ekonomik açıdan geri kalmış bölgelerimizin kalkınması gündeme girmiştir ve ilk defa 1968 yılında, 22 ilimiz kalkınmada öncelikli iller kapsamına alınmıştır. 1973 yılında bu sayı 40'a çıkarılmış, 1984 yılında 28'e indirilmiş, 1996'da 36'ya çıkarılmıştır. Geçen hafta, ayın 22'sinde, Yüksek Planlama Kurulunun kararıyla bu sayıya 8 il daha eklenmiştir. İçerisinde Karaman'ın da bulunduğu bu illerimiz, Aksaray, Giresun, Kırıkkale, Kırşehir, Niğde, Ordu ve Rize'dir.

Geçen hükümetler döneminde, bu konuyu, çeşitli zeminlerde, müteaddit defalar dile getirdim. Sadece bu 8 il değil, bunun dışında birçok ilin de kalkınmada öncelikli iller kapsamına alınması gerektiğini vurgulamıştım.

RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Niye yapmadınız o zaman?

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Ancak, bu, 55 inci Hükümete nasip oldu. Daha evvelki Hükümet bu konuda çalışma yapıyordu; yalnız, tabii ki, hükümetin ömrü vefa etmediğinden dolayı bu işler yarım kaldı. Bu vesileyle, ben, şahsen, hemşerim olan Işın Çelebi başta olmak üzere YPK üyelerine burada teşekkür etmek istiyorum.

Ancak, müsaade ederseniz, genel prensipler açısından Hükümetin dikkatini birkaç noktaya çekmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, daha önceki hükümetler döneminde, bildiğiniz gibi, 2 gelişmiş ilimizin dışındaki iller sanayi kuşağına alınmış bulunmaktadır. Yani, sanayi kuşağına alındıktan sonra, teşvik tedbirleri açısından, kalkınmada öncelikli yörelere tanınan tedbirler itibariyle aralarında fazla bir fark yoktur. Ancak, kalkınmada öncelikli iller statüsüne girdikten sonra bazı verilerde indirim olması açısından, elbette ki, sonsuz faydaları vardır. Bu Hükümet, eğer isterse, 2 gelişmiş il istisna edildiği takdirde, bütün illeri kalkınmada öncelikli iller statüsüne kavuşturabilir. Ben bunu arz etmek istiyorum. Şu anda 80 ilimiz vardır ve en son YPK kararına göre 46 ilimiz kalkınmada öncelikli iller statüsüne kavuşturulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünal, konuşmanızı tamamlayın efendim.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Diğer 34 ilimizin içerisinde 15 il vardır ki, bu illerin, otomatikman, kalkınmada öncelikli iller içerisine girmesi gerekir. Sebebi de şudur: Bildiğiniz gibi, Zonguldak İlimiz, Devlet Planlama Teşkilatının yapmış olduğu araştırmaya göre 19 uncu sırada bulunmaktadır. Yani, Zonguldak İlimizden daha az gelişmiş olan 15 ilimiz vardır, bunlar da çok rahat bir şekilde bu illerin içerisine girebilir. Bu illeri sayıyorum: Çanakkale, Isparta, Manisa, Uşak, Konya, Gaziantep, Hatay, Sakarya, Bolu, Burdur, Kütahya, Nevşehir, Trabzon, Samsun ve Afyon. Afyon 41inci sırada bulunan bir ilimizdir.

Dolayısıyla, bu Hükümet, gerçekten, eğer tam bir iş yapmak istiyorsa, bu illeri de kalkınmada öncelikli illerin içerisine dahil edebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürlerinizi belirterek tamamlayın efendim.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, bir iki dakika...

BAŞKAN – İmkânı yok efendim; benim süre uzatma yetkim yok. Sadece, konuşmanızı tamamlamanız için mikrofonu açtım.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bugün, Türkiye genelinde, hakikaten, çok gelişmiş olan bölgelerde geri kalmış ilçelerimiz vardır. Zaman kısıtlı olduğundan dolayı, ben burada bunları anlatacak değilim; ama, Sayın Bakan, eğer benden sonra cevap verecek olurlarsa, bunları, zaten kendileri çok iyi bilmektedirler. Dolayısıyla, bir tedbir olarak da, geri kalmış ilçeler bazında meseleye bakmak mümkündür. Elbette ki, bu, tamamen meseleyi çözmüyor. Neden çözmüyor; her şeyden evvel, kalkınmanın önündeki bürokratik engellerin kaldırılması lazımdır; gerekli hukukî, idarî, malî ve teknik tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşan Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, gündem dışı konuşmalar tamamlanmıştır.

Bir Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır; okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun, dönüşüne kadar, Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/966)

25 Temmuz 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 26 Temmuz 1997 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun döntüşüne kadar; İçişleri Bakanlığına, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmiş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyonlardan istifa önermeleri bulunmaktadır; ayrı ayrı okutup bilgilerinize sunacağım:

2. – *Ankara Milletvekili Ömer Faruk Ekinci'nin, Adalet Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/237)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Değişen oranlar nedeniyle Adalet Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Ömer Faruk Ekinci
Ankara

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer istifa önermesini okutuyorum:

3. – *Aydın Milletvekili Muhammet Polat'ın, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/238)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Değişen oranlar nedeniyle Tarım, Orman, Köy İşleri Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Muhammet Polat
Aydın

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Bir diğer istifa önermesini okutuyorum:

4. – *Tokat Milletvekili Bekir Sobacı'nın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/239)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Değişen oranlar nedeniyle Sanayi, Teknoloji ve Ticaret Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Bekir Sobacı
Tokat

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Bugün gelen son istifa önermesini okutuyorum:

5. – *Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz'ün, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/240)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Değişen oranlar nedeniyle Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum. Gereğini arz ederim.

Hasan Hüseyin Öz
Konya

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Doğru Yol Partisi ile Demokratik Sol Parti Gruplarının, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesine göre verilmiş önerileri vardır; ayrı ayrı okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V. – ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. – Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin DYP Grubunun önerisi

30.7.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 30 Temmuz 1997 Çarşamba günü yapılan toplantısında siyasi parti grupları arasında mutabakat sağlanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Saffet Arıkan Bedük
Doğru Yol Partisi Grup
Başkanvekili

Öneri

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 145 inci sırasında yer alan 347 sıra sayılı kanun teklifinin bu kısmın 12 nci sırasına, 153 üncü sırasında yer alan 360 sıra sayılı kanunun ise 13 üncü sırasına alınması önerilmiştir.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, ikinci öneriyi de okutacak mısınız efendim?

BAŞKAN – Hayır; ayrı ayrı okutacağım.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Önerinin lehinde söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu önerisi üzerinde, Refah Partisi Grup Başkanvekili Sayın Salih Kapusuz söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Kapusuz. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Doğru Yol Partisi Grubunun önerisi lehinde konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Bravo!

SALİH KAPUSUZ (Devamlı) – Alkışlayan sayın arkadaşlarıma hatırlatma yapmak istiyorum; elbette öyle, siz onu alkışlamaya elbette layık buluyorsunuz; fakat, ben, zaten, size bir hatırlatma yapmak için burada söz almış bulunuyorum.

Bildiğiniz gibi, İçtüzüğü'nün ilgili hükmü gereğince, gündemin yeniden düzenlenmesi, siyasi parti gruplarının önerileriyle olmaktadır. Bugün yapılan Danışma Kurulu toplantısına, hem Doğru Yol Partisinin hem de Demokratik Sol Partinin önerileri gelmiş; ancak, Danışma Kurulunda mutabakat sağlanamamıştır.

Tabii, bir sonraki öneriyle ilgili düşüncelerimizi de ifade edeceğimiz için o konuya girmeyeceğim; önce, Doğru Yol Partisinin getirmiş olduğu önerinin ne olduğu konusunu Genel Kurulun bilgisine arz etmek istiyorum.

Gündemin 145 inci sırasında yer alan, Türk Ocağı binasının Türk Ocağına devriyle ilgili teklif ile gündemin 153 üncü sırasında yer alan 360 sıra sayılı kanun önplana çekilsin isteniyor. Bu teklif de, Turizmi Teşvik Kanununda yapılacak değişikliklerle; yani, şu meşhur, kumarhaneleri yakinen ilgilendiren Kumarhaneler Kanununun önplana çekilip görüşülmesiyle ilgilidir.

Şimdi alkışlayan değerli arkadaşımı, özellikle oyuyla ilgili olarak takip edeceğim.

Bildiğiniz gibi, önce komisyonlardan ittifakla çıkıp, daha sonra Genel Kuruldaki görüşmeler sırasında da, Genel Kurulun büyük bir tasvibine mazhar olan bu kumarhanelerden; ocakları batıran, aileleri yıkan bu felaketten ülkemizin kurtarılabilmesi için bir kanun teklifi geldi. Bu kumarhanelerin, belirli bir süreden sonra -uluslararası anlaşma ve birtakım hukukî müeyyidelerle de uygun olsun diye- Türkiye'nin dışarısına çıkarılması, Genel Kuruldan adeta oybirliğiyle geçti.

Sayın Cumhurbaşkanı, kamuoyunda çok münakaşa edilen, birçok değerlendirmenin yapıldığı, birçok ithamın gündemde olduğu bu kanunu, üzümlere söyleyelim ki, iade etti. Kumarhanelerle ilgili iade edilen bu kanun, ilgili komisyon tarafından hemen gündemine alındı. Bildiğiniz gibi, gündeme alınan bu kanun, yine, hiçbir maddesi değiştirilmeksizin, komisyondan, olduğu gibi Genel Kurula intikal ettirildi. Şu anda, gündemin 153 üncü sırasında yer alan bu kanunun, Genel Kurulda ön sıralara çekilerek, bir an önce konuşulması, görüşülmesi, karara bağlanması arzu ediliyor. Ancak, biraz sonra, özellikle, İktidara mensup milletvekili arkadaşlarımızın ve grupların oylarına, hem milletimiz hem de biz hassasiyetle dikkat edeceğiz. Çünkü, bu meşhur müesseselerin, Hükümetle yakın alakasının olduğu ve Hükümetin kuruluş aşamasındaki gayretleri gazetelerde, televizyonlarda her halükârda konuşuldu.

Dolayısıyla, biz, bu kanunun, böyle, 12 nci sırada değil, acilen, kamuoyunun gündeminde münakaşa edilen, birtakım ithamların yapıldığı bir ortamdan çıkarılarak, Genel Kurulun, daha önce çıkarmış olduğu bu kanunu sahiplenerek, bir an önce çıkarmasını istiyoruz. Şayet, buna karşı çıkılacak olursa, bunun aleyhinde tavır sergilenecek olursa, milletimiz ve biz bunu çok iyi bir şekilde tekrar tekrar gündemimize getireceğiz. Onun için, milletvekillerinin, Parlamantonun, Hükümetin daha fazla yıpranmaması için, böyle münakaşa konusu olan, ihtilaf konusu olan ve iadesinde bile birtakım ithamların yapıldığı bir kanunla ilgili olarak ne yapılmalıdır; Genel Kurul görevini yapmalı, derhal, bu kanunu görüşmelidir. Şayet, sizler bu kanunun görüşülmesi konusunda birtakım çekingen tavırlar sergileyecek ithamın muhatabı olursanız, bu ithamın muhatabı aynı zamanda sizler de olursunuz.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi, ülkemiz birçok noktadan münakaşaların, birtakım değerlendirmelerin yapıldığı bir dönemin içerisinde bulunmaktadır. Özellikle, yetkili bir sosyaldemokrat arkadaşımız önceki gün beninizi aradılar; kendileri, bu kanunun çıkarılması doğrultusunda gösterilen çabadan dolayı teşekkür ettiler; ama, bu yapılan çalışmaların yeterli olmadığını, bunun mutlaka sonuçlandırılmasının gerekli olduğunu bizlerden ve bütün siyasi partilerden istirham ettiklerini ifade ettiler. Dolayısıyla, ben, bu gruptan, özellikle, Cumhuriyet Halk Partisi ve Demokratik Sol Parti Gruplarından, ailelerin feryadına, toplumun ciddi bir yarası ve sıkıntısı olan kumarhaneler konusuna, duyarlı davranmalarını rica ediyorum. Bunu, gündemimizin ilk sıralarına alıp, bir an önce konuşacağımız kanunlar statüsüne koymamız, herhalde bu arkadaşlarımızın da tasvibinden geçecektir. Şayet, biz, bu konuda duyarsız davranırsak, bu konuda toplumun beklentilerine istenilen itinayı göstermeyecek olursak, işte o zaman, haklı olarak, Parlamantonun ve milletvekilleri üzerindeki değerlendirmelerin şaibesi ve sıkıntısı konuşulmaya devam eder.

Onun için, benzeniz, Grubumuz adına bu konunun öncelikli görüşülmesi konusunda müspet oy kullanacağımızı ifade ediyor, Parlamentonun ittifakla çıkarmış olduğu dikkat çekici böyle bir kanunun, tekrar bekletilmesinin doğru olmayacağını ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşan Sayın Salih Kapusuz’a teşekkür ediyorum.

Önerge sahipleri olarak da Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük söz istemiştir.

Buyurun Sayın Bedük. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 Arkadaşının; Tarihî Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile yine, Turizmi Teşvik Kanunu ve kumarhanelerle ilgili olarak vermiş olduğumuz önerge çerçevesinde, gündemin ön sıralarına alınması hususundaki teklifimiz üzerinde, Doğru Yol Partisinin görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Yüce Heyetinizi saygıyla selamliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk Milleti köklü bir tarihe ve zengin bir kültüre sahiptir. Zengin kültürünü ve köklü tarihini düşünürsek eğer, onun temelinde, milleti millet yapan unsur ve Türkiye Cumhuriyeti Devletini devlet yapan ilke ve millî ve manevî değerleri en iyi şekilde değerlendirmek gerektiği kanaatini taşıyoruz.

Dolayısıyla, bugün, Türkiye Cumhuriyeti Devletini dünya devletleri arasına sokabilmek için, mutlak suretle, bilim ve teknolojiyi en iyi şekilde uygulamak, uyarlamak ve onu diğer toplumlara ve diğer milletlere aktarabilmek güç ve kuvvetine sahip olmayı da gerektirmektedir. Ancak, dünya devletleri arasında sayılabilmek için, mutlak suretle, öncelikle, tarihini ve kültürünü bilmek gerekir. “Millî ve manevî değerleri, tarihî ve kültür değerlerini bilmeyen milletler, başka milletlerin şikâridir” diyor Büyük Atatürk. Dolayısıyla, öncelikle, Türk Milletini millet yapan, geçmişte, özellikle gönüllü kuruluşlar arasında da saydığımız Türk Ocağının tarihini çok iyi değerlendirmek gerektiği kanaatini taşıyoruz.

1912 yılında kurulmuş ve o zaman -özellikle, Osmanlı devrinden itibaren de- Türk Milletine ve Türk insanına büyük yararlılıklar sağlamış olan Türk Ocağı, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşundan sonra da, özellikle, Kuvayi Milliye ruhu içerisinde, bu ülkeyi ülke yapan, bu devleti devlet yapan her türlü mücadelenin içerisinde olmuş ve bugüne kadar, Türkiye Devletinin gelmesinde büyük katkısı olmuştur.

Değerli arkadaşlarım, bu anlayış içerisinde, özellikle ve bilhassa şunu sizlere açıkça ifade etmek istiyorum: Kuruluşundan bugüne kadar, aktif ve gündelik siyasetin tamamen dışında, her türlü siyasî görüşü taşıyan insanları yetiştirmiş olan ocağ, bugün de, aynı felsefeyi ve aynı düşüncüyü taşıyor ve gelecek nesillere özellikle ışık tutacak, kültürümüzü gelecek nesillere aktaracak bir anlayışı gerçekleştirebilmek için büyük bir gayretin içerisinde bulunmaktadır.

Sadece Türkiye Devletinde değil, bugün Türk dünyasıyla entegre olmayı düşünen, Türk dünyasıyla, sosyal ve ekonomik ilişkilerini güçlendirmeyi hedef almış olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, özellikle bu gibi gönüllü kuruluşlarla devletin temaslarını eğer güçlendirirse, kuvvetlendirirse daha iyi mesafe katedeceği kanaatini taşıyoruz. Bakın, bu anlayış içerisinde çalışan ocağımız için Büyük Atatürk ne diyor, Mustafa Kemal Atatürk şu ifadeyi kullanıyor “Bu ocağı söndürenlerin ocağı sönsün” Bu cümle, ocağın mana ve mefkûresini, mutabakatını alâka ve himayesinin derecesini en güzel sözleriyle ifade ediyor.

Yine, özellikle bu binanın yapılmasıyla ilgili olarak, meseleye tarihî perspektifte bakarsak, 1926 yılında yine Büyük Atatürk'ün işaret ettiği çerçeve içerisinde, gönüllü bir kuruluş olarak, vatandaşlardan aldığı güçle ve maddî ve manevî destekleriyle Türk Ocağı binası yapılmış, Türk mefkûresi için, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşu için, Kuvayı Milliye ruhunun gelişmesi ve uygulanması için büyük hizmetler yapmıştır, bir sürü şubeleriyle birlikte, yine bu millete çok önemli hizmetleri gerçekleştirmiştir.

27 Mayıs 1960 yılında, Cumhurbaşkanı merhum Cemal Gürsel Paşa da "ocağa dokunmayın" talimatıyla, Türk Ocağıyla ilgili çok güzel bir değerlendirmeyi ortaya koymuş, bunu, Türk arşivlerine tescil ettirmiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün, Türk Ocağı binasını kullanma tarzından herhangi bir şikâyetimiz yok; ama, şunu kabul etmek durumundayız: Türk Milletinin, o hayırsever duygusunun, millî ve manevî değerlerine, kültürüne ve mefkûresine bağlılığının bir sonucu olarak yapmış olduğu binayı, tekrar Türk Ocakları Umumî Merkezine devretmek, bir hakkın teslimi olacaktır ve bu takdirde, Türk kültürüne en iyi şekilde hizmet edebileceğimiz inancını taşıyoruz.

Bu sebeptedir ki, verilmiş olan bu teklifin öncelikle görüşülmesinin, bütün siyasal partiler tarafından da uygun görüleceği inancını taşıyorum. Bunu, lütfen, bir siyasî maksatla söylediğimizi kabul etmeyin. Nitekim, Danışma Kurulunda bu görüşümüzü ifade ettiğimizde, bir siyasal parti; yani, Cumhuriyet Halk Partisi hariç olmak üzere, diğer partilerimiz kabul ettiler, onların grup başkanvekillerine teşekkür ediyorum. Ümit ediyorum ki, Türk Ocağı binasının, umumî menfaatlara hadim derneklerden sayılan Türk Ocakları Umumî Merkezine devri, sizlerin oylarıyla ön sıraya alınmak suretiyle mümkün olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, diğer bir konu olan kumarhaneler, hepimizin bildiği gibi, Türk sosyal hayatında ve ekonomik hayatında gerçekten çok önemli yaralar açmıştır. Kumarhaneler, çok ocak söndürmüştür. Kumarhaneler, bu ülkede karaparanın aklanması için önemli bir konum almıştır. Yine, kumarhaneler, karaparanın dışında uyuşturucu madde kaçakçılığı parasının aklanması konusunda da çok önemli bir merkez olmuştur.

Bu sebeptedir ki, kumarhanelerin yeniden düzenlenmesi geçmiş dönemlerde istenmiş ve özellikle Turizmi Teşvik Kanunu çerçevesinde kapatılmasını öngören teklifimiz, Yüce Heyetiniz tarafından da kabul edilmişti. Anayasanın 87 nci maddesine göre, kanunların kabulü ve değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir, Türkiye Büyük Millet Meclisi, toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde kanunları düzenlemek ve gerekli tedbirleri almak durumundadır. Bu sebeptedir ki, bu kanun, burada, yine diğer siyasal partilerin de desteğini almak suretiyle kabul edilmiştir; ancak, yine, Anayasamızın 89 uncu maddesinde, Sayın Cumhurbaşkanımızın, yeniden görüşmek üzere gönderme hakkının olduğu da bir vaktidir ve bu, hüküm altına alınmıştır. İşte, bu sebeptedir ki, Türkiye Büyük Millet Meclisine iade edilmiş olan bu kanunun öncelikle görüşülmesi gerekir.

Geçmiş tutanakları inceledim, diğer siyasal partilere mensup herkes; ama herkes, kumarhanelerin kapatılması istikametinde görtüş belirtmişler. Bu sebeple, ümit ediyorum ki, kumarhanelerin kapatılmasını öngören Turizmi Teşvik Kanunundaki değişiklikle ilgili kanunun Komisyondan geldiği şekliyle ve öncelikle ele alınmasını sağlayacak, gündemdeki sırasını değiştirecek olan teklifimize bütün partiler olumlu bir yaklaşım içerisinde olacakları ve bu suretle de, Türk sosyal hayatına, aile hayatına en önemli katkıda bulunacakları inancını taşıyorum; çünkü, hakikaten çok aileler yıkılmıştır, çok yuvalar yıkılmıştır, çok fazla miktarda karaparanın aklanmasına neden olmuştur; sosyal hayatımızı menfi yönde etkileyecek davranışlar, menfi durumlar olmuştur, bu sonuçları doğurabilmiştir.

Bu anlayış içerisinde, ümit ediyorum ki, sizler, bu önerimizi olumlu bir şekilde destekleyeceksiniz; Doğru Yol Partisi Grubu adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük'e teşekkür ediyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Önerinin aleyhinde söz istiyorum Sayın Başkan.

NIHAT MATKAP (Hatay) – Daha sonra da ben konuşmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Sayın Ülkü Güney önerinin aleyhinde söz istemişlerdir; buyurun Sayın Güney. (ANAP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün, Danışma Kurulunda, Doğru Yol Partisi Grubu adına, değerli arkadaşımızın getirmiş olduğu iki kanun teklifinin öncelikle ve ivedilikle görüşülmesiyle ilgili bir tartışma açıldı; biz de bu tartışmada fikirlerimizi söyledik. Orada bulunan değerli arkadaşım Bedük, benim bu konuda aleyhte söz alışıma "acaba bir yanlışlık mı var" diye yadırgadı; ben öyle hissettim.

Sayın Bedük, Anavatan Partisi, getirilen bu iki kanun teklifinin özünden yanadır. Bu iki kanun teklifinin, tümüyle, öncelikle ve ivedilikle çıkarılmasını biz de istiyoruz ve bugünkü toplantıda da bu beyanımızı yaptık. Biz, orada, bu iki kanun teklifinin içeriğinden yana olduğumuzu ifade ettik. Daha önceki tutumlarımızla ve oylarımızla da bunu gösterdik.

Efendim, olayın özü nedir? Burada, çıkıp, böyle mugalâta yapmaya veyahut da "efendim oy verene vermeyene bakacağım, sen şöyle yaparsın, ben böyle yaparım" şeklinde, affedersiniz, tabiri caizse, birtakım horozlanmalara falan gerek yok... Burada olay şu: Biz bu kanunlardan yanayız ve biz bu kanunlara müsbet-öy vereceğiz. Biz, bunu demişiz; ama, neye karşıyız; bakın arkadaşlar, daha önceden biz karar aldık, öntümde liste var, beş tane kanun tasarısı ve teklifi getirmişiz ve diyoruz ki, biz, bu beş kanunu çıkaracağız. Nasıl çıkaracağız? Danışma Kurulu önerisi olarak buraya getirdik. Nedir bu; Genel Nüfus Tespiti Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Ailenin Korunmasına Dair Kanun Teklifi, Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili iki adet kanun tasarısı ve yarım kalan İnfaz Yasa Tasarısı. Şimdi, bu kanunlar dururken, bunların önüne bunu almamız doğru mu?

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Doğru... Doğru...

ÜLKÜ GÜNEY (Devamla) – Burada bir usul var. Biz söylüyoruz; şekle karşıyız, biz özüne karşı değiliz. Onun için, mevcut kanunlar görüşülür, yine bu kanunlar 6 ncı sırada olur, 7 nci sırada olur, buraya gelir; ama, "şimdi genel nüfus tespiti yapılmasıyla ilgili teklife başlamayalım" veyahut da "başlamış olduğumuz İnfaz Yasa Tasarısını yarıda keselim, bunu getirelim" düşüncesi yanlıştır. Bunu arz ediyorum. Bu nedenle karşıyız.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bedük, başka bir arkadaşımız da bu konuda aleyhte söz istemiştir. Önce söylemeniz gereken bir şey mi var?

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Ülkü Güney Beyin, şahsıma dönük, mugalata yaptığım hususunda bir açıklaması oldu.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Size değil.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Müsaade ederseniz, bunu açıklamak durumundayım.

BAŞKAN – Kendisi, sizin şahsınıza döntük olmadığını ifade ediyor.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, Grubumuza söyledi ve...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Hayır.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – ... doğrudan doğruya söyledi. Müsaade ederseniz 2 dakika içerisinde açıklayayım.

BAŞKAN – Açıklandı efendim; yani, sizin mugalata yapmadığınız, zaten, teklifinizi buraya imzanızla getirmenizden de bellidir. Bu konuda yeni bir tartışmaya gerek yok.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Efendim, mugalata yaptığım hususunda hakaret var. Müsaade ederseniz 2 dakika içerisinde açıklayayım.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Efendim, bu sözüm, Sayın Bedük'le ilgili değildir; burada bizim arkadaşlarımızın oylarını saymaya çalışan diğer grup başkanvekiliyle ilgilidir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi söylendi. Sayın Bedük, benim tespitim de o noktadadır.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan söz istiyorum.

BAŞKAN – Siz niye söz istiyorsunuz Sayın Kapusuz?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Mugalâttan bahsediyor, onun görüşünden bahsediyor. Bu Genel Kurulda, Sayın Grup Başkanvekilinin ifade tarzı yerinde mi efendim? Bunun için söz istiyorum.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bedük, oturur musunuz efendim.

Sayın Kapusuz, sözün muhatabı anlaşıldı efendim, siz de anladınız.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Efendim, teklifimle ilgili konuşmalardan bahsetti. Bunlara cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Tamam efendim, açıklık getirdi; itirazınız üzerine, o konuşmaya açıklık getirdi.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Biz, kumarhanelere cevap vermek istiyoruz ve onun gereğini yapmak istiyoruz. Bizim istediğimiz bu.

ÜLKÜ GÜNEY (Baybut) – Tamam, biz de aynı şeyi söylüyoruz.

BAŞKAN – Tamam efendim, o da aynı şeyi söylüyor.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Kumarhanelerin mutlaka ders alması lazım, o kumarhanelerin kapatılması lazım.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Tamam, aynı şeyi söylüyoruz.

BAŞKAN – Tamam efendim, o konuda bir tartışma yok.

Sayın Kapusuz, sizin söz talebinize gelince; siz, burada, konuşma yaparken, teklif aleyhinde oy kullanacak milletvekili arkadaşlarımızı, değişik usullerle, bir anlamda tahrik ettiniz, hatta tehdit ettiniz...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hayır efendim.

BAŞKAN – Ben, uyaracaktım; ama, nasıl olsa aleyhte konuşanlar da olur, başkalarının dikkatini çeker diye, Başkan olarak, karışmak istemedim; ama, Yüce Mecliste, hiçbir milletvekilinin iradesine, şu veya bu doğrultuda ipotek koyacak şekilde, konuşmaya hakkımız yoktur. O, biraz amacınızı aşan bir açıklamaydı; yeterli cevabı da oradan aldı. Burada sataşma filan yoktur.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, bendeniz, elbette, hiçbir milletvekili arkadaşımızın reyine ipotek koyacak güçte değilim, o anlayışta da hiç olmadım; ancak, elbette, ben, milletimizle beraber, arkadaşlarımızın oylarına dikkat edeceğimizi söyledim; bu, ipotek değildir. Ancak, sizin, bunu bahane ederek...

BAŞKAN – Başka şeyler de söylediniz Sayın Kapusuz...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hayır efendim...

BAŞKAN – Sadece o değil, başka şeyler de söylediniz. Milletvekillerinin, bu oylarıyla, kumarhaneye ilişki kurulabileceği şaibesi altında kalacaklarını bile söylediniz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, siz mi konuşacaksınız, ben mi?

BAŞKAN – ... Ben, müzakerenin normal seyri içerisinde cevaplınsın diye bekledim. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar, RP sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Bu konuda, sizin, satışmadan dolayı söz alma hakkınız yoktur Sayın Kapusuz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Müsaade eder misiniz sözümlü tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hem söz veriyorsunuz hem siz konuşuyorsunuz; ya söz vermezsiniz veyahut da konuşuyorsak dinlersiniz.

BAŞKAN – Efendim, ben size söz vermedim; sadece... (RP sıralarından gürültüler)

Müsaade buyurun...

Ben, size söz vermedim; meramınızı anlamak için, yerinizden ifadede bulunmanızı istedim; meramınızı anlayınca da cevabını verdim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hayır efendim...

BAŞKAN – Tamam; cevabını verdim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, sizin bu tavrınız, bu tutumunuz...

BAŞKAN – Meramınızı anladım efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Efendim, siz, benim meramımı, söylemeden anlayamazsınız.

BAŞKAN – Söylediniz...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hayır efendim!

BAŞKAN – Herkes anladı... Herkes anladı.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Ben tamamlamadım sözümlü.

BAŞKAN – Peki, bulunduğunuz yerden tamamlayın sözünüzü; nedir anlamadığımı?!

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, mugalatâdan bahseden bir grup başkanvekili var, horoz döğüşünden yana olduğunu söyleyen bir grup başkanvekili var; siz, bunlarda hiç satışma bulamıyor musunuz; iyi bakın o zaman!

Teşekkür ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, bu çatı altında, her söz, daima karşılığını bulur. Ben, görüşmenin doğal seyri içinde, sözlerin, karşılığını bulduğu kanaatindeyim; onun için, ayrıca söz vermedim.

Şimdi, öneri aleyhinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Sayın Nihat Matkap söz istemişlerdir; kendisini kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Matkap. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğru Yol Partisi Grubu tarafından, Meclis İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince verilmiş bulunan önerinin aleyhine olan görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken, sizleri saygıyla selamlıyorum..

BAŞKAN – Sayın Matkap, bir saniye efendim.

Değerli arkadaşlarım, Genel Kurul salonunda ayakta bulunan arkadaşlarımdan rica ediyorum; yerlerine otursunlar ve kürsüdeki arkadaşımızın sözlerinin iyi anlaşılabilmesine fırsat versinler.

Sürenizi dikkate alıyorum; buyurun Sayın Matkap.

NİHAT MATKAP (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Anayasamızın ve İçtüzüğü'müzün ilgili maddelerine göre, Meclis Genel Kurulu'nun 1 Temmuzda tatile girmesi gerekiyordu; ancak, ülkemizi ve toplumumuzu bütünlüyle ilgilendiren ihtiyaçlar nedeniyle, Genel Kurul kararıyla, tatile girme ertelenmiş bulunmaktadır. Meclis çatısı altında oluşan uzlaşma gereğince, ülkemizin ve toplumumuzun tümünü ilgilendiren bu konular şöyle şekillendi: Birinci konu, yeni Hükümetin kuruluşuna ilişkin prosedürün tamamlanması; bir diğer konu, seçim düzlemine giren ülkemizde, seçimin temel hazırlığına ilişkin yasal düzenlemelerin yapılması; bir diğer konu, toplumun gündemine mal olmuş 8 yıllık kesintisiz temel eğitimle ilgili düzenlemenin yapılması; bir diğer konu, milletvekili dokunulmazlık sınırlarının daraltılmasını öngören düzenleme.

Değerli arkadaşlarım, Doğru Yol Partisi Grubunca, öncelikle görüşülmesi istenilen yasa teklifleri, bu çerçevede olsaydı, buna itirazımız olmazdı. Doğru Yol Partisi Grubunun önerisini okuduğumda aklıma üç konu geldi; bunlardan biri, herhalde, eski Hükümeti oluşturan gruplar, polemik yapmayı özlemiş; nitekim, Sayın Kapusuz'un kürsüde yaptığı konuşmalar, bu tahminimin doğruluğunu kanıtladı; bir diğer konu, Hükümeti destekleyen ve Hükümeti oluşturan bir grubun karşı olduğu, bir diğer grubun destek verdiği bir yasa teklifini Meclise taşıyıp, bölünme, ayrılık fotoğrafı çekmek, o durumu tespit etmek; bir diğeri de gündemi saptırmak. Değerli arkadaşlarımız, bugün, Meclisin gündeminde en son sıralarda yer alması gereken konulardan olanları önermişler.

Değerli arkadaşlarım, gündemi tamamlamak zorundayız; konular önemli değil, nasıl olsa görüşülür.

Bakınız, biraz önce Sayın Bedük'ün, bir an önce yasalaşmasına gerek duyulduğunu açıkladığı yasa teklifiyle ilgili, kültür ve sanat olaylarına duyarlılığı zaman zaman tartışılan Hükümetin Bakanı, komisyon görüşmelerine esas teşkil etmek üzere nasıl görüş vermiş; bu yazı, o yasa teklifiyle ilgili olarak, dönemin Devlet Bakanı Sayın Lütfü Esengün tarafından gitmiş. Devlet Resim ve Heykel Müzesinin Türk Ocağına devriyle ilgili verilen bu görüşü aynen size okuyorum: " Bilindiği gibi, tarihî Türk Ocağı Binası, yapıldığı tarihten bu yana, Türk Ocakları Derneğinin dışında da birçok kuruluş tarafından kullanılmış ve 1980 yılından sonra da Kültür Bakanlığı bünyesinde restore edilerek, Devlet Resim ve Heykel Müzesi olarak hizmete alınmıştır.

Söz konusu bina, kültür amacıyla yapılmış bulunduğundan, halen gördüğü kültürel işlevin yapılması amacıyla uygun olduğu ve dünyadaki benzerleri arasında en fazla fonksiyona sahip müze olarak kabul gördüğü değerlendirilmektedir..."

Sayın Kapusuz, bu açıklamayı dinleyebilir misiniz... Sizin bakanınızın verdiği açıklama metni...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Dinliyorum, dinliyorum...

NİHAT MATKAP (Devamla) – "... bu nedenle, mevcut kullanım şeklinde kamu yararının daha fazla olacağı mütalaa edilmektedir.

Diğer taraftan, tekliflerin kabulü halinde, diğer dernek ve kuruluşlardan emsal talepler gelmesine yol açacağı ve halen Kültür Bakanlığımıza tahsisli binaların ihtiyaç duyulan miktardan daha az olduğu hususu da dikkate alındığında, benzer taleplerin karşılanmasında güçlüklerle karşılaşacağı, dolayısıyla Kültür Bakanlığının görevini yerine getirmesinde aksamaya neden olunacağı düşünüldüğünden, tekliflerin uygun bulunmadığını bilgilerinize arz ederiz.” (CHP sıralarından alkışlar)

Biraz önce, Anavatan Partili arkadaşlara dönüp dediniz ki “şimdi, oylamadaki tavrınızı göreceğiz...”

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sana ne!..

NİHAT MATKAP (Devamla) – Görüşünüzü bu; biz de, şimdi, bu konuyla ilgili oylamadaki tavrınızı merak ediyoruz. Bunda bir şey yok ki!..

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sana ne kardeşim!.. Sen işine bak!.. Sen Hükümeti desteklemeye bak...

NİHAT MATKAP (Devamla) – Hayır, hayır... Siz de bakacaksınız, ben de bakacağım işime.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sen, Hükümeti desteklemeye bak...

NİHAT MATKAP (Devamla) – Sayın Asiltürk, niye rahatsız oluyorsunuz doğruları söyleyin-ce?!.. Niye siz rahatsız oluyorsunuz ki?!..

Şimdi, ikinci konuya gelince; Turizmi Teşvik Yasasıyla ilgili...

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) – Sen niye rahatsız oluyorsun... Sen, Hükümeti desteklemeye bak...

BAŞKAN – Sayın Asiltürk, sizin de şu andaki işiniz, kürstüdeki hatibi dinlemek olmalı; herkes kendi işine baksın.

NİHAT MATKAP (Devamla) – Bakınız, bu kumarhaneler konusuna hemen hemen tüm gruplar onay verdi; siz de, biraz önce bunu söylediniz. Yalnız, Sayın Cumhurbaşkanının vetosunu takiben, komisyonda yapılan görüşmeler çok gergin bir havada geçti. Arkadaşlarımız, Sayın Cumhurbaşkanının veto gerekçelerinin, muhakkak göz önünde bulundurulması gereğini dile getirdiler; ancak, o dönemin İktidar Grupları, bir husumetle, olduğu gibi çıkarmak için bir gayrete girdiler. Bu, teknik olarak yanlış, hukuken yanlıştır; aranızda çok hukukçu arkadaşımız var.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz, bu düzenlemenin bir an önce yapılmasını istiyoruz; ancak, bu haliyle değil, bu tartışma ortamıyla değil. Bu konudaki görüşümüz de budur.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimize saygılar sunuyorum. (CHP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge aleyhinde konuşan Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Sayın Nihat Matkap’a teşekkür ediyorum.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Efendim, oylamaya geçeceğim. Bu konuyu yeteri kadar tartıştık.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Bir yanlış anlaşılma var Sayın Başkan.

Efendim, Doğru Yol Partisi Grubunun teklifi, 8 inci sırada idi...

BAŞKAN – Efendim, merak buyurmayın, teklifi tekrar okutacağım.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – ... daha sonra, 12 nci sıraya onların isteği üzerine getirdik.

BAŞKAN – Efendim, teklif tekrar okununca, sükûnetle dinlediğinizde, ne olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Efendim, onların istediği şekilde 12 nci sıraya koyduk; onu açıklamak istedim.

BAŞKAN – Öneriyi tekrar okutup, oylarınıza sunacağım:

Öneri:

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 145 inci sırasında yer alan 347 sıra sayılı Kanun Teklifinin, bu kısmın 12 nci sırasına; 153 üncü sırasında yer alan 360 sıra sayılı Kanun Teklifinin ise 13 üncü sırasına alınması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... (RP ve DYP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar [!])

Değerli arkadaşlarım, burada ciddi bir işlem yapıyoruz, oylama işlemi; tezahüratınızı sonraya saklayın.

Öneri kabul edilmemiştir. (RP ve DYP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar [!])

Şimdi, Demokratik Sol Parti Grubunun, çalışma ve gündemle ilgili önerisini okutup, üzerindeki görüşmelerden sonra oylarınıza sunacağım:

2. – *Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılması ile 30.7.1997 Çarşamba günü Birleşimin çalışma süresine ve sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin DSP Grubu önerisi*

30.7.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

30.7.1997 Çarşamba günü (bugün) yapılan Danışma Kurulu toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Metin Bostancıoğlu
DSP Grup Başkanvekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1 inci sırasından 9 uncu sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşülmesinin tamamlanmasına kadar, 30.7.1997 Çarşamba günü çalışma süresinin uzatılması ve bu birleşimde sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Öneri aleyhinde söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öneri aleyhinde, Refah Partisi Grup Başkanvekili Sayın Salih Kapusuz söz istemiştir; buyurun Sayın Kapusuz. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, öncelikle -biraz önceki tutumunuzdan dolayı- yapmış olduğunuz uygulama, Genel Kurulun mehabetine uygun düşmemiştir; bunun altını ısrarla çiziyorum. (RP sıralarından alkışlar)

Bir grup önerisi, Danışma Kurulunda mutabakat sağlanmadığı için Genel Kurula getirilmiştir. (Gürültüler) Sayın Başkanım, herhalde, sükûnete davet etmeye ihtiyaç var...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, kürsüdeki hatibin rahat dinlenilebilmesine imkân hazırlanmasını rica ediyorum; ön sıradaki arkadaşlarımın da yerlerine oturmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Kapusuz.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Grup önerisinde istenilen, gündemin 1 inci sırasından 9 uncu sırasına kadar yer almış olan kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşülmesi talebidir. Elbette, biz, Refah Partisi olarak, Anamuhalefet Partisi olarak, Meclisin çalışmasından, faydalı, verimli teklif ve tasarıların çıkarılmasından yanayız. Bunlar yapılırken, bu Meclisin bir de çalışma teamülü vardır. Malumunuz, mevsimi göz önünde bulundurmak, aynı zamanda, Mecliste çok önemli görevlerden bir tanesi olan denetim konusunu, elbette gündemimizde tutmak gibi bir zaruret söz konusudur. Malumunuz, geçmişte, biz, zaman zaman, değerli grup başkanvekili arkadaşlarımızla, gündem dışı konuşmalar, sözlü sorular ve denetim konularıyla ilgili olarak “acaba görüşmemek mümkün müdür” şeklindeki taleplerimize, üzülerek söyleyelim ki, bazı arkadaşlarımız, özellikle, sırf muhalefet anlayışıyla karşı çıktılar.

Bildiğiniz gibi, salı ve çarşamba günleri sözlü sorulara cevap imkânı vardır. Çok önemli ve yaygın olan denetim şekillerinden bir tanesi de sözlü sorulardır. Bu sorular, Parlamentoda bulunan 550 milletvekili arkadaşımızın, özellikle güncel konuları, önemli hadiseleri kısaca da olsa Meclis kürsüsüne taşıyıp, yönetimden, hükümetten bu konularla ilgili cevap almaya yönelik bir denetim faaliyetidir. Üzülerek söylüyorum ki, bugün, bu denetim kaldırılmak isteniliyor, hem de gündemde bulunan -âdeta düzenlenmesinden böyle anlaşılıyor; belki arkadaşlarımız düzeltirler- 9 tane önemli kanun teklif ve tasarısı da bugün görüşülmek isteniliyor. Şimdi, anayasa değişikliği dahil, bugün, bunları nasıl görüşeceksiniz; mümkün değil ki!.. Ama, buraya, sadece ve sadece, hangi kanun teklifi veyahut da tasarısının net görüşüleceğini ifade etmiş olsaydınız, bu konu, biraz daha doğru anlaşılma imkânına kavuşturulabilirdi; ama, şu andaki yazış tarzınızdan, ben ve milletvekili arkadaşlarımız, hangi konuyu öncelikli görüşeceğimiz konusunda kanaat sahibi değiliz.

Yine, ilgili yönetici arkadaşlarımız çok iyi hatırlarlar. Biz, birtakım kanun teklif ve tasarılarını Meclisin gündemine getirmek istediğimizde, bu kürsüye çıkarlar, sürekli şu ifadeyi kullanırlardı: “Efendim, bize bir ufuk açın; neyi, hangi gün görüşeceğimizi, hangi konuları öncelikli görüşeceğimizi belirleyelim gibi birtakım iddialar ve isnatlarda da bulunurlardı. Bakınız, şimdi, bu 9 tane konudan hangisini görüşeceğiz -hem de bugüne münhasır- bu bile belli değil; ama, şöyle deseniz, belki yine anlayışla karşılalım: Diyebilirsiniz ki; efendim, işte, biz, bu 9 konu içerisinde şu konuyu bugün görüşmek istiyoruz. Siz, bunun yerine, gündemdeki 9 konudan hangisine arzu gösterirseniz, hangisini isteyecek olursanız, galiba, oraya hükümeti ve komisyonu oturtacaksınız. Dolayısıyla da, bu konularda hazırlanma imkânı ve gayreti içerisinde bulunan arkadaşlarımız, bu imkânı yakalayamayacaklar. Tabii, burada, kanaatim odur ki, nüfus tespitiyle ilgili -arkadaşlarımızın daha önce fikirleri değişmemişse- konuyu görüşebiliriz.

DEVLET BAKANI HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Bizde değişmez, sizde değişir.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Evet, değişebilir.

Dolayısıyla, şayet bunu gündeme getireceksek, bu, gecikmiş bir teklif; doğru... Bir an önce görüşülmesi de lazım; ancak, biz, bu konuda siyasi partilerin, mutlaka, ittifak yaparak, bu teklifi anlaşarak getirmelerini bekledik. Bu konuda da gerekli bütün yaklaşımlar içerisinde olduk; ancak, fiilen, Türkiye'nin bir seçim atmosferine girdiği böyle bir günde, üzülerek görmekteyiz ki, Hükümet, halktan, sandıktan ve seçimden kaçmaktadır.

Dikkat edilecek olursa, birtakım işçi kuruluşlarımız, birtakım ticari kuruluşlarımız ve onun temsilcileri, mutlaka, böyle bir seçim atmosferine girmiş, seçimlerin her zaman için gündeme alınabileceği bir ülkede seçim hükümeti olmak, seçimlere gitmek ve bunu bu sene yapma konusunda ikazlarda ve hatırlatmalarda bulunuyorlar; milletimiz de bunu böyle beklemektedir. Zaten, Hükümete destek veren Cumhuriyet Halk Partisi de, altyapısı oluşmak kaydıyla, 1997 yılı içerisinde,

mutlaka, bir erken seçimi önererek, bu Azınlık Hükümetine destek vermiştir. Dolayısıyla, bunların millet tarafından kamuoyu nezdinde açık ve net bir şekilde ifade edilmiş olmasından sonra, şayet siz, bu kanunu önplana alırsanız, görüşür, bu kanunun görüşme sürelerini de buradaki gibi muhafaza eder, şubat, mart ayına kadar bu işi uzatıp, 1998 yılının mart veya mayıs ayında veya güzün yapmayı düşünüyorsanız, bu, kanunu bunun için bir basamak yapmak gayretindeyseniz, bu bir çıkış yolu değildir. Dikkat buyurun, bu, bir çıkış yolu değildir.

HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Seçim kanunu değil...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Elbette, bu bir seçim kanunu değil; ama, seçimlere baz kabul edilen bir kanun. Değerli grup başkanvekili arkadaşlarımız bunu söylediler; “bunu “Bu kanun bir an önce çıksın, bundan sonra da, biz, mutlaka seçime gidelim, 1997 yılı içerisinde de mutlaka seçimleri yapalım” diye, kamuoyuna, açık bir şekilde, size destek veren bir siyasi parti ilan etmiştir.

Bütün bunlar göz önünde bulundurularak, elbette, esnaf, tüccar, iş hayatı ve bütün kesimler, ülkenin mutlaka bir seçim atmosferi içerisinde olduğunu ve seçimleri beklediğini ifade etmektedir. Biz de, bu Parlamentoda en büyük grup olarak Refah Partisi, Doğru Yol Partisi, Büyük Birlik Partisi ve şartlı olarak da Cumhuriyet Halk Partisi seçim istediğine göre, elbette, azınlıkta bulunan iktidara müntesip diğer siyasi partilerimizin de bu sese kulak vermesi, bu arzuların, mutlaka, kamuoyu nezdinden gelen taleplerin karşılanması doğrultusunda hareket etmeliyiz.

Şimdi, özellikle seçimin altyapısını oluşturacak bu teklifle ilgili olarak şunları da hatırlatmak istiyorum: Elbette hazırlık konusunda kurumlar arasında farklılıklar var; kurumun bir tanesi “üç ayda hazırlık yaparız” diyor, bir diğeri “dört ayda hazırlık yaparız” diyor. Biz, her iki kurumun, müştereken, her türlü imkân kendilerine verilmek kaydıyla... Bülent Tanla Bey arkadaşımızla -ki, aramızda mı- bu konunun daha teknik olarak nasıl gerçekleştirileceği konusunda uzun uzun konuşmalar yaptık. Kendisi -özellikle bu alanda uzmanlaşmış bir arkadaşımız olarak- daha ekonomik olmak kaydıyla, daha hızlı, daha teknik, gelecek yıllarda da kullanılabilir bir takım formüllerin olduğunu; bunu elde etmiş olmakla, bundan sonra, bu mesele ile ilgili konuların Türkiye'nin gündeminden çıkarılabileceği doğrultusunda çalışmaların yapılmasının mümkün olacağını; hatta, bu konuyla ilgili, Hükümet yetkilileriyle de kendisinin görüşmeler yapacağını o görüşmemizde bize ifade etmişlerdi. Ben, kendilerinin, bu alandaki desteklerini, yol göstericiliklerini de Hükümet mensubu arkadaşlarımıza, İktidar mensubu milletvekillerine ve ilgililere yakın bir tarihte, en kısa zamanda anlatmalarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, konuşmanızı tamamlayın efendim...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Yapılan işin faydalı, verimli, ekonomik ve uzun vadeli olması lazım. Sadece bu teklif için yapılacak masraf 16-17 trilyondur; bir sefere mahsus kullanılıp bir tarafa bırakılacak bir çalışmanın, elbette, çok titiz bir değerlendirmeden geçirildikten sonra yapılmasının faydalı olacağı kanaatindeyim. Elbette, bu teklif mutlaka yapılmalı, geç de olsa yapılmış olmalı; ancak, biz bu konudaki önerilerimizi ve fikirlerimizi her zeminde ifade edeceğiz, maddeler üzerinde vereceğimiz önergelerimizle tekliflerimizi gündeme getireceğiz. Hükümetin de bu konudaki yaklaşımlarını bir kez daha orada göreceğiz; ancak, değerli bir grup başkanvekili arkadaşımın biraz önceki talihsiz beyanlarını üstü kapalı olarak kendilerine iade ediyor, saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Sayın Turhan Güven, önerinin aleyhinde söz istemiştir.

Buyurun Sayın Güven. (DYP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, verilen önerilerden anlaşılıyor ki; iş, bir şeyin yapılması konusunda değil yapılmaması konusunda karşılıklı bir uyumsuzluk içerisinde götürülüyor.

Şimdi, önemli olan nedir; eğer, siz, gerçekten bir şeyin çıkmasını arzu ediyorsanız, bunun, mahaleftten veya başka bir taraftan gelip gelmediğine bakmaksızın, işin gereği neyse onu yapmak durumundasınız.

Şimdi, bakınız, biraz evvel, Doğru Yol Partisinin Grup Başkanvekili arkadaşımız tarafından verilen bir öneri, Anavatan Partili arkadaşlarımızın tamamına yakın bir bölümü tarafından kabul edilmedi; ama, enteresan olan bir olay var; dikkatle inceleyin. Bu yalnız, Doğru Yol Partili milletvekilleri tarafından verilmiş olan bir kanun teklifi değil ki... Şimdi, 347 sıra sayılı kanun teklifini okuyorum: Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili -ve şu anda bakan olan değerli arkadaşım- Cumhur Ersümer ve 37 Arkadaşının... Yani, 37 Anavatan Partili milletvekilinin de vermiş olduğu aynı mahiyetteki kanun teklifi üzerinde, siz, görüşme talebini reddediyorsunuz; daha doğrusu, gündemde öne alınması talebini reddediyorsunuz...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Hayır öyle değil.

TURHAN GÜVEN (Devamla) – Evet, evet; birleştirilmiştir, birleştirilmiştir; aynı mahiyette-dir bunların ikisi de; hatta, bu arada, yine, Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifi birleştirilmiş, birlikte görüşülmüştür ve buna dair olumlu karar çıkmıştır. Şimdi, bu olumlu karara rağmen siz ne yapıyorsunuz; öne alınmasından başka, sadece hüsnüniyet kaideleri içinde bir an evvel görüşülmesi ve yıllar evvel kendileri tarafından yapılan bir binanın, tekrar, Türk Ocaklarına verilmesine ilişkin bir görüşme talebini kabul buyurmuyorsunuz. Bunun hak ve nispet neresinde?!

ALİ TOPUZ (İstanbul) – Sayın Başkan, konu bu değil...

TURHAN GÜVEN (Devamla) – Şimdi, bunu, tabii, ikinci bir önerinin ikinci bölümüne itikal ettirebilirsiniz ve "biz, kumarhanelerin bir an evvel kapatılmasını istemiyoruz" diyebilirsiniz, ona bir şey diyeceğim yok; ama, ikisini birlikte görüşürken, birinde yaptığınız insafsızlığı, öbürüne de teşmil etmiş oluyorsunuz; işte, işin kötü tarafı budur; yani, kumarhanelerin 10 gün, 15 gün, 20 gün sonra kapatılması keyfiyetinin kime ne sağlayacağını gerçekten ben merak ediyorum ve bunun da cevabının bazıları tarafından verilmesi gerektiği inancındayım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, 12 ve 13 üncü sıraya gelen istemi reddediyorsunuz, arkadan, 9 konuyu birden görüştürmek istiyorsunuz, hem de süresi, bitinceye kadar. Peki, 9 konuyu birden görüşmek istiyorsunuz da niye 12 nci ve 13 üncü konuya kadar gitmiyorsunuz?! Şimdi, bakınız, bu Meclis gerekirse tatil yapmaz, bu Meclis çıkarılmasına lüzum hissettiği bütün kanunlar için, dediğiniz gibi, gerekirse gece de çalışmalıdır, gündüz de çalışmalıdır, tatilde yapmamalıdır; ama, bunu, böyle bir çabukluk içinde, bir an evvel bir kapkaç düzeni içinde çıkarmaya da bence gerek yok. Enine boyuna tartışalım, düşünelim, devlet ve millet için ne gerekliyse onu çıkarmaya çalışalım.

Saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Sayın Güven'e teşekkür ediyorum.

Öneri lehinde, Demokratik Sol Parti Grup Başkanvekili Sayın Metin Bostancıoğlu söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Bostancıoğlu. (DSP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1996 yılı içerisinde, genel nüfus tespiti yapılması ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi hakkında bir kanun önerisinde bulunmuştuk. Bu kanun önerisi, zaman içerisinde, bütün gruplarca kabul gördü. Bugün de, Danışma Kurulunda, bütün grup başkanvekilleri, bu kanun önerisinin bir an önce görüşülmesini ve seçimin altyapısının sağlıklı bir şekilde düzenlenmesini istediklerini söylediler. Sadece, Refah Partisi Grup Başkanvekili Sayın Temel Karamollağlu, bugünkü sürenin yetebileceğini, süreyi uzatmaya gerek olmadığını söylediler. Demek ki, özü itibarıyla, bütün gruplar, bu yasa önerimizin bir an önce kanunlaşmasını istiyorlar.

Bizim önerimiz de, bugün, bu yasa önerisinin, çalışma saatlerimizin sonuna kadar tamamlanması yönündedir; ancak, teknik nedenlerle “1 inci sırasından 9 uncu sırasına kadar” tabirini kullandık; bu, sadece anlatımla ilgilidir. Bildiğiniz gibi, Meclisimiz açıldığı günden beri, hükümetler -ki, 20 nci Dönemde üçüncü hükümettir- bu 1 inci, 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 7 nci sıralardaki yasa tasarılarını ve tekliflerini görüşmediler; komisyonlar oturmadı, bakanlar oturmadı. Bu nedenle, biz de, ilk 7 sıradaki kanun tasarı ve tekliflerinde komisyonun oturmaması suretiyle, mutlaka ve mutlaka bugün, çalışma saatlerimizin sonuna kadar, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin, bu Meclisten kanunlaşarak çıkmasını istiyoruz; talebimiz, bu yöndedir.

Bu konuda desteklerinizi diliyorum, saygılar sunuyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri lehinde konuşan Demokratik Sol Parti Grup Başkanvekili Sayın Metin Bostancıoğlu'na teşekkür ediyorum.

Öneriyi bir kere daha okutup oylarınıza sunacağım:

Öneri: Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1 inci sırasından 9 uncu sırasına kadar olan tasarı ve tekliflerin görüşülmesinin tamamlanmasına kadar, 30.7.1997 Çarşamba günü çalışma süresinin uzatılması ve bu birleşimde sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

VI. – SEÇİMLER

A) BAŞKANLIK DİVANINDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. – Başkanlık Divanında açık bulunan kâtip üyeliğe seçim

BAŞKAN – Başkanlık Divanında açık bulunan Kâtip Üyelik için, Demokrat Türkiye Partisi Grubu tarafından Kütahya Milletvekili Sayın Mehmet Korkmaz aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Korkmaz'a, Başkanlık Divanındaki görevinde başarılar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, siyasi parti grupları ile bağımsızların oranlarında meydana gelen değişiklik nedeniyle, bağımsız milletvekillerine Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunda bir üyelik daha düşmektedir.

Aday olmak isteyen bağımsız üyeler var mı?

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Şanlıurfa) – Var Sayın Başkanım.

ERDAL KESEBİR (Edirne) – Var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aday olmak isteyen bağımsız milletvekili arkadaşlarımız birden fazla olduğu için, Başkanlığa yazılı olarak müracaat etmelerini rica ediyorum.

Sayın İsmail Köse, yazılı olarak, Başkanlığa, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunda bağımsız milletvekillerine düşen üyelik için aday olduğunu bildirmiştir.

Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunda bağımsız milletvekillerine düşen bir üyelik için birden fazla müracaat olduğundan dolayı, bu seçim işlemini gelecek birleşimlerde tamamlayacağız.

B) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Siyasî parti grupları ile bağımsızların oranlarında meydana gelen değişiklik nedeniyle, bağımsız sayın milletvekillerine, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda da bir üyelik düşmektedir.

Aday olmak isteyen bağımsız üyeler var mı?

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, KİT Komisyonu üyeliğinden vazgeçsem de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğine aday olsam...

BAŞKAN – Bu da iki olur o zaman... Bu seçimi tamamlayabilecek durumdayız...

Değerli arkadaşlarım, İzmir Bağımsız Milletvekili Sayın Hasan Denizkurdu, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun boş bulunan ve bağımsızlara düşen üyeliğine aday olduğunu yazılı olarak Başkanlığımıza bildirmiştir. Oylarınıza sunuyorum: Sayın Hasan Denizkurdu'nun üyeliğini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Hasan Denizkurdu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğine seçilmiştir; kendisine başarılar diliyorum.

Biraz önce alınan karar gereğince, gündemin "Sözlü Sorular" bölümünü bugün görüşmüyoruz.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, sırasıyla, yarım kalan işlerden başlıyoruz.

VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/215) (S. Sayısı : 23)

BAŞKAN – 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili kanun tasarısının müzakeresine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

2. — Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/576, 2/137) (S. Sayısı : 303)

BAŞKAN – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarının müzakeresine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

3. — *Emniyet Teşkilatı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132)*

BAŞKAN – Emniyet Teşkilatı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili kanun tasarısının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

4. — *Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 492 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/218) (S. Sayısı : 164)*

BAŞKAN – Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 492 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili kanun tasarısının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

5. — *625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111) (S. Sayısı : 168)*

BAŞKAN – 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ilgili kanun tasarısının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

6. — *Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller; Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232)*

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu raporunun müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

7. — *Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332)*

BAŞKAN – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre Komisyonları raporlarının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

8. — *İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/216) (S. Sayısı :40) (1)*

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının ; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarının müzakeresine başlıyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almış bulunmaktadırlar.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına ilk söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya'nın.

Buyurun Sayın İyimaya.

Konuşma süreniz 20 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA AHMET İYİMAYA (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, DYP Grubu ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Seçim, yönetim yetkisini, kraldan, imparatorun, padişahın asıl sahibi olan halka taşıyan önemli bir mekanizmadır. Tarihî gelişim çizgisinde, rejimlerin demokrasiye dönüşümünde oy hakkı, aslan payını almaktadır.

Demokrasilerin vazgeçilmez aracı olarak öngördüğümüz seçimleri, kusursuz, mükemmel ve eleştirilemez bir aygıt olarak gösteremeyiz. Seçimleri, yalnızca politikacıları değil, aynı zamanda politikaları da belirleyecek bir yapıya kavuşturmadıkça, rejimimizden 20 nci Asır türü krallığın izlerini silemeyiz. “Kim tarafından yönetilmeli” sorusunun yanında, “nasıl yönetilmelidir” seçeneğine imkân vermeyen bir irade tespiti, elbette ki, sorgulanmaya ve tahlile muhtaçtır.

İktidarın gerçek anlamda halkın elinde olduğu biricik zaman boyutu seçim günüdür. Siyaset edebiyatında rastlamadığımız terimle seçim iktidarı, değişecek ve gelecek olan bütün siyaset rolçülerini, kesin sonuç ortaya çıkıncaya kadar kendisine medyun ve mahkûm etmeyi başaran erdemli bir toplum kuvvetidir. Sosyal mühendislik ve siyaset camışazlığı yoluyla seçim iktidarını ve sonuçlarını yozlaştırmaya çalışan anlayışlar, onu yok sayan elitist düşünceler, millete en büyük armağan olarak yönetilemezliği, bunalımı ve istikrarsızlığı sunarlar.

Araç olarak yetersiz ve fakat kurumsal olarak terk edilemez ve vazgeçilemez olan seçimin temel şekli unsuru, nüfus ve seçmen envanteridir. Kütükler, seçimlerin ahvali şahsiye sicilleridir.

Türk seçim tarihi ve seçim hukuku, diğer konularda olduğu gibi, kurumsallaşmadan ve evrimden uzak, deneylerden ders almayan, istikrarsız, tepkici ve günün siyasal kuvvetinin çıkarını öne alan bir zinciri ortaya koymaktadır.

(1) 40 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Fransa'nın 1791 yılında, İngiltere'nin 1832 reformunda çözdüğü seçmen kütükleri sorunu, ülkemizde 1876, 1908 yıllarında nasıl sorun idiyse, şimdi de aynen öyle sorundur. Evrimci ve çözücü siyaset yerine, benimsediğimiz, kavgacı ve benmerkezci oligarşik siyasetten, başka ne beklenebilir?.. 1908, 1923, 1973 düzenlemelerinde sürekli seçmen kütüğü esası benimsenirken, 1942-1946, 1961 düzenlemelerinde geçici seçmen kütüğünün benimsenmesi, bu istikrarsızlığı ve tutarsızlığı yeterince ortaya koymuyor mu?..

Şu anda Yüce Parlamentonun görüşmekte olduğu Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin komisyonlardan Genel Kurulumuza intikal tarihi, Haziran 1996'dır; yani, yaklaşık 13 ay öncedir. Bilinmelidir ki, bu kanun teklifi, siyasal iktidarı veya siyasal iktidarlara değil, tümüyle siyasal partileri, sistemi ve Meclisi ilgilendirmektedir. Kanun, doğrudan, oyunun kurallarıyla bağlantılıdır. Şimdi, soruyorum, teklifin düzenlemeye çalıştığı sorunlar doğmadan önce, bu teklif neden görüşülememiştir? Erken seçim şartları oluşmadan önce, esirgenmemesi gereken öngörü için, illa bir uyarıcı mı gerekmektedir? Oyunun kuralları, Parlamentoyu, Yasama Organını ilgilendirdiğine göre, bu organ, neden ulusal refleksi zamanında göstermiyor? Acaba, Türk Parlamentosu, bütün övgülere rağmen, görmek istemediğimiz sorunlar yumağının ve çetin yapıların, zamana mahkûm olmuş, ıslaha muhtaç organı haline mi dönüşmüştür?.. Türk siyaseti, yasama refleksi kavramını gündemine almak ve Yüce Meclisi bu yönden reform konusu kılmak mecburiyetindedir.

Doğru Yol Partisi olarak, ayrıntı sayılacak eksikliklerine rağmen, mevcut altyapı ve mevzuatla bir erken seçimin yapılmasının mümkün olduğunu düşünmekteyiz. Parlamentoda, içerisinde bulunduğumuz zaman boyutunda gerçekleşen kompozisyon değişikliği; yoğunluğu, zamanı, yönü ve saikleri düşünüldüğünde, demokratik siyasal yaşamın olağan sayamayacağı zorlama bir değişimdir; yalnızca siyasî ahlakın değil, pozitif hiçbir değer yargısının dahi kaldıramayacağı bir değişimdir. Bu olayın, milletvekili, parti ve genel siyaset bazında sebepleri ortaya çıktığında, temiz siyasetin mi, yoksa karmaşık, sonu meçhul ve büyük bir oyunun mu içerisinde olduğumuzu daha yakından göreceğiz.

Değerli arkadaşlar, olayların üstüne çıkarak, somutların gürlütüsünden kurtularak, genelleri, doğruları ve ulusal çıkarları yakalamak zorundayız. Bugün, Türk siyasetinin tavanda yaşadığı kutupçu, çatışmacı yaklaşım, acı meyvelerini vermek üzeredir. Tavan, hakem konumunda olan zirve kuvvetlerin de siyasetin göbeğine girmesiyle bunalımı yoğunlaştırmıştır. Kutuptan bunalıma geçiş süreci, tabanda ürktütücü bir yansıma bulmaktadır. Büyük Türk Milletini, evrimin kendi akışında gerçekleştirebileceği sağlam çözümü engellemiş geçmiş siyasetin vebalini ve günümüz aktörlerinin beceriksizliklerini sunî çarelere dönüştürerek ve kısa zamana sığdırarak rahatsız etmeyelim. İnkâr olunamaz toplumsal gerginliği, ellerimizle, yoğun bunalımın, kaosun, boğucu, öldürücü kucağına atmayalım. Bu gibi ortamlar içerisinde var olması gereken vizyonu, misyonu, akılcılığı ve büyük uzlaşmayı, başka yerlerde değil, şu yüce çatı altında görmek istiyoruz. Siyasî körlüğe son verilmesini istiyoruz. Bu sahnenin aktörleri, sorunları sükûnet içerisinde değerlendirme ve çözme inisiyatifiyi yitirmişlerdir.

Değerli arkadaşlar, çare, her zamankinden daha fazla olarak, süratle millete müracaattır. En büyük hakem, egemenliğin ve iktidarın yegâne kaynağı, büyük çözümlerin ve çarelerin danışılma mercii, büyük Türk Milletidir. Milletten iradesi karşısında, seçilmiş veya atanmış hakemlerin hükümleri, rüzgârların uçurduğu tozlar gibidir. Millete gitmekten korkmayalım. Her birimiz için hoş görülemeyecek sandık sonuçları, unutulmamalıdır ki, demokrasinin en kutsal çaresidir. Görüşmekte olduğumuz teklifi seçim engeli göstermek ile seçimden kaçmak arasında hiçbir fark yoktur.

Değerli arkadaşlar, erken seçim tartışmasını keserek, açıklıkla ifade edelim ki, görüşülmekte olan teklif, seçimin ve seçim kurumunun sürekli altyapısı olarak bir zaruretin, bir ihtiyacın yeterli seviyesinde ifadesidir. Nüfus, seçim çevresine düşen milletvekili ve il genel meclisi üye sayıla-

rını belirleyen normatif ölçüdür. 1990 yılında yapılmış, sıfırlı yıllar dışında da yapılamayacak bir nüfus sayımı karşısında, seçim hukuku için gerekli olduğu sınırdaki bir nüfus tespiti, zorunlu ara çözüm olarak görülmektedir. Sözgelimi, seçim çevrem olan Amasya, nüfus hareketleri sebebiyle bir milletvekili daha kazanacak veya o sayıda milletvekilini kaybedecektir.

Güneydoğu problemi, geçim sıkıntısı, kentleşmeye yönelik ciddi bir bilgi ve bilgilendirme noksanlıkları ve benzeri nedenlerle yaşadığımız iç göç sorunu, sağlıklı ve dürtüst seçimin altyapısını olumsuz biçimde etkilemektedir.

Mevcut öneri, verilerin bilgisayar ortamına aktarılmasını ve sürekliliğin sağlanmasını mümkün kılan özelliğiyle bir reform karakteri taşımaktadır. Türkiye, bir daha böyle bir genel yazımı yaşamayacaktır. Artık, yerel ve genel seçimlerde, anayasa referandumlarında ve benimsenirse, diğer zorunlu ya da istişari halk oylamalarında mükerrer oy kullanılmayacak, dürtüst seçimin formal unsuru; yani, seçmen kütükleri, yeni sistemle sorunsuz olgunluğuna ulaşacaktır.

Değerli arkadaşlar, seçmenlik ehliyetini kazanmış kişilerin iradelerine; yani, başvurularına bağlı bir güncelleştirme, resmî nüfus sayımı verileriyle yapılacak güncelleştirmenin elbette ki çok uzağındadır. Kütüğe işlenmemiş milyonlara varacak kitlenin oy hakkından yoksun kılınması, yalnız bir demokrasi ayıbını değil, aynı zamanda bir meşruiyet sorununu yaratır. Diyelim ki; yaklaşık 3 milyon seçmenin kütüklerde yer almaması sebebiyle oylarını kullanamaması, devletin bu konuda üzerine düşen görevi yapamamış olması, bir demokratik meşruiyet sorununu -hem de alevli biçimde- Türk siyasal gündemine, hayatına getirir. Millet ve halk iradesinin seçim iktidarına dönüştürülebilmesi için, hoşgörülebilir azlıkta olmayan seçmen kitlesinin sandığa varma hakkının doğrudan veya dolaylı olarak sınırlanmaması, temel bir şart olarak görülmektedir. Aksi takdirde, seçim, elitlerin veya buhran mahmurlarının, sosyal mühendislik aldatmacasıyla düzenledikleri sahte bir tasdik mekanizması olmaktan kurtulamaz. Sandığa kütük engeli sebebiyle yansıyamayan her iradeye temsil yasağı koymuş oluruz. Örtülü temsil yasağı, sözlü geçen irade veya irade topluluğu oranında, hak etmeyen partiye milletvekili yansımaları demektir. Aynı problemin, demokrasinin ve sistemin besleyici hayat damarı olan iktidar ve karar organlarının değişimini önleme etkisi, hiçbir malul sebeple izah olunamayacak sorun olarak gündemimize girer.

Genel felsefesi ve seçim hukukuna kurumsal katkısı karşısında, yapıcı muhalefetimizin tabii bir icabı olarak, teklife olumlu yaklaşmaktayız. Ancak, yasa hükümlerinin uygulanması için öngörülen sürelerin kısaltılması ve uygulayıcı organların eşgüdüm başkanlığının Yüksek Seçim Kuruluna tevdiî gerekir. Teklifin sevk amacı, seçimin altyapısında mevcut şekli bir noksanın giderilmesi olduğuna ve süreç boyunca seçimin yönetim tekeli Yüksek Seçim Kuruluna ait bulunduğuna göre, Anayasamızın 79 uncu maddesinin bu yöndeki açık hükmü aşarak, yazım yönetimi başka bir organa, sözgelimi, Devlet İstatistik Enstitüsüne bırakılmaz.

Seçim sonuçlarının, izleyen seçimlere kadar, devletin bütün organ ve yöneticilerince, millete büyük teslimiyet duygusu içinde sindirilmesi; hiç kimsenin, kendisini, demokrasinin doğal vasisi sayma hakkını vehmetsizliği; milleti ve Parlamentoyu inciten sosyal mühendislik projelerine gereken demokratik direncin her parlamenter tarafından esirgenmemesi gerektiği temel düşünce ve temennilerimle, Üçüncü Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına konuşan, Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya'ya teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, söz isteme sırasına göre, söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Atilla Sav'da.

Buyurun Sayın Sav. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 20 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ATILÂ SAV (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; sıra sayısı 40 olan, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini değerlendirmelerinize sunmak üzere söz aldım; Yüce Meclisi en içten saygılarımla selamlıyorum.

Seçim, temsili demokrasielerde, yönetenlerin yönetilenlerce belirlenmesini sağlayan bir işlemdir ve hiç kuşkusuz, demokrasinin en güvenilir aracıdır. Seçim, hukukî ve siyasi araçlardan ve aşamalardan oluşan bir dizi işlemdir. Seçmenin, yani oy veren halkın seçme iradesinin, yönetenin belirlenmesine dek bir dizi işlemde oluşan seçim sistemi, aynı zamanda, demokratik rejimi de belirler. Seçim, ancak özgür ve samimî olduğu sürece anlam kazanır. Seçmen tercihinin özgürce belirlenmesi için, seçmenin dağılımı ve yerleşimi ile seçim koşullarını oluşturan teknik işlerin sağlıklı ve doğru olarak yapılmış olması gerekir. Doğru ve sağlıklı verilere dayanmayan bir seçim, dürtüst bir seçim olamaz.

Seçim Yasamıza göre bir yurttaşlık hakkı olan oy kullanma, aynı zamanda bir ödevdir de ve bu nedenle zorunludur. Bu, ulusal egemenlik anlayışının doğal bir sonucudur. Zorunlu oy ise, önlenemez. Herkesin oy verme hakkı en güvenli biçimde sağlanmalıdır. Aksi halde, ulusal egemenlik, eksikli ve sakat hale gelir.

Her yurttaşın devamlı oturduğu yer; yani, konutunun bulunduğu ilçe, muhtarlık ve sokak isimleri ile binasının kapı ve varsa daire numarası, seçmenin adresidir. Bu adres iki bakımdan önemlidir: Birincisi, birey olarak yurttaşın oturduğu yer oluşu, ikincisi ise, seçmenin siyasi hakkını kullandığı yer; yani, adresinin bulunuşudur. Birincisinin önemi, toplam ülke nüfusunun, seçilecek temsilcilerin nüfusa göre dağılımında belirleyici olmasıdır. İkincisinin önemi ise, seçmenin kütükte yazılı olduğu yerde oy kullanmasıdır. Bu, yurttaşın seçme iradesinin belirlenmesidir, seçmenin temsilciyi nerede seçeceğinin gösterilmesidir.

Bu nedenle, bir genel seçimden önce yapılacak altyapı hazırlığı, birbirine paralel olarak yürüten iki işlemler dizisine oturur: Bu işlemlerden biri nüfus sayımı, diğeri ise, seçmen kütüklerinin düzenlenmesidir. Böylece, hem ulusal iradeyi yasama organına yansıtacak biçimde her seçim çevresindeki son nüfus sayımı belirlenecek hem de seçmenler, gerçek ve son konutlarında oy kullanma olanağına ve hakkına kavuşacaklardır.

Bilindiği üzere, Milletvekili Seçimi Kanununa göre, bir seçim çevresine düşecek milletvekili sayısında son genel nüfus sayımı verileri esas alınmaktadır. Her seçim çevresinin nüfusu, seçilecek milletvekili sayısının temel ölçөгüdür. Bu ölçөгün doğruluğu, bir yerde, seçimin de güvencesidir.

Türkiye’de son genel nüfus sayımı 1990 yılında yapılmıştır. Aradan geçen yedi yıllık sürede nüfusumuz, hem sayısal olarak hem de dağılım itibariyle çok değişmiştir. Genellikle genç olan nüfus, aynı zamanda çok hareketlidir, çok akışkandır. Ekonomik, siyasi ve toplumsal nedenlerle kırsal kesimden kentlere doğru ve doğudan batıya doğru büyük bir nüfus akışı bulunmaktadır. Özellikle sanayinin geliştiği metropollerde hızlı bir nüfus birikmesi olmuştur. Türkiye’de çok yoğun ve yaygın bir göç hareketi vardır. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, Mersin, Antalya, Kocaeli, Diyarbakır ve Şanlıurfa gibi yerlerde nüfus hızla arttığı halde, eldeki bilgiler ve veriler hâlâ 1990 yılına bağlıdır. Bilindiği üzere, yasa gereği, genel nüfus sayımı on yılda bir yapılmaktadır. Gerçi, Devlet İstatistik Enstitüsü, iki nüfus sayımı arasında her yıl kestirimler yaparak nüfus hareketlerine ilişkin verileri güncelleştirmektedir. Ancak, seçim hukukumuzla göre, bu bilgi ve veriler seçimlerde kullanılamamaktadır; çünkü, Milletvekili Seçimi Kanunu ve Yerel Yönetim Seçimleri Kanunu, açıkça, son genel nüfus sayımı verilerinin esas alınacağını öngörmüş bulunmaktadır.

1995 yılında yapılan genel seçimde bu verilerin yetersiz ve koşullara elverişsiz olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Öte yandan, seçmen kütüklerinin de seçmen hareketlerini izlemesi gerekir. Kütüklerin seçmen yapısına uygun ve doğru olması gerekir. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümlerine İlişkin Yasa, seçmen kütüklerine büyük önem vermiştir. Yüksek Seçim Kuruluna bağlı olarak bir Seçmen Kütükleri Genel Müdürlüğü kurulmuş; ancak, yeterli ödenek verilmediği, donanım ve personel sağlanmadığı için, bu Genel Müdürlük, çok uzun süre içerisinde, bütün yurt düzeyinde örgütlenmek olanağına kavuşturulamamıştır.

Bugün, ancak 17 ilde bilgisayar ortamına geçilebilmiştir; geri kalan illerimizde, ne yazık ki, hâlâ eski yöntemlerle uygulama yapılmaktadır. Amaç, hiç kuşkusuz, Türkiye genelinde bilgisayar ortamına geçilmesidir; bu halde, her seçmen düzenli olarak izlenebilecektir. Ayrıca, genel yazıma gerek bile kalmadan, kütüklerin, her an seçmen askı listesine dönüştürülmesi süreci kolayca sağlanabilecektir. Ne var ki, ancak Orta Anadolu'da sağlanan bilgisayar ortamı çalışması, bugün için tersine bir sonuç vermektedir. Ülkenin geri kalan bölümleri ile bilgisayar ortamına geçilmiş illerdeki sistem uyumsuzluğu, ayrıca sistemin işlemlerini zorlaştırmakta ve güçleştirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son seçmen kütükleri düzenlemesi, bilindiği gibi, Kasım 1993'te yapılmıştı. 298 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine göre, her dört yılda bir seçmen kütüklerinin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir ve bu hükme göre, bu yıl, yani, 1997 yılı Kasım ayında yapılması gereken genel yazım için, ödenek yetersizliği nedeniyle, henüz bir hazırlık yapılmamıştır; kasıma dört ay kaldığı halde, bu konudaki işlemler olduğu gibi durmaktadır.

Ayrıca, bilindiği üzere, iki yılda bir de güncelleştirmeye gidilmektedir. 1995 yılında yapılan güncelleştirme, 1995 yılı seçimleri öncesinde yapılmış; ancak, onun da yeterli olmadığı seçimde ortaya çıkan aksaklıklarla belli olmuştur; çünkü, bu denli akışkan bir seçmen yapısıyla, yalnızca güncelleştirmeyle istenen sonuç elde edilemez.

Bildiğiniz gibi, Anayasamızda, 1995 yılında, 4121 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucunda, seçmen yaşı 18'e indirilmiştir. Öyleyse, hem 1995 seçiminde hem de önümüzde yapılacak ilk genel seçimde, seçmen sayısındaki büyük artışın, mutlaka seçmen kütüklerine, yeni düzenleme yapılmak suretiyle, yerleştirilmesi ve sağlıklı biçimde yansıtılması gerekmektedir.

Ayrıca, nüfusun hızlı hareket halinde oluşu, bütün illerin ve seçim çevrelerinin nüfuslarını da değiştirmiş bulunmaktadır.

Üçüncü olarak da, bilindiği üzere, yurt dışında azımsanamayacak sayıda seçmen yurttaşımız var; bu sayının 2,2 milyon olduğu öngörülmektedir. Son genel seçimlerde kütüklerin yeterli olması nedeniyle 3,5 milyon seçmenin oy kullanmadığı sanılmaktadır. 1995 seçimlerinde 34 milyon olan seçmen sayısının, bu kez yapılacak bir seçimde 40 milyonu aşacağı öngörülmektedir; aradaki fark, aşağı yukarı oy kullanan seçmenin yüzde 15'inden fazladır. Bu kadar büyük bir seçmen artışının, sadece seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesiyle sağlıklı biçimde kütüklere yerleştirilmesi beklenmemelidir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; önümüzdeki teklif, bir teknik çalışmadır; bir altyapı hazırlığıdır; seçimin temelini belli edecek, tarihini ve özünü belli edecek bir seçim yasası değil, ancak, güvenli, dürüst ve sağlıklı bir seçimin ön hazırlığıdır.

Seçimin gerçek temsile yol açması için samimî ve dürüst olması zorunludur demiştik; aksi halde, seçim gibi gözükən bir mekanizma ve bir işlemler dizisi demokrasiden çok uzak bir sonuca ulaşır; ulusal iradeyle değil, birtakım sayısal varsayımlara dayalı bir işlem hokkabazlığıyla karşılaşma tehlikesiyle burun buruna gelinebilir; bunun demokrasiyle ilgisi yoktur; böyle bir oylama demok-

ratik bir seçim değil, bir görüntüdür. Bu nedenle, yapılacak bir seçimde, sağlıklı, dürüst, samimî ve gerçek ulusal iradenin belirlenmesi için hem seçmen kütüklerinin seçim tarihine en yakın bir tarihte elde edilmiş verilere dayanması zorunludur hem de son nüfus dağılımı verilerinin elde bulunması gereklidir.

Yüce Meclisin huzurundaki yasa teklifi bu amacı sağlayacaktır, bu amaca uygundur. Ne var ki, teklifin hem tümü hem de bir kısım hükümleri bugünkü koşullara göre uygun ve yeterli gözükmemektedir. Hazırlanmış günün koşullarına göre düşülmüş olan bu teklifin, bazı açılardan elden geçirilmesi ve bazı düzeltmelerle yenilenmesi ve düzenlenmesi uygundur. İşlemler dizisinin sağlığı ve dürüstlüğü sağlanarak, daha kısa bir süreç içerisinde seçimin hazırlıklarının sonuçlandırılması olanağı vardır. Teknik bakımdan yapılacak hazırlıklardan oluşan ilk aşama da yoğunlaştırılarak, işlemler daha kısa bir süreye sığdırılabilir.

Nüfus sayımı, hiç kuşkusuz, ekonomik, toplumsal ve kültürel amaçları da olan geniş kapsamlı bir saptamadır. Bu teklifle öngörülen ise, yalnızca, seçimin güvenilir verilere dayanması amacına yönelik bir belirleme işlemidir. Bu nedenle, işlem, bir nüfus sayımına göre çok daha basit ve kolaydır ve daha kısa sürede yapılması ve tamamlanması olasılığı bulunmaktadır. Bu nedenle, bu işlemle ilgili süreci ve düzenlemeyi daha kısa süreye sığdırmak mümkün olacaktır görüşündeyiz. Bununla ilgili değişiklik önerilerini destekliyoruz.

Öte yandan, bu işlemler, üç kuruluşa sorumluluk yüklemektedir. Teklif, üç kuruluşa görevlendirmiştir; bunlar, Yüksek Seçim Kurulu, Devlet İstatistik Enstitüsü ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüdür. Bunların üçü de kendi konularında uzmanlık kuruluşlarıdır ve gerek birikimleri gerekse donanım ve deneyimleriyle bu işi yapacak yetenekte ve yeterlikte kuruluşlardır. Ancak, Anayasamızın 67 nci maddesi, seçimlerin, yargı yönetim ve denetiminde yapılacağını öngörmektedir. Yine, Anayasanın 79 uncu maddesi, seçimlerin başlamasından bitimine kadar seçimin bütün işlemlerini yapma görev ve yetkisini Yüksek Seçim Kuruluna vermiş bulunmaktadır. Huzurdaki yasa teklifinin, doğrudan bir seçime hazırlık işlemi olduğunda ise hiçbir kuşku bulunmamaktadır. Öyleyse, bu kanunda, eşgüdüm ya da süre uzatımı gibi konularda yetkinin Yüksek Seçim Kuruluna verilmesi gerekmektedir; aksine bir düzenleme, eşgüdümü başka bir kuruluşa verme, Anayasaya aykırı olacaktır. Bu nedenle, yasanın 2 nci maddesinin de buna göre değiştirilmesi ve düzenlenmesi yerinde olacaktır.

Seçim, özellikle bir erken seçim, hangi tarihte yapılırsa yapılsın, mutlaka, bu altyapıya dayanmalıdır; aksi takdirde, yapılacak iş, oldu bittiye getirilmiş bir oylamadan ibaret olur ve böyle bir oylama, demokratik bir seçimin yerini tutamaz, kuşku ve gölge altında kalır.

Yüce Meclisin önünde bir erken seçim durmaktadır. Meclisin, anayasal süresini tamamlayamayacağı belli olmuştur ve bu konuda Mecliste de bir uzlaşma oluşmuş bulunmaktadır. Seçimin ne kadar erken olacağına karar vermek, elbette, Yüce Meclisin görevi ve yetkisi içindedir. Ancak, doğru bilgiler dayanmadan yapılan bir seçimden doğru ve dürüst sonuç beklemek zordur. Bu nedenle, demokratik bir düzenin temel araçlarından biri olan bir genel seçimin zorunlu altyapısını hazırlayacak bu teklife Cumhuriyet Halk Partisi olarak olumlu bakıyoruz. Günün gereksinimlerine ve bu arada, Anayasanın düzenleyici kurallarına aykırı hükümlerin düzeltilmesi zorunluluğuna da işaret ediyoruz. Bu değişiklik için hazırlanan önerileri biz de Başkanlığa sunduk, sanıyorum ki, bu konuda da bir uzlaşma oluşacaktır.

Yasanın tüm partilerin karşılıklı anlayış ve işbirliğiyle, bir uzlaşma ürünü olmasını umuyor ve diliyoruz.

Yüce Meclisi en içten saygılarla selamlıyorum. Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan Hatay Milletvekili Sayın Atilla Sav'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi söz sırası Demokratik Sol Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ziya Aktaş'ta. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Aktaş, konuşma süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA A. ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; genel nüfus tespiti yapılması ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi konulu yasa önerisinin tümü üzerinde Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini sunmak üzere huzurunuzdayım. Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclisi, basın ve medya görevlilerini ve bizi izleyen halkımızı içten sevgi ve saygılarla selamlıyorum.

Sayın üyeler, medyadan söz ederken şu görüşlerimi de, çok kısa olarak, dile getirmeden edemeyeceğim: Çağların gerisinde kalmış görüş ve düşüncelerini tüm ülkeye, tüm Türkiye'ye zorla mal etmeye çalışan bir grubun dünkü eylemi sırasında, basın ve medya mensuplarına karşı geçen Hükümet döneminde zaman zaman acıyla gördüğümüz polisler benzer davranışlarını, bu Hükümet döneminde görmek ve duymak istemiyoruz. Bütün basın ve medya mensubu arkadaşlarımıza geçmiş olsun diyor, polislerin bu hatasının son olmasını diliyoruz. Yetkililerin, görevini yapacaklarına inancımız tamdır.

Değerli üyeler, bilindiği gibi, 2000'li yıllara şimdiden "bilgi çağı" denilmektedir. Bu çağda bilginin, ülkeler, şirketler ve kuruluşlar için bütün kaynakların başında geleceği şimdiden söylene-bilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, Batı Avrupa ve Japonya gibi gelişmiş ve şimdiden bilgi toplumu denilen ülkelerde, elektrik, yol, su gibi altyapıların yanında ve hatta onların önünde ve başında bilgi altyapısı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Böyle bir altyapıda, bilgisayarların yazılımı ve donanımı yanında, veri iletişimi veya bilgisayar ağları dediğimiz ve güncel örneği internet olan yollarla yurt içindeki ve dışındaki bilgisayarlar, birbirlerine veri veya bilgi aktarabilmektedirler. Böyle bir altyapıda, en önemli öge, hiç kuşkusuz, toplanan, işlenen ve dağıtılan bilginin kendisidir.

Sayın üyeler, acaba niye bunun üzerinde durdum; çünkü, şu anda görüşmeye başladığımız ve onayınıza sunduğumuz yasa önerisinin en önemli yanı, ekonomi ve kurumlararası bilgi paylaşımı gibi temel ilkeler ışığında, nüfus tespiti ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi çalışmalarının, bilgi teknolojileri dediğimiz yeni teknolojileri olabildiğince kullanarak en kısa zamanda yapılmasını öngörmesidir.

Burada, bilmem, lütfeder de kulak verirlerse, Sayın Kapusuz'un bu konuda yanlış bilgilendirildiği kanısını taşıyorum; çünkü, bu yasa önerisinde, aslında, ekonomi ve bilgi paylaşımı, daha da önemlisi, toplanan verilerin, bilgilerin sürekliliği en temel öğedir; bu, anlaşılın, gözden kaçmış ve bunun üzerine, yanlış yorumlara dayalı görüşler bildirdi Sayın Kapusuz.

Arkadaşlar, genel seçimlerde, illere göre milletvekili sayısının dağılımı, -az önce değerli konuşmacılarımızın da belirttiği gibi- hatta, yerel meclis üyelerinin sayıları da, yasa gereği, nüfus sayımına dayalı olarak saptanan kişi sayılarına göre belirlenmektedir. 2000 yılında yapılması öngörülen nüfus sayımı, Avrupa Birliği ve hatta, Birleşmiş Milletler yardımıyla, tüm dünya ülkeleriyle uyumlu olarak yapılacaktır; bu nedenle, bu sayımın öne alınması mümkün değildir. Kaldı ki, böyle bir sayımın içeriği ve amacı, sadece kişi sayısını verecek olan bir nüfus tespitinin çok ötesindedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü, zaman zaman, elindeki geçmiş yıllara ait verileri kullanarak, kent ve ülke nüfusuyla ilgili bazı kestirimler, tahminler yapmaktadır, doğrudur; ancak, bu verilerin -yine, benden önceki değerli konuşmacının belirttiği gibi- kullanımı yasal olmadığı gibi, bölgesel iç göç ve kentleşme gibi bazı gelişmeleri tam olarak yansıtmadığı için gerçekçi olamaz; bu nedenle, doğrudan kullanımı da mümkün değil, yasal değil.

Cumhuriyet kurulduğundan beri, çeşitli nüfus sayımlarını başarıyla tamamlamış olan Devlet İstatistik Enstitüsü, amacı, yerleşim yerlerindeki kişi sayısını belirlemek olan bir nüfus tespiti çalışmasını başarıyla yapabilecektir. Böylesi bir çalışmada görev alması öngörülen 600 bin, 700 bin dolayındaki görevlinin eğitimi ve yönetimi de, Devlet İstatistik Enstitüsü gibi deneyimli bir kuruluşun katkısı gerekli ve yararlı kılmaktadır.

Nüfus tespiti yanında, seçimin sağlıklı bir altyapısı açısından gerekli olan bir diğer çalışma da, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesidir. 1995 yılı aralık ayında yapılan erken seçimde kullanılan seçmen kütüklerinin, zaman kısıtı nedeniyle yeterince sağlıklı olmadığı ve bu nedenle, Anayasada öngörülen, seçimlerdeki temsil adaletinin sağlanması ilkesine tam olarak uyulmadığı bilinmektedir; benzer hatanın tekrarlanmaması için seçmen kütüklerinin güncel ve sağlıklı hale getirilmesi gerekmektedir.

Sayın üyeler, izniniz olursa, yapılması öngörülen çalışmayı basitçe anlatabilmek için, şu hep kullandığımız seçmen kartlarına bir an için göz atmak istiyorum: Bakınız, kullandığımız bu seçmen kartlarında, seçmen bilgi kartı dediğimiz kartta, üç temel bölge var, üç ana bölge var: Birisi, seçmen kimlik bilgileri; adı, soyadı vesaire gibi; ikincisi, seçmenin kütüğe kayıtlı adresi, bir adres alanı var; üçüncü bölgesi de, oy vereceği yer.

Sayın üyeler, her vatandaşın doğumundan ölümüne kadar, hatta, miras nedeniyle, ölümünden sonra da kimlik bilgilerini elektronik ortamda tutmak üzere, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde MERNİS adı verilen, Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi Projesi sürdürülmektedir. Diğer bir deyişle, kimlik bilgileri zaten MERNİS Projesi içerisinde elektronik ortamda tutulmaktadır, tutulacaktır, tutulmak zorundadır.

Adres konusunda ise, Devlet İstatistik Enstitüsünde 1996 yılı itibariyle, Türkiye'de mevcut olan 2 834 belediyeden 2 724'ünde, tamamına yakın bir bölümünde, bu belediyelerle işbirliği yapılarak, bina cetvelleri veri tabanı hazırlanmıştır. Nedir bu; konut, işyeri ve kurumların adresleri, mahalle, cadde, sokak, dış kapı numarası ve iç kapı numarası gibi veriler olarak yer almaktadır ve bunlar da bilgisayar ortamında tutulmaktadır; çünkü, Türkiye'de, belediyeler katkısıyla, binaları numaralama çalışması ve adres tespiti yasayla Devlet İstatistik Enstitüsüne verilmiş bir görevdir. Güncel olan bu adres verilerinin seçmen kütüklerinde de kullanılabilmesi mümkündür ve seçmen bilgilerinin sağlığı açısından yararlı olacaktır.

O zaman, sayın üyeler, nüfus tespiti için kullanılacak formlar ile toplanması gereken vatandaş kimlik bilgisinin ve adres verilerinin nüfus tespiti için ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde kullanımıyla birlikte MERNİS Projesi içerisinde kullanımı, yapılacak çalışmanın ve masrafların bir kerelik olarak kalmayıp, toplanan bu verilerin ileride de, gelecekte de kullanımını ve verilerin sürekliliğini sağlayacaktır. Zira, toplanan bu veriler, MERNİS Projesindeki mevcut verilerin güncelleştirilmesinde ve özellikle seçmen kütüklerinde mükerrer kayıtların ayıklanmasında, düzeltilmesinde kullanılabilir; ama, asıl önemli olan husus şudur: Yapılan tahminlere göre, her yıl, yaklaşık 1 milyon 400 bin gencimiz 17 yaşını bitirip 18 yaşına girmektedir. Bu nüfusun; yani, 1 milyon 400 bin seçmen sayısının seçmen kütüklerine eklenebilmesi için, ancak ve ancak, MERNİS bilgilerinin, verilerinin güncel halde tutulması gerekir ki, yeni baştan yeni bir masraf yapmayalım, yeni bir seçmen kütüğü veya yeni bir nüfus tespiti çalışması yapmayalım.

Bu nedenle, ayrıca bu projeye, askerlikten, eğitime, vergiye ve bankacılığa kadar her vatandaşın hayatının her evresinde kullanılabilir bir vatandaşlık kimlik numarası verilmesi de ve nüfus cüzdanlarının kolaylıkla bozulmaz, tahrif edilemez ve çağdaş nitelikteki kartlar halinde yeniden verilmesi de öngörülmektedir. Bu nedenle, bu projenin de en kısa zamanda işler hale gelmesi ülkemiz yararına olacaktır.

Sayın üyeler, bu yasayla, Devlet İstatistik Enstitüsü, Yüksek Seçim Kurulu ve MERNİS gibi üç değerli kurum ve kuruluşumuz kendi aralarında elektronik ortamda bilgi paylaşımını gerçekleştiren, ulusal bilgi sistemi için de başarılı bir adım atmış olacaktırlar. Yasada öngörülen süre, bir çerçevedir; detaylı ve daha kesin iş ve zaman planı, yasanın onayını takiben, ilgili bu üç kuruluş tarafından hazırlanacaktır ve gerekli kaynaklar Maliye Bakanlığı tarafından aktarılacaktır.

Başlangıçta, Genel Başkanımız Sayın Ecevit ve 5 arkadaşı tarafından önerilen bu yasa teklifi, şükranla ifade etmek istiyorum ki, tüm partilerimizin, iktidar ve muhalefet ayırımı olmaksızın, partilerüstü yaklaşımlarıyla, geçen yıl, bir yıl önce, önce, Anayasa Komisyonunda, ardından da, Plan ve Bütçe Komisyonunda ilgili kuruluş temsilcilerinin de görüş ve katılımıyla, yine tüm partilerin ortak görüş ve desteğiyle oluşturulup, Genel Kurul gündemine alınmıştır. Konu, bilindiği gibi, daha önceki ve şimdiki Hükümet protokollerinde ve Hükümet programlarında da yer almıştır. Benden önce konuşan sayın DYP temsilcisi arkadaşşıma ve sayın CHP temsilcisi arkadaşşıma değerli görüşlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Konu, gerçekten, bir ölçüde hem reform niteliği taşımakta hem de gelecek için -yapılacak olan seçimlerde- bir güven ortamı yaratmayı amaçlamaktadır.

Önerilen yasanın ülkemizin yararına olacağına ve Yüce Meclisin siz değerli üyelerinin, parti farkı gözetmeksizin bu yasa teklifini destekleyeceğinize inanıyorum; bu görüş ve düşüncelerle hepimize saygılar sunarım. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Demokratik Sol Parti Grubu adına konuşan İstanbul Milletvekili Sayın Ziya Aktaş'a teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Anavatan Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Keçeciler'e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Keçeciler. (ANAP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA MEHMET KEÇECİLER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini arz ve ifade etmek üzere söz aldım; bu vesileyle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, hemen ifade edelim ki, kanun teklifi, üç değişik işi koordinasyon altında tek bir çatıda toparlamaktadır ki, fevkalade faydalıdır. Çünkü, seçmen kütüğünün yazımı için ayrı bir sokağa çıkma yasağı, nüfus tespiti için ayrı bir sokağa çıkma yasağı... MERNİS Projesine buradan bilgi gönderme gibi akılcı bir metotla yaklaşmıştır. Bu itibarla, kanun teklifine, Anavatan Partisi olarak çok müspet yaklaşığımızı ve bunun faydalı bir teklif olduğunu, Türkiye'nin bir ihtiyacını karşılayacağını konuşmamın başında özellikle ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, aslında, nüfus tespitinin ve seçmen kütüğü yazımının önemi nereden gelmektedir, kısaca ifade etmek istiyorum: Bilhassa seçimlerin yapılması noktasında nüfus tespitinin büyük önemi var. Niye önemi var; çünkü, illerin çıkaracağı milletvekili sayısı, ilin nüfusuna göre belirleniyor. Mevcut mevzuatımıza göre, her ile bir milletvekili dağıtıyoruz, kalan 470 milletvekilini il nüfusuna bölüyoruz ve bu bölüm sonucunda çıkan nüfusa göre milletvekili dağıtıyoruz.

Bakın, 1990 nüfus sayımına göre Türkiye'nin nüfusu 56 milyon 473 bin; Devlet İstatistik Enstitüsünün tespitine, tahminine göre 1997 nüfusumuz 63 milyon 745 bin; aradaki fark 7 milyon 300 bin. Eğer, biz, bu yıl bir seçim yapacak olursak, mevcut kanuna göre en son nüfus sayımını kullanacağımız için, 1990 nüfus sayımına göre milletvekillerini dağıtacağız. Halbuki, 1990'dan bu yana Türkiye'nin nüfusu 7 milyon 300 bin artmış. Bu artışla kalmamış, bir de, ayrıca, şehirler arası-

da büyük göç olayları meydana gelmiş. Devlet İstatistik Enstitüsü diyor ki: "Evet, Türkiye'nin nüfusu 7 milyon 300 bin arttı, şu anda 63 milyon 745 bin; ama, ben bunun iç dolaşımı konusunda çok kesin tahminlerde bulunamıyorum." Kaldı ki -Sayın Aktaş da ifade ettiler, ben de katılıyorum- tahmine dayalı bir bilgi üzerine, seçim gibi, milletvekili sayısını hesaplama gibi rejimle ilgili fevkalade önemli bir meseleyi isnat ettiremezsiniz; tahmin üzerine olmaz, sağlam veriler olacak elinizde; çünkü, o tahmini yapan kişi -tahmin her ne kadar bilimsel metotlarla da yapılsa- yarın, kendi velayetiyle ilgili veya kendi arkadaşının seçim çevresiyle ilgili "ben böyle tahmin ettim" der, çıkar işin içinden, işe ciddi manada fesat karıştır. O yüzden, mutlaka, nüfus tespitinin, sayımının yapılması gerekiyor.

Bakin, bunun önemini belirtmek için -izin verirsiniz, ben bilgisayarlarda hesapladım, üzerinde çalıştım, bazı rakamlar buldum, çok enteresan sonuçlar çıkıyor, bazı arkadaşlarımız da bunları kısmen verdiler- şu hususları mutlaka ifade etmemiz gerekiyor:

Değerli arkadaşlarım, eğer, Devlet İstatistik Enstitüsünün tahminine göre bir seçim yapacak olursak, Türkiye'nin 80 vilayetinden 36'sının milletvekili sayısı değişiyor. Yani, Devlet İstatistik Enstitüsünün bugünkü tahminine göre milletvekili sayısını hesaplamaya kalksak, tam 36 vilayetin milletvekili sayısı değişiyor. Buna göre, milletvekili sayısı artacak iller şunlar: Adıyaman, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Gaziantep, Hakkâri, İçel, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa ve Van. Bu illerin milletvekili sayıları artıyor. Bir ilin milletvekili sayısı, aşağı yukarı 1 ilâ 9 arasında artıyor; en fazla İstanbul'da artıyor, 9 milletvekili artıyor. Buna mukabil, şu illerimizde de birer veya ikişer milletvekilliği düşüyor: Ağrı, Amasya, Artvin, Bolu, Çanakkale, Çorum, Erzincan, Erzurum, Giresun, Kars, Kastamonu, Kırklareli, Kütahya, Malatya, Manisa, Niğde, Rize, Samsun, Sivas, Tokat, Trabzon, Yozgat, Kırıkkale ve Bartın. Bu illerimizde de milletvekili sayısı düşüyor.

Şimdi, hiç nüfus tespiti yapmadan, hemen, acele bir baskın seçim yapalım demek fevkalade yanlış. Niye yanlış; 36 ilin milletvekili sayısı değişiyor. Diyorsunuz ki: Biz, bunu gözardı edelim, hiç üzerinde durmayalım, yine 1990 nüfus sayımına göre bu işi yapalım, nasıl olursa olsun, nüfus sayımı yapmadan seçim yapalım. İşte, bu yanlış; bu, millî idareyi yansıtmaz, ülkede meydana gelen değişiklikleri, toplumsal değişiklikleri yansıtmaz. Bu Meclisi, yeniden kurarken, çok ciddi tartışmaların üzerine kurarız, çok ciddi tartışmalarla kurarız; yeni seçilen Meclis, daha seçildiği gün şaibeli hale gelir, tartışılır hale gelir. İradesi tartışılan bir Meclisin, gelecekte çok büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacağı da bir vakıadır. O itibarla, mutlaka amaç mutlaka, nüfus sayımı veya tespiti yapmak zarureti var.

Teklifte "nüfus tespiti" denilmiş, niye "sayımı" denilmemiş? Gerçi, teklifin içerisinde, bir maddeyle, bu tespit sayım hükmündedir, aynen nüfus sayımı gibi kullanılır denilmek suretiyle birçok iş kolaylaştırılmış. Tespit olması, hızlı yapılması için, çabuk yapılması için. Sayımda, yüz tane soru soruluyor, değerlendirilmesi ona göre zaman alıyor; tespitite, onbeş tane soru soruluyor, kısaltılıyor sorular. Dolayısıyla, nüfus tespiti yapalım da, bu işi bir an evvel yapalım, çabucak yapalım ve memleketi seçim ortamına hazırlamış olalım diyorlar.

Kaldı ki, bu nüfus tespitinin belediyeler açısından da büyük önemi var. Gerçi, teklifin amacı o değil; ama, belediyeler açısından da çok büyük önemi var. Belediyelerin gelirlerini, biz, nüfuslarına göre veriyoruz. 1990'daki nüfusu 250 bin olan, bugünkü nüfusu 750 bin olan belediye başkanları var; dinleyin belediye başkanlarını, gidin, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanını bir dinleyin. Yani, o insanlara, hâlâ, 1990 nüfus sayımına göre, al, senin nüfusun şu kadardır, devletten bu kadar pay alacaksın demek haksızlıktır. Bizim, bu işi bir an evvel düzeltmemiz lazım. Kaldı ki, her ilin hududundan içeriye girerken, her ilçenin hududundan içeriye girerken, hep, 1990 nüfus sayımına göre nüfusunu gösterir karayolları levhası var. "Bakma o levhaya -yani, devletin sö-

züne bakma- o önemli değil, biz biliyoruz ki nüfusumuz şu” diyorlar; ama, bu işte de sağlam bir tahminimiz yok; valiye göre nüfus şu, belediye başkanına göre nüfus bu, garnizon komutanına göre bu. Netice itibarıyla, her ilin bir tane nüfusu olması lâzım.

Değerli arkadaşlarım, nüfus tahmininden hareket edemeyiz; nüfus tespiti yapmalıyız; bu karar doğrudur.

Şunu, hemen ifade edeyim: Nüfus tespiti' yapmak ne kadar doğruysa, sağlıklı bir seçim için seçmen kütüğünü sağlıklı bir hale getirmek de o kadar önemli. Bakın -kanunumuz bu işi otomatikçe bağlamış- Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun 33 üncü maddesi aynen şöyle diyor: “Seçmen kütüğü, her dört yılda bir yeniden düzenlenir. Sürekli bilgi toplama ve her iki yılda bir genel denetlemeyle güncelleştirilir.” Demek ki, seçmen kütükleri, dört yılda bir yeniden yazılarak güncelleştirilir; bir de, iki yılda bir bilgi toplama suretiyle güncelleştirilir.

Güncelleştirme ile yeniden yazım arasında şu fark var; ona dikkatinizi çekiyorum: Güncelleştirmede, vatandaş aktif olacak; kendisi gidecek, kütüğe bakacak, adı yoksa bir dilekçe yazacak, muhtardan bir ilmühaber alacak, seçim kuruluna gidecek, adını yazdıracak. İşte, maalesef, bizim vatandaşlarımız bu işlemi yapmıyorlar; seçim günü gidiyorlar, sandığa bakıyorlar “ben bu mahalde oturuyorum, kör olasıca muhtar beni yazdırmamış” diyorlar, kabahati muhtara buluyorlar. Seçim kurulları ilan ettiler, televizyonda yayınladılar, sen kendin gidecektin... Gitmiyor vatandaşımız.

Şimdi getirilen, o dört yılda bir yapılandır. Vatandaş pasif, bekleyecek; devlet gidecek, vatandaş evinde bulacak, onu kütüğe kaydedecek. İşte, istediğimiz bu. 6 Kasım 1993'ten beri, seçmen kütüğümüzü, bu manada güncelleştirmemiştir. Bu yıl, zaten, sırası. Yani, 1997'de, kanunen, bu dört yılda bir yapılan yapılacak. Şimdi, bu teklif bunu da düzenliyor.

Buna niye ihtiyaç var? Değerli arkadaşlarım, buna, şu bakımdan ihtiyaç var: Bir kere, dört yıldan beri güncelleştirilmediğinden, her nesil için, her yaş için 1 milyon 300 bin insan ilave edecek-siniz; o dönemlere -yani, 18 sene geriye- gidip nüfus artış hızına bakarsanız, oraya 1 milyon 300 bin insan ilave edeceksiniz. Bunu 1 milyon 250 bin diye düşünürseniz, oradan, aşağı yukarı 5 milyon daha, 1993'ten bu yana vatandaş gidip evinde yazmadığımız için seçmen kütüğüne tespit etmediğiniz bir nüfus kitlesiyle karşı karşıya kalırsınız.

İkincisi, seçmen yaşını, 20 yaştan 18 yaşa indirdik 19 uncu Dönemde, Anayasayı değiştirdik; seçmen yaşı, iki yaş geriye geldi. Dolayısıyla, bu seçmen kütüğü, mutlaka yeniden düzenlenmeli. Güncelleştirme suretiyle -yani, seçmen kütüklerini cami duvarına, okul kapısına asalım, vatandaşa da ilanı yapalım, vatandaş gitsin kendisini yazdırsın demek suretiyle- seçmen kütüklerimizi gerçeğe uygun hale getiremeyiz. Gelmiyor Türkiye'de. Bu bir vakıa. O halde, vatandaş, nüfus tespiti yapacağımız gün evinde beklesin, aynı anda, seçmen kütüğünü yazacak memurlar da nüfus tespitini yapacak memurlarla beraber gitsinler, evde vatandaşları tespit etsinler, seçmen kütüğüne de yazsınlar; böylece, sağlıklı bir seçmen kütüğüne de -zaten, bu sene Kasım ayında yapılacak- kavuşmuş olalım ki, bunun sonunda çıkacak seçim tablosuna hiç kimsenin itirazı olmasın.

Değerli arkadaşlarım, 20 nci Dönem milletvekilinin en önemli görevlerinden birisi de, yeni yapılacak bir seçimde, yurt dışındaki vatandaşlarımıza oy hakkı vermektir. Bakın, 19 uncu Dönemde -ben de, o dönemde Anayasa Komisyonu üyesiydim; o dönemde bulunan arkadaşlarımız hatırlarlar- uğraştık didindik, münakaşa ettik, müzakere ettik filan; ama, Anayasanın 17 maddesini değiştirdik ve o değişiklikler arasında yurt dışındaki vatandaşlara da oy hakkı verdik. Bundan önceki Anayasada iyi niyetle yer alan bir hüküm, yurt dışındaki vatandaşlara oy hakkı verme imkânını bize bahş etmiyordu. Anayasada “seçimler, yargı gözetim ve denetimi altında yapılır” deniliyordu. Altında yurt dışındaki vatandaşlar için bir istisna olmadığı için ve hiçbir devlet de kendi ülkesine

bizim yargıcımızı, hâkimimizi sokmadığı için ve biz, konsolos nezaretinde yapılan seçimi seçim kurullarına kabul ettiremediğimiz için, yurt dışındaki vatandaşlarımız oy verme hakkına sahip değillerdi. Değişiklik yaptık; dedik ki: "Yurt dışındaki vatandaşların oy hakkı kanunla düzenlenir." Dolayısıyla, yetki alındı. Şimdi, çıkaracağımız bir kanunla, ille Almanya'ya yargıç göndermek mecburiyetinde değiliz; orada, konsolosluklarda da seçimler yapılabilir, mektupla gönderme suretiyle de seçimler yapılabilir, bunların hepsi düşünülebilir. Zaten, Partilerarası Komisyonunda, arkadaşlarımız bu meseleyi belli bir merhaleye de getirdiler, mesafe de katedildi.

Biz bunu niçin yapmak mecburiyetindeyiz? Bakın, şunun için yapmak mecburiyetindeyiz; ben arşivlere girdim, devletin çeşitli organlarından bilgiler topladım, şöyle bir bilgi çıktı karşımıza: Yurt dışında bizim ne kadar vatandaşımız var; Avrupa'da, 2 588 135 vatandaşımız var. Avrupa'nın diğer ülkelerinde; yani, Avrupa Topluluğuna üye olmayan Nordik ülkeleri filan da dahil, Doğu Blokundan ayrılan Macaristan, Polonya vesaire gibi ülkeler de dahil diğer Avrupa'da 268 610 vatandaşımız var. Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da, 172 540 vatandaşımız var. Bağımsız Devletler Topluluğunda ve Avustralya'da da 75 bin vatandaşımız var. Devletin resmî kayıtlarına göre, toplam 3 106 280 vatandaşımız yurt dışında. Bunların yarısını seçmen olarak kabul ederseniz, 1,5 milyon seçmen de dışarıda var.

Biz, bu vatandaşlara, şimdiye kadar, sadece hudut kapılarında oy verme hakkı verebildik. Seçimden üç hafta evvel gelersen, huduttan içeriye girerken oy verebilirsin; onun dışında veremezsin.

Yurt dışına gittiğimiz zaman bu insanlar etrafımızı çeviriyorlar ve bize diyorlar ki: "Ben otuz senedir burada çalışıyorum, oy vermenin tadını bilmiyorum; ne Almanlar, Fransızlar bana oy verdiriyor ne de siz verdiriyorsunuz. Ben oy vermek nedir bilmiyorum; seçme hakkımı daha, ömrümdede hiç kullanmadım. Biz vatandaş değil miyiz, sizin vatandaşımız değil miyiz?" Daha dün demokrasiye kavuşan Bosna-Hersekli Türkiye'de oy veriyor, Bulgaristan vatandaşı Türkiye'de oy veriyor, Bulgaristan seçimlerine katılıyor; biz, 1946'dan beri demokrasiyle idare edilen bir ülkeyiz, çok partili demokratik hayata geçmişiz ve maalesef yurt dışındaki vatandaşlarımızın oy hakkını düzenleyememiştik.

19 uncu Dönemde yapılan mücadeleyle, en zor işlerden birisi olan Anayasa değişikliği gerçekleştirildi. Şimdi, 20 nci Dönem Parlamentosuna düşen vazife, mutlaka ve mutlaka, yurt dışındaki vatandaşlarımıza, oy hakkı sağlamak ve seçimlere ondan sonra gitmektir. Mutlaka, bu oy hakkı verilmelidir. Bu oy hakkı önemlidir; çünkü, o insanların ülkemizle olan bağlantıları, gönüllerinde kuvvetli, vicdanlarında kuvvetlidir. Aslında, o insanlar, kendilerini bu vatanın bir parçası, ayrılmaz bir unsuru olarak görüyorlar; ama, biz, bu memleketi idare eden siyasetçiler olarak, Meclis olarak, yasama organı olarak, o insanlarımıza oy hakkı sağlayıp da bir türlü önlerine koyamadık. Artık, bunu bir seçim sonraya daha ertelemeye tahammülü kalmadı o insanların. Mutlaka, bunu da yapmalıyız, bunu da vermeliyiz.

Değerli arkadaşlarım, bu teklifin, tenkit edebileceğimiz, daha doğrusu, takıldığımız bir iki maddesi var; onları da, arkadaşlarla görüştük, önergelerle düzenleyeceğiz. Bir kere, nüfus tespiti, daha doğrusu, seçmen kütüğü yazımı seçimin bir parçasıdır, ayrılmaz bir parçasıdır, mütemmim cüzüdüdür. Seçimler, ancak Yüksek Seçim Kurulunun gözetim ve denetimi altında yapılır. Dolayısıyla, seçmen kütüğü düzenlemesiyle ilgili bir yetkiyi Devlet İstatistik Enstitüsüne devreder gibi bir bölüm var, o değiştirilmeli; o, muhakkak, Yüksek Seçim Kuruluna devredilmelidir. Yani, koordinasyon yetkisi de olsa, mutlaka, Yüksek Seçim Kurulunda olmalıdır o yetki. Devlet İstatistik Enstitüsü ne kadar ehil, kabiliyetli, bu işte teknik imkânları daha fazla olan bir kuruluş da olsa, Anayasa gereği, bu yetki, muhakkak, Yüksek Seçim Kurulunda olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keçeciler, konuşmanızı tamamlayın efendim.

MEHMET KEÇECİLER (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Eşgüdüm, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının nezaretinde olur denilmiş; ona, bir önergeyle düzeltme teklifi vereceğiz, o düzeltilecek.

1 inci maddedeki dört aylık süre uzun bulunabilir; o, üç ay sonuna kadar çekilebilir; ama, yazımla ilgili, daha doğrusu, seçmen kütüğü yazımlarının değerlendirilmesiyle ilgili dört ayı, Yüksek Seçim Kurulu bir gün dahi geri çekemem diyor. Bunu çektiğimiz takdirde, sağlıklı seçmen kütüğüne ulaşamayız, onu özellikle ifade ediyorum.

6 ncı maddede “1996” denilmiş yanlışlıkla -tabîî, teklif 1996’da verildiği için- bu, bir önergeyle, muhakkak “1997” diye düzeltilmelidir.

Bunları düzelttiğimiz takdirde, bu düzenlemeleri yaptığımız takdirde, teklif, fevkalade faydalıdır ve muhakkak yapılması gereken, düzeltilmesi gereken, çıkarılması gereken teklifler arasındadır. Zaten, bütün partilerin bu konuda taahhütü vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET KEÇECİLER (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Refah Partisi-DYP Koalisyon Protokolünde aynen ifade ediliyor; orada var; “seçmen kütüğünü yeniden yazacağız, nüfus sayımı yapacağız” deniliyor. Yeni Hükümetin Koalisyon Protokolünde de var. Bu teklif, buradan ittifakla geçmeli; çünkü, partilerin vaatlerine uygun, seçim beyannamelerine uygun ve koalisyon protokollerine uygun, ayrıca, Türkiye’nin ihtiyaçlarına uygun; herşeyden önemlisi bu.

MUSTAFA KÖYLÜ (Isparta) – Protokoldeki herşeye uyuyor musunuz?!

MEHMET KEÇECİLER (Devamla) – Bu teklifin oy birliğiyle geçmesi temennisiyle, Anavatan Partisi olarak müspet oy vereceğimizi ifade ediyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖYLÜ (Isparta) – Protokolde 8 yıl nasıl geçiyor? Protokolde başka şeyler de yazılı.

BAŞKAN – Anavatan Partisi Grubu adına konuşan Konya Milletvekili Sayın Mehmet Keçeciler’e teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Refah Partisi Grubu adına, Bingöl Milletvekili Sayın Hüsamettin Korkutata’da; buyurun.

Konuşma süreniz 20 dakikadır Sayın Korkutata.

RP GRUBU ADINA HÜSAMETTİN KORKUTATA (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 40 sıra sayılı kanun teklifi üzerinde, Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, şahsım ve Grubum adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; elbette ki, bütün demokratik ülkelerde, halkın iradesi üzerinde bazı gölgelerin oluştuğu, bazı vehimlerin var olmaya başladığı dönemlerde, en kestirme yol, en emin yol, derhal halka gitmektir. Bu sebepten dolayı, 54 üncü Hükümet döneminde, karabulutların, yavaş yavaş, sağdan soldan sıkıştırılarak Türkiye’nin üzerinde dolaştırılmak istendiği görüldüğünde, Hükümet, erken seçime gitmek için yol aramıştır ve o gün, bu devletin Cumhurbaşkanı, bu devletin vazgeçilmez unsuru olan siyasî partilerin genel başkanları ve nice kalemler mutlakla seçime gidin diye Parlamentoyu ikaz etmişlerdir. İşte, bu seslerin tümüne uyulmak suretiyle, seçime gidilmek üzere Hükümet bırakılmıştır; ama, o gün, seçime hazır olduğunu söyleyen, derhal erken seçime gidilmesi gerektiğine inananlar da, bakıyoruz, yavaş yavaş bu işten vazgeçiyorlar.

Değerli arkadaşlar, 1997 yılında seçim yapılmasını istiyoruz; çünkü, başta temel amacımız buydu. Bu sebepten dolayı, zamanı iyi kullanmak suretiyle 1997 yılında seçim yapılması mümkündür diyoruz. Bu, nüfus tespiti şeklinde de olabilir, seçmen kütüklerinin yenileştirilmesi şeklinde de olabilir; mesele, emin ve doğru olmasıdır.

Değerli arkadaşlarım, 1995 yılındaki seçmen kütüklerinin yenileştirilmesinde zaman çok azdı. Bu az zaman içinde, elbette ki, seçmen kütüklerinin çok sıhhatli olması zordu; ama, biz diyoruz ki -bunu ilgililerle de görüştük- seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi meselesinde, eğer yeterince zaman bırakırsak, en sıhhatli şekilde tespit yapılır; çünkü, nüfus sayımlarında hata oranı yüzde 20'leri buluyor; ama, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde bu hata oranı daha da düşüyor. Bütün mesele bunlara yeterli zaman verilmesidir. Mesela, ilgililerle yaptığımız görüşmelerde "eğer gerçekten seçim yapmak istiyorsanız, o zaman bize hem para imkânı verin ve hem de yeterince zamanla beraber çeşitli yerlerde büro açma imkânını verin; yani, eğer, ben, Çankaya'da 20 tane büro açarsam, her muhtarla da diyalog kurarsam, bir tek yazılmamış adımı bırakmam; ama, ne kadar; bir ay içinde, dört hafta içinde bir tek adam bırakmam" diyor. Eğer bizim amacımız sıhhatli bir seçim yapmaksa, bu mümkündür. Elbette ki, bunlara yeterince tahsisat verilir ve bu seçimler 1997 yılında yapılabilir; yapılmaması için başka bahaneler aramak, seçimden kaçmak demektir.

CHP, Genel Başkanıyla, sözcüsüyle, en son konuşmalarında dahi, mutlaka, 1997 yılında seçim yapılması gerektiğini ve bunun için Hükümete destek verdiğini söylüyordu. Dün gördük ki, o da seçimden vazgeçti. Nasıl bir rüya gördü; bunu da anlamış değiliz değerli arkadaşlar.

Biz, bu güncelleştirmeyi, daha kısa bir zamanda, yeni bir Hükümet, yeni bir heyecan, millî iradenin gerçek anlamda tecelli etmesi için istiyoruz. Elbette ki, seçimin tek geçerli yol olduğunu herkes kabul ediyor; ama, bu zaman içinde kendi partisinin güçlenmesi veya bu alanda fırsatların değerlendirilmesi şeklinde düşünülmesi yanlıştır; çünkü, önemli olan halkın kendisidir, halkın iradesidir.

Değerli arkadaşlar, aslında, nüfus tespiti yapılmasından da yanayız. Biz, her şeyden önce, nüfus sayımının yapılmasını istiyoruz; çünkü, nüfus sayımının ve nüfus tespitinin ayrı ayrı yapılması, iki tane büyük proje ve iki tane büyük maliyettir. Bunun bir tek seferde yapılması daha iyiydi; ama, böyle bir dar zamanda değil, geniş ve rahat zamanda yapılması lazımdı. Ben ve arkadaşlarım, 15.6.1994 tarihinde (2/1126) sayılı kanun teklifini verdik. Bu kanun teklifinde de, biz, en kısa zamanda nüfus sayımının yapılmasını istiyorduk.

Evet, 1994 yılında bunu isterken, o zaman Türkiye'de daha Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı yapılmamıştı ve bu kürsülerden birkaç konuşma yapmak suretiyle, gelin, gerçek anlamda nüfus sayımını yapalım dedik. Niye; çünkü, eğer, bir ülke, ne kadar nüfusunun nerede oturduğunu bilmiyorsa, sosyal ve ekonomik yapısını bilmiyorsa, psikolojik durumunu, yerleşimini bilmiyorsa, o nüfus sayımı yapılırken sorulan yüzlerce soruya göre kendisi tedbir alamıyor, planlamasını buna göre yapamıyorsa, elbette ki, çok büyük sıkıntılar olur. İşte, masa başında alınan tedbirler, ülkeyi bu hale getirdi değerli arkadaşlar.

Biliyorsunuz, daha önce beş yılda bir nüfus sayımı yapılıyordu, sonra, ANAP döneminde on yılda bir yapılması kararlaştırıldı; ama, burada dedik ki, bunu makul karşılıyoruz; fakat, 1990'lı yıllar Türkiye'de nüfus hareketinin zirveye çıktığı zamanlardır. Gerçekten, ciddi şekilde, bilhassa bizim bölgemizde tahribat olmuş, köyler yanmış yıkılmış, dağılmış, her türlü göç olmuş; nüfus göçüyle beraber, beyin göçü, sermaye göçü, göç oğlu göç olmuş.

Böyle bir durumda, eğer, siz, gerçekten, insanımızın nerede oturduğunu, ne yaptığını ciddi şekilde anlamak istiyorsanız, gelin nüfus sayımını yapalım dedik; ama, maalesef, arkadaşlar o gün

buna yanaşmadılar. Bunun üzerine, o gün, 38 ırcı maddeye göre, ben, bu kanun teklifinin direkt gündeme alınması için teklifte bulundum ve direkt olarak nüfus sayımıyla ilgili kanunumuz gündeme alındı.

BAŞKAN – 37 nci maddeye göre...

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Devamla) – Evet, şimdi 37 oldu, o zaman 38 idi; Tüzük değişikliğinden dolayı 37 oldu.

Değerli arkadaşlar, bundan sonra, biz, yine, bu 20 nci Dönemde de bu kanun teklifimizi yeniledik; amacımız, ciddi şekilde bir nüfus tespitine bu memleketin ihtiyacı olduğuydu. Ama, Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı yapıldı; işte, İstatistik Genel Müdürlüğünün ve diğer ilgili yerlerin tahminen topladığı verilere göre bir planlama yapıldı ve bunun da çok sıhhatli olduğuna inanmıyorum. Elbette, arkadaşlar ellerinden geleni yapmışlardır; ama, böyle bir nüfus sayımı neticesinde, gerçek verilerin ortaya çıktığı bir ortamda hazırlanacak bir plan, elbette ki, kat kat daha faydalı olurdu.

Yine, arkadaşlarımız hatırlarlar, 4 Aralık 1994'te bir milletvekili araseçimi vardı ve buna karar alındı bu Mecliste, kanun geçti. O kanunda, seçmen kütüklerinin yenileştirilmesi meselesinde, yine, bu Mecliste bir hayli birbirimize girdik. O gün, gerçi, bazı arkadaşlarımız dediler ki: "Farkında olmadan böyle bir kanun geçti." Sonradan, biliyorsunuz, onu Anayasa Mahkemesinden geri döndürttük. O gün neydi sıkıntımız? O gün yapılan şeydu: Maalesef, kanunda, orada, kendi ilinde bulunan, köyünden, kazasından ilçe merkezine, il merkezine göçmüş vatandaşa oy hakkı veremiştik; ama, başka illerden ya tayin edilmek suretiyle ya da askerlik dolayısıyla oraya gitmiş, yani subay olarak gitmiş vatandaşa oy hakkı vermiştik. Bu, ciddi bir haksızlıktı. O zaman, bunun haksızlık olduğuna inanan birçok arkadaşımız da -bizim sayımız yetersizdi- imzaladı, 90 imzayı bulduk, ciddi bir haksızlığı önlemek için Anayasa Mahkemesine başvurduk ve kanun iptal edildi. O gün de çok ısrar ettik, gelin bu bu nüfus sayımını yapalım dedik.

Değerli arkadaşlar, bu nüfus sayımının yapılması hususunda, o gün, yine bu kürsülerden, başka bir teklifte bulundum; dedim ki, gelin arkadaşlar, modern bir dünyada yaşıyoruz; her gün, seçimde yenilenler, çöplüğe gidiyor oy arıyor, bilmem harabeye gidiyor oy arıyor; onu töhmet altında bırakıyor, bunu töhmet altında bırakıyor; yurt dışındaki vatandaşlarımıza oy hakkı veremiyoruz, çeşitli sıkıntılarımız var; eğer bu sıkıntılarının hepsini, bu şaibelerin hepsini silmek istiyorsanız, gelin, bilgisayara geçelim ve yine o gün -işte konuşma metnim de şu anda yanımda- dedik ki, gelin, partilere çok para vereceğinize, az para verin; eğer devlet bütçesi yeterli değilse, az para verin; ama, önce bu bilgisayar ağını ülkemizin her tarafında kuralım; ciddi şekilde bir nüfus sayımı yapalım ve bunu yaparken de, öyle bir metot geliştirelim ki, vatandaşımızı 24 saat evine hapsedemeyelim; dünyada bu metot vardır ve birçok ülkede böyle çalışıyor; ama, maalesef, bütün ısrarımıza rağmen, o gün bunların hiçbiri ele alınmadı ve işte bugünlere geldik değerli arkadaşlar.

Bugün, bir seçimin şart olduğunu herkesin söylediği bir ortamda, bu defa, bu kanun teklifine bir bakıyoruz ki, yedibuçuk ay, sekiz ay gibi bir zaman öngörüyor... Yani, bu ne demektir; seçimi 1998'e mecburî istikamet götürmektir. Evet, biz diyoruz ki, elbette ki bunların hepsinin yapılması lazımdır; ama, bunlar daha kısa bir zamanda yapılır ve 1997'de seçim yapılabilir. Eğer bunu 1998'e iteliyorsanız, biraz da kendiniz seçimden kaçırıyorsunuz; bu, açık ve net olarak böyledir.

Değerli arkadaşlar, göç meselesine kısaca değinmek istiyorum. Sayın Keçeciler "yeni nüfus sayımıyla veya nüfus tespitiyle, biz gerçekten, hangi il kaç kişiyle temsil edilecek, adilane olarak bunu yapmak istiyoruz" dedi. Bu ne güzel bir adalet anlayışı, hayranım doğrusu!.. Elbette ki, adalete hayran olmayan insan yoktur; ama, siz, doğru ve güneydoğudaki insanları evlerinden göç ettireceksiniz, buna her türlü şekilde zorlayacaksınız...

DEVLET BAKANİ MEHMET CAVİT KAVAK (İstanbul) – Daha biz yeni geldik.

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Devamla) – Benim dönemimde, senin döneminin yüzde 1'i kadar göç olmamıştır; biz, bunları rakamlarla tek tek söyleyebiliriz; eğer bunu söylerseniz, cevabını en sert şekilde veririm değerli arkadaşlar. (RP sıralarından alkışlar) Kaç kişi, ne zaman, nereden, nasıl göç etmiş, hepsini biliyoruz.

Benim dediğim o değil değerli arkadaşlar; elbette ki, bizim kimsenin hakkında, hiç bir ilin milletvekilliğinde gözütmüş yoktur; olan gözümüz çıksın; ama, diyoruz ki, bu bölgenin insanına yapılan, ciddi bir haksızlıktır. Evet, bütün bölge göç etmiştir İstanbul'a, Adana'ya ve başka yerlere. Bu insanlar, şu anda iki kişiyle temsil ediliyor; gözler "acaba, birini daha bunların elinden alabilir miyiz" dedir veya üç kişiyle temsil ediliyor "birini alabilir miyiz" dedir. Bunda gözünüz olmasın diyoruz.

Hakikaten, bu insanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinde -bana göre- layıkıyla da temsil edilemiyor; bölgemizi de layıkıyla müdafaa edemiyoruz; çünkü, o zaman, gözler bize değişik şekilde yöneliyor ve bunun üzüntüsü içinde de belki yeterince görevimizi yapamıyoruz; daha az olursak, acaba bu, hoşunuza mı gidecek diye üzülüyorum; önce, o üzüntümü arz etmek istiyorum değerli arkadaşlar.

Bakın, değerli arkadaşlar, göç etmiş insanlar şu anda Adanasında, Mersininde, Bursasında, İstanbulunda... Ben, bunu, değişik zamanlarda çok iyi inceledim ve bu konuda ciddi raporlar da var elimde ve hepsi de gerçekçi. Şu anda, bölgede 2 498 tane yerleşim birimi hiç yok arkadaşlar, hiç yok. Bunun yanında, yine, 2 bine yakın yerleşim yeri yüzde 60'ın üzerinde göç vermiş, yüzde 40'ı var; bunu, var kabul ediyoruz. İllerimizde de ilçelerimizde de bu böyle ve bu insanlar, şu anda gittikleri yerlerde de mukim değiller; yani, bundan sonra biz burada yaşayacağız, burada temsilcimizi seçeceğiz diyecek durumda değiller. Niye; çünkü, bu insanların, yüzde 30'u amelelik yapmakta; yüzde 40'ı hiç iş bulamamış, perişan; yüzde 10'u serbest çalışıyor; yüzde 20'si de seyyar satıcılık gibi, ufak tefek, günlük işesini temin edecek işler yapıyor. Bu insanlar böyle perişan bir durumda; yani, fırsat bulduklarında hemen geri dönüyorlar. O ilden o ile, o ilden o ile, en sonunda, geçim kaynağını bulamadığı zaman, yine, kendi o harabe iline veyahut kendisine biraz daha şefkat elini uzatacağına inandığı bir akrabasının damının altına veya komuna veya ahırına gidip konuyor değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bunları, şunu arz etmek için söylüyorum: Bu vatandaşlardan, yani, doğu ve güneydoğudan göç eden vatandaşlardan, sabit oturacakları yer bulanların oranı yüzde 15'i geçmemektedir; yüzde 85'i henüz seyyar haldedir, kendilerine sabit bir mekân bulamamışlardır. Siz, şimdi, işte, temsilcinizi buradan seçin diyeceksiniz; vatandaş da, sabit bir yeri olmadığı için, yarın öbür gün oraya gidecek.

Değerli arkadaşlar, bölgede eksilecek milletvekili sayısı -eğer buna göz dikiliyorsa- toplam olarak 6 kişiyi geçmez. Bu, büyük bir sorun olmasa gerek ve bunun, millî iradeyi çok ciddi şekilde yaralayacağına da inanmıyorum. Eğer, bu nüfus sayımı yapılsa, elbette ki, o zaman herkesin hakkıdır; biz, başka bir ilin hakkını bir başkasına verin demiyoruz; ama, mesele, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi olarak ele alınırsa, doğu ve güneydoğudan eksilen 5-6 milletvekili veya o bölgenin o zaman çıkaracağı fazla milletvekili, büyük bir sorun olmasa gerek.

Değerli arkadaşlar, bir konu da, yurt dışındaki işçilerle ilgili. Sayın Keçeciler bu konu üzerinde bir hayli durdu. Bu, elbette ki, bunların haklarıdır, hem de en tabii haklarıdır ve bugüne kadar gasp edilmiş haklarıdır. Bugüne kadar bu hakkı gasp edenlerin hepsi de vebal altındadır ve bunun hesabını belki öbür tarafta verirler; çünkü, bu alınıncaya kadar birçoğu belki göçüp gidecektir; bu

hesap verilecektir... Biz de istiyoruz; samimî olarak istiyoruz ve bundan en çok istifade edecek de inşallah biz olacağız diyoruz; çünkü, biz, yurt dışındaki arkadaşlarımızla, onların sorunlarıyla, dertleriyle en çok ilgilenen Partiyiz. İlgileniyoruz ve Allah'ın izniyle, bunların oy verme haklarına kavuşabilmeleri için elimizden gelen her şeyi yapmaya da hazırız. Tabii ki, bu da burada sorun değil; yani, seçimin 1997 yılında yapılması yönünden kesinlikle sorun değil; iki maddelik bir kanundur, bu kanun da Mecliste en fazla iki saatlik zaman alır, iki saatlik zaman içinde, biz, yurt dışındaki bütün vatandaşlarımıza oy hakkını veririz. Bu, onların hakkıdır; vermek değil, haklarını kendilerine teslim etmektir; biz buna hemen varız; yarın getirin, öbür gün çıkarırız kanunu; kesinlikle, tek bir arkadaşımız da buna itiraz etmeyecektir.

Değerli arkadaşlar, işte, şu teklifi baştan aşağıya şöyle bir tarayıp baktığımızda; elbette ki, bu teklifin bize uymayan birinci tarafı, sürenin çok uzun olması ve seçimin 1998'e taşınmasıdır. Tabii, burada, kulislere duyuyoruz; birçok arkadaşımızın içindeki asıl arzu da, 1998 yılına geçtiğimiz zaman mahallî idarelerle beraber seçim yaparız; burada söylemiyorlar; ama, gerçek, içlerindeki asıl arzu da bu. Biz, bundan da korkmuyoruz; biz, iktidardayken de muhalefetteyken de, yapılan mahallî idareler seçimlerinde hep başarı sağladık, Allah'ın izniyle yine başarı sağlayacağız; ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Korkutata, konuşmanızı tamamlayın lütfen.

HÜSAMETTİN KÖRKUTATA (Devamla) – Hemen tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, diyoruz ki, bu mazeretlerin arkasına saklanmayın.

Seçimi, 1998 yılında mahallî idareler seçimiyle beraber yaptığımız zaman daha çok çorba gibi olacaktır. Vatandaşın karşısına dört beş tane sandık getirilecek, dört beş yerde oy kullanacak; o zaman, bunu savunanların çoğu da, yine çöplüklerde dolaşıp, acaba kimin oyu nereye gitti diye itiraz etmeye başlayacaklardır. Eğer, bunların hepsinin yapılmasını istemiyorsanız, diyoruz ki, 1997 yılında ve dört ay içerisinde, hodri meydan, seçime gidelim.

Saygılar sunarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu adına konuşan Bingöl Milletvekili Sayın Hüsamettin Korkutata'ya teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Kişisel olarak söz isteminde bulunan, ilk sıradaki Antalya Milletvekili Sayın Metin Şahin'i kürsüye çağırıyorum.

Buyurun Sayın Şahin.

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

METİN ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz biliyoruz ki, 1995 yılı seçim sonuçlarının üzerinde yoğun bir tartışma yaşandı. Niçin böyle bir tartışma oldu; o dönem, nüfustaki değişimler, yasalarda yapılması gereken değişikliklerle yaşama geçirilemedi ve 1995 yılı seçim sonuçlarının arkasından Türkiye'de yeni bir seçime gidilirken tekrar benzer tartışmaların yaşanması arzulanmadı ve bunlar birçok konuda tartışmaya neden oldu.

Hepinizin bildiği gibi, 1990 yılında yapılan seçimden sonra, Türkiye'de önemli bir nüfus artışı meydana geldi. Yine, Anayasada yapılan değişiklikle, seçmen yaşı 18'e indirildi ve yine, hepimiz biliyoruz ki, kentlerde, beldelerde önemli nüfus hareketi oldu, yani büyük bir göç yaşandı. İş-

te bütün bunları gören ve gelecekte yeni bir tartışmanın yaşanmasının doğru olmadığını düşünen Demokratik Sol Parti, Genel Başkan Sayın Bülent Ecevit ve 5 arkadaşının imzalarıyla, bundan yaklaşık onüç on dört ay önce, yani geçtiğimiz yıl, nüfus tespiti ve bu anlamda seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesiyle ilgili bir kanun teklifi verdi. Bu teklif, ilgili komisyonlarda olumlu yaklaşımla görüşüldü ve bütün partilerin temsilcilerinin olumlu oylarıyla, gerek ilgili komisyonda gerekse Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi.

Şimdi, burada gördüğümüz bu teklif üzerinde şunu görüyoruz: Hükümetimizin, bu konudaki eksikliği ve yanlışlığı giderme konusunda önemli bir kararlılığı var. Yine, grupları bulunan bütün partilerin -Refah Partisi dışında- ve bağımsızların büyük destekleri ve olumlu yaklaşımları var. Bu bakımdan, bunu olumlu buluyor ve takdirde karşılıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu anlamda, gelecekte yapılacak yeni bir seçimde -tarihi henüz belli de olmasa, yakın da olsa, geç de olsa- Anayasanın öngördüğü katılım ve temsilde adalet ilkesinin tüm açıklığıyla yaşama geçirilmesi yönünde bu kanun teklifine olumlu oy verilmesini diliyorum ve kişisel olarak da bu yönde bir görüşe sahip olduğumu Yüce Parlamente'ye bildirerek, sizleri saygıyla selamlıyorum. (DSP, ANAP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Metin Şahin'e teşekkür ediyorum.

İkinci sırada, Ankara Milletvekili Sayın Ersönmez Yarbay.

Buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi üzerinde şahsi görüşlerimi arz etmek üzere huzurlarınıza gelmiş bulunuyorum; bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de kanunlar, maalesef birer tepki kanunu olarak çıkarılıyor ve kanunlarda esas güdülmeli gereken amaç kamu yararı olması gerekirken, başka amaçlarla maalesef Meclis gündemine alınıyor; bu da, vatandaşımızın mağdur olmasına sebep oluyor.

1990 yılında çıkarılan kanun hükmünde kararnameyle, nüfus sayımlarının 0'lı yıllarda yapılması öngörülmüş ve o tarihlerde nüfus sayımının çok pahalıya mal olduğu, insanların 1 gün özgürlüklerinden mahrum kaldığı gerekçeleriyle bu kanun hükmünde kararname çıkarılmış ve sıfırlı yıllarda nüfus sayımı yapılması öngörülmüş. Tabii, o 90'lı yıllarda bu kanun hükmünde kararname çıkarılırken, o yıllarda da Türkiye'de terör sebebiyle göç vardı, işsizlik sebebiyle göç vardı, cazibe merkezlerinin sağladığı imkânlar sebebiyle göç vardı ve Türkiye nüfusu gerçekten hareketli bir nüfus, normal nüfus artışı da var; dolayısıyla, beş yılda bir nüfus sayımları yapılması gerekirken, o sıradaki genel ve yaygın bir kaniya kapılarak, bu, on yıla çıkarılmıştır.

Şimdi burada görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, maalesef, esas amacından çok, seçimlerin 1998 yılına ertelenmesini öngörmektedir. Gerçekten, Türkiye'nin bir nüfus sayımına ihtiyacı vardır; nüfus tespitine değil, nüfus sayımına ihtiyacı vardır. Nüfus sayımı ile nüfus tespiti arasında çok büyük fark var. Nüfus tespiti, sadece kişilerin tespit edilmesidir; ama, nüfus sayımı, o kişilerin eğitim durumunu, medeni durumunu, işsiz olup olmadığını, diğer birçok bilgileri içeren bir tespittir ve bu tespit, hükümetlerin, devletin politikasına, önemli ölçüde yön verecek olan bir tespittir. Dolayısıyla, Türkiye'nin bir nüfus tespitinden çok, bir nüfus sayımına ihtiyacı olduğu kanaatindeyim.

Yine, bu kanun teklifinin önemli bir eksikliği var; o da şu: Anayasamıza göre, yurt dışındaki vatandaşlarımız oy kullanma hakkına sahiptir ve bu bir kanunla düzenlenecektir; ancak, bu teklife baktığımız zaman, burada, sadece yurt içerisindeki seçmenlerin yazılımı öngörülmüş; maalesef, yurt dışındaki seçmenlerin yazılım hususu öngörülmemiştir. Dolayısıyla, eğer, Hükümet, seçimle-

ri ertelemek, 1998 yılında da seçim yapmamak niyetindeyse, bu sefer, yurt dışındaki 3 milyon vatandaşımızın 2 milyonu seçmen durumundadır; bu 2 milyon vatandaşımız oy kullanmadığı takdirde, temsilde, yine, önemli ölçüde bir adaletsizlik ortaya çıkacaktır. Yedi sekiz ay sonra bir nüfus tespitinin yapılması, seçmen kütüklerinin tespitinden sonra da, yurt dışındaki vatandaşlarımızın da seçimlere dahil olması için Meclisin huzuruna yeni bir kanun teklifiyle gelinecek; bu da, yine, beş altı aylık bir zaman kaybına sebep olacaktır.

O sebeple, burada, grup başkanlarının dikkatlerine arz etmek istediğim husus şudur: Yurt dışındaki vatandaşlarımızın da seçmen kütüklerine dahil edilmesi konusunda bu teklife bir madde ilave edilerek, böylece, yurt dışındaki vatandaşlarımızın da seçmen sayımlarının yapılmasının sağlanması hususunun gerektiği inancındayım.

Ayrıca, yine bu kanun teklifinin kanunlaşması sonucunda bütçemizden 50 trilyon liraya yakın bir masraf yapılacaktır. Biz, bu 50 trilyon liraya bir miktar daha ilave etmek suretiyle nüfus sayımı yapabiliriz ve buralardaki süreler de, nüfus sayımı yapmak için yeterlidir diye düşünüyorum.

Bu kanun teklifi, sadece 1997 yılını kurtarıyor; bu da teklifin diğer bir eksikliğidir; 2000 yılında nüfus sayımı yine yapılacak. Yani, 1997 yılında nüfus tespiti yapıyoruz; 2000 yılında nüfus sayımı, 2010 yılında yine nüfus sayımı yapılacak. Yapılan yasal düzenlemeyle, bu nüfus tespiti ve nüfus sayımı, aynı kanunla, beş yıl aralıklarla yapılmış olsa, hem maddi kayıplardan kurtulmuş oluruz hem de her seçimde -dört yılda bir- seçmen kütüklerinin yenilenmesi problemi var, onun önüne geçmiş oluruz. Aksi takdirde, 2000 yılında nüfus sayımı, 2002 yılında seçmen kütüklerinin yenilenmesi için yeniden nüfus tespiti yapma gibi bir durumla karşı karşıya kalacağız. Onun için, bu kanun teklifinin yeni baştan gözden geçirilmesi ve özellikle yurt dışındaki vatandaşlarımızın, seçmenlerimizin tespitinin bu kanun teklifine derç edilmesini arz ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Ersönmez Yarbay'a teşekkür ediyorum.

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hükümet mi söz talep ediyor efendim?

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Kısaca konuşacağım.

BAŞKAN – Yerinizden mi konuşacaksınız Sayın Bakan?

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Kürsüden, kısaca konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet adına, Devlet Bakanı Sayın Türk söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Bakan.

Konuşma süreniz 20 dakikadır.

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, 24 Aralık 1995 seçimlerinden hemen sonra, konuyla ilgili bütün kuruluşlarla görüşülmek suretiyle hazırlanmış olan bir tekliftir. Dolayısıyla, bu teklifin, bugün, seçim yapılması veya yapılmaması, seçimin erken veya zamanında yapılması konusunda doğrudan doğruya bir ilgisi yoktur. Ancak, kanun teklifinin gerekçesinde şu husus önemle belirtilmiştir: "24 Aralık 1995 milletvekili genel seçiminde ortaya çıkan parlamento aritmetiği, beş yıllık normal yasama dönemi dolmadan yeni bir erken genel seçime gidilmesini zorunlu kılacak gelişmelere elverişli hassas bir dengesi yoktur." Kanun teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasının nedenlerinden biri buydu. Nitekim, bu düşünce, daha sonraki Refahiyol Hükümetinin Koalisyon Protokolünde de benimsenmiş ve orada da, nüfus sayımını ve seçmen yazımını

yapmak, yeni kurulacak olan hükümetin görevleri arasında belirtilmişti; ancak, geçen dönemde bu konu üzerinde durulmamış ve bir nüfus sayımı veya seçmen yazımı gerçekleştirilmemiştir. Kanun teklifi ise, Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa, Plan ve Bütçe Komisyonlarında, yine bütün ilgili kuruluş temsilcilerinin huzurlarında görüşülmüştür.

Bu kanun teklifi, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit ve 5 arkadaşı tarafından verilmiş bir teklif olmakla birlikte; gerek komisyonlarda yapılan görüşmelerde gerekse daha sonraki görüşmelerde, partilerarası temaslarda, çeşitli partilerin katkılarıyla son biçimini almıştır ve şimdi bu kanun teklifi görüşülürken verilecek olan değişiklik önermeleri de, yine bu görüşmelerin sonuçlarını yansıtmaktadır. Kısacası, başlangıçta Sayın Bülent Ecevit ve 5 arkadaşı tarafından verilmiş olan bu teklif, daha sonra bütün partilerimizin katkılarıyla bütün Meclise mal edilebilecek bir kanun teklifi durumuna gelmiştir. O nedenle, biz, bu işbirliği anlayışının şimdi kanunun görüşülmesi sırasında da devam edeceğini umuyoruz.

Şüphesiz, Yüce Meclisimiz, her zaman, alacağı bir kararla, milletvekili genel seçimlerini öne alabilir; ama, bugün görüşülmekte olan kanun teklifi, doğrudan doğruya bununla ilgili bir teklif değildir. Bu kanun teklifi, 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçiminin bir eksiğini tamamlamaktadır; çünkü, 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimi, seçimin gerekli altyapısı hazırlanmadan yapılmıştı; bu noktayı, daha önce partilerimiz adına konuşan değerli sözcülerimiz belirtmişlerdir. Eğer şimdi, böyle bir genel nüfus tespiti yapılmaz ve seçmen kütükleri güncelleştirilmezse, ileride yapılacak olan bir erken veya zamanında genel seçimin de, yine, böyle, altyapısı hazır olmadan yapılması tehlikesi vardır. Eğer bu kanun teklifi bugün oylarınızla kabul edilecek olursa, Türkiye'nin bundan sonra yapacağı erken veya zamanında bir genel seçimin sağlıklı altyapısı hazırlanmış olacaktır.

Ayrıca, yerel seçimler bakımından da, ülke nüfusunun, illerimizin, ilçelerimizin, köylerimizin nüfusunun belirlenmesi zorunludur; çünkü, il genel meclisleri, belediye meclisleri ve köy ihtiyar meclisleri üye sayıları da nüfusla orantılı olarak belirlenmektedir. Daha önce değerli parti sözcülerinin belirttiği nedenlerden dolayı, böyle bir genel nüfus tespiti yapılması ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi zorunluğu ortaya çıkmıştır. Çünkü, bir yandan nüfusumuz artmış, bir yandan yoğun iç göçler yaşanmış, bir yandan seçmen yaşı 18'e indirilmiştir. Bütün bu olgular, bir genel nüfus tespiti yapılmasını ve seçmen kütüklerinin yeniden yazılmasını zorunlu kılmaktadır. Esasen, bu yıl içerisinde seçmen kütüklerinin yeniden yazılması zorunluğu vardı. Şimdi, bu kanun teklifi, birkaç işlemin bir arada yapılmasını sağlamaktadır. Her şeyden önce, aynı gün içerisinde, hem ülke nüfusu tespit edilecek hem seçmen kütükleri yeniden yazılacak hem daha sonra, ileride bu çeşit tespitlere veya seçmen kütüklerinin ayrıca yazım suretiyle güncelleştirilmesine gerek bırakmayacak biçimde elde edilen veriler "MERNİS Projesi" olarak bilinen Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi Projesine aktarılacaktır. Böylece, Türkiye, hem kısa vadede hem uzun vadede yarar sağlayacak önemli bir reformu, bu kanun teklifiyle gerçekleştirmektedir.

Ayrıca, bu kanun teklifi kabul edildiği takdirde, Hükümet Programında yer alan önemli bir amaç da gerçekleşecektir. Çünkü, 55 inci Hükümetin Programında şu ifade yer almaktadır: "Hükümetimizin en önemli önceliği, Anayasamızın öngördüğü temsilde adalet, yönetimde istikrar ilkesini sağlayan bir genel seçimin gerekli kıldığı nüfus sayımı veya tespitinin yapılması ile seçmen kütüklerinin yeniden yazılmasına imkân tanıyan yasal düzenlemelerin yapılmasıdır." İşte bu husus, bugün gerçekleşmektedir.

"Genel nüfus tespiti" ifadesinin kullanılması, bunun sayımdan ayırt edilmesi içindir; ama, aslında o gün bir sayım yapılacaktır. Yalnız, sayımın kapsamı daha geniştir; örneğin, en azından 45 soru sorulması zorunluluğu vardır; oysa burada, sınırlı ölçüde, küçük ölçekli bir sayım söz konusudur. Genel nüfus sayımı 2000 yılında yapılacaktır. Bu, 1990 yılında yapılan bir kanun hükmün-

de kararname değişikliğinin sonucudur; ama, şimdi, belirli bir amaç için bir genel nüfus tespitiyle, küçük ölçekli bir genel nüfus sayımıyla yetinmek durumundayız. Bu yapıldığı takdirde, bu tespit, genel nüfus sayımının bütün sonuçlarını doğuracaktır; bu, kanun teklifinde belirtilmiştir. Böylece, Türkiye, aynı zamanda, yürürlükteki mevzuatın 50 kadar metninde yer alan, son genel nüfus sayımına yollama yapan hükümlerine de güncel bir işlerlik kazandırmış olacaktır.

Bu teklif oylarınızla kabul edildiği takdirde, çeşitli yönlerden Türkiye'ye yarar sağlayacak ve ayrıca, Türkiye'de seçmen kütüklerinin bilgisayar ortamına geçirilmesini de sağlayacak bir düzenlemeyi getirmektedir.

Bu teklif yasalaştığı takdirde, yeni bir seçimin sağlıklı yapısı oluşturulacak ve aynı zamanda, Türkiye'nin yıllardan beri gerçekleştirmeye çalıştığı MERNİS Projesi de tamamlanmış olacaktır.

Hükümetimiz, bu yasa teklifinin Yüksek Meclisin oylarıyla kabul edileceği düşüncesindedir.

Bu düşünceyle, Hükümetimiz adına Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DSP, ANAP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hükümet adına konuşan Devlet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk'e teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Hükümetin konuşmasından sonra, üçüncü bir milletvekiline söz hakkı doğmuştur.

Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Kapusuz. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz teklifin tümüyle ilgili şahsî görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli sözcülerin de ifade ettikleri gibi, bu teklif, özü itibariyle, Türkiye'deki bir ihtiyacı gidermek için verilmiş bir tekliftir, yerinde bir tekliftir. Ancak, veriliş tarihinden bugüne kadar bir hayli zaman geçmiş, Türkiye'deki şartlar birçok yönüyle de değişmiştir. Bu değişen şartlara rağmen, bu teklifin öncelikli olarak bugün görüşülmesinin temel sebebini mutlaka Parlamentodaki arkadaşlarımız biliyor; ama, milletimizin de doğru anlayabilmesi açısından ifade etmek istiyorum ki, malumunuz bir hükümet kuruldu; bu kurulan Hükümet bir azınlık hükümetiydi. Azınlık Hükümeti kurulurken destek veren Cumhuriyet Halk Partisi, 1997 yılında seçim yapılmak kaydıyla; bu seçimde, seçimin altyapısı oluştuktan sonra yapılması şartını ifade ettiğinden dolayıdır ki, özel görüşmelerde dahi bu mesele önplana çıkarıldı, konuşuldu; bu konuşulan, mutabakat sağlanan sonuç gereği, bu kanun teklifi, şimdi, öncelikli olarak görüşülüyor.

Tabii, bu kanun teklifi bu gerekçeye dayandığı için, esas itibariyle 1997 yılında seçim isteyen Cumhuriyet Halk Partisinin bu haklı talebi, öncelikli olarak birtakım sebeplerle bu kanun teklifinin görüşülmesi geciktiklerinden, bir de bünyesinde bulunan sürelerin normalden fazla olması sebebiyledir ki, bu kanun teklifi, âdeta, seçimlerin 1997 yılında yapılmamasının altyapısını teşkil ediyor. Şayet, Hükümet ortağı partilere meşup milletvekilleri ve sayın bakanlarımız, Hükümetimiz, bu kanun teklifine dayanarak seçimlerden kaçacaklarını zannediyorlarsa, bu doğru değildir; çünkü, Türkiye'de -zaman zaman itiraf edildiği gibi- yaşanan şartlar, bugünkü süreç içerisinde, kamuoyunun seçim beklediği bir atmosferde; iş dünyasının seçimlere gidilmesini arzu ettiği bir ortamda; Sayın Cumhurbaşkanının, açık ve net, müteaddit defalar "yetkim olsaydı, ben, Parlamentoyu feshederdim" demesine rağmen, seçimden kaçmak, 1997'yi aşırıp bu işi 1998'e taşımak mümkün değildir.

Bu kanun teklifi neyi ihtiva etmektedir: Bir, nüfus tespiti; iki, seçmen kütüklerinin yeniden yazılması.

Bildiğiniz gibi, ülkemizde nüfus sayımları sıfırlı yıllarda yapılıyor -1990 ve 2000 yılında- ancak, bunun, birtakım sosyolojik ve Türkiye'deki değişen şartlardan gelen zaruretlerden dolayı uzun bir süre olduğunu ifade etmek isterim; çünkü, Türkiye'de genç nüfusun çoğalmış olması; özellikle üretim bölgelerinin, iş hayatının, istihdam imkânlarının fazla olduğu illere ve bölgelere akının, göçün olması gibi birtakım sebeplerden dolayıdır; ki, Türkiye'nin büyüyen bir ülke olması münasebetiyledir.

Ne yapılmalı?.. Nüfus sayım süreleri uzundur. Mesela, mademki böyle bir kanun çıkarıyor, bu kadar da masraf ediyoruz, aynı zamanda, bu da seçime bağlı bir altyapı olmayacağına göre, ne yapılmalı; nüfus sayımı da yapılabilir; ancak, teklif, nüfus tespitiyle alakalı olduğu içindir ki, bu tespitte hedeflenen, Türkiye'de ne kadar insan yaşıyor; her ilin nüfusu ne kadardır?.. Bunu ne için kullanacağız; Türkiye'deki 550 milletvekilinin dağılımı için ihtiyaç duyulmaktadır; ancak, bu yapılmadan da buna ulaşmak mümkündür.

Değerli bürokrat arkadaşlarımız da aramızdalar; biz, kendileriyle kurumlarında yapmış olduğumuz özel çalışmalarda... Malumunuz, her sıfırlı yılda yapılan nüfus sayımına ilave olarak, bu kurumlar, nüfus projeksiyonları yapmaktadır; yani, Türkiye'de, her yıl, birtakım kriterlere göre nüfus tespiti yapılmaktadır. Bundaki yanılma, bundaki sapma da yüzde 2 mertebesinde. Dolayısıyla, yüzde 2 oranındaki bir sapmaya, acilen, illa da bir nüfus tespiti ihtiyacını ifade etmek, seçimleri bunlara endekslemek de bir nevi bir başka yanlışlıktır. Nüfus tespitlerinde, şayet projeksiyon olarak tespit edilen nüfusun yüzde 2 sapması varsa, bundan istifade etmek orta yerdedir.

Aynı şekilde, Yüksek Seçim Kurulunun... Malumunuz dört yılda bir yapılan seçmen kütüklerinin yenilenmesiyle ilgili bir kanun var. Bu kanuna göre, her dört yılda bir seçmen kütükleri yeniden yazılıyor. Yine, oradaki yetkili arkadaşlar şu itirafta bulunuyorlar, diyorlar ki: "Biz, bu yazımlarda birçok personel çalıştırıyoruz. Bu personelin yazımlarında birçok hata oluyor; ancak, bu seçmen kütükleri, yenilenme, yeniden düzenlenme ve gözden geçirilmeden sonra daha sıhhatli olmaktadır; yani, bir nevi, güncelleştirme, yeniden yazımdan daha verimli ve faydalıdır." Bundan şunu söylemek istiyorum: Yüzde hatası itibarıyla yeni yazılan bir seçmen kütüğünün hata oranı, güncelleştirilmiş bir seçmen kütüğünden çok daha fazladır. Çünkü, yeni yazım yapıldığı dönemlerde, nasıl olsa yeni yazımdan çıktık, biz yazıldık, yeniden kontrole ihtiyaç yok diye seçmenler ihmal edebiliyorlar; ancak, güncelleştirme yapılırken, vatandaş, benim ismim silinmiş midir, adres değişikliği doğru geçmiş midir diye daha duyarlı olmaktadır.

Bununla da şunu ifade etmek istiyorum. Demek ki, nüfus projeksiyonlarıyla ülkemizin ve illerin nüfusunu tespit etmek mümkündür. Bir misal vermek istiyorum. Devlet İstatistik Enstitüsünün yapmış olduğu projeksiyona göre ülkemizde mevcut milletvekili dağılımında şöyle bir sonuç ortaya çıkıyor: 21 ilde birer tane milletvekili sayısı eksiliyor, 11 ilde de 23 milletvekili sayısı artıyor. Sayısı eksilen ve sayısı artan illeri gözden geçirdiğiniz takdirde, hakikaten, Türkiye'de bu nüfus hareketi ve istihdam gibi birtakım olaylardan dolayı bu ilin nüfusu artmıştır, bu ilinki de eksilmeye müsaittir diye dışarıdan bile değerlendirmek mümkün olabilir. O halde, açık ve net bir şekilde nüfus bu şekilde tespit ediliyor iken, öbür taraftan, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi suretiyle bu ihtiyacın ortadan kaldırılması imkânı var iken, 15-20 trilyon lira masraf yapıp, özellikle süre olarak da 6-7 ay gibi bir zaman kaybına fırsat vermek Türkiye şartlarına uygun değildir.

Türkiye'yi, bugün içerisinde bulunduğu anormal ortamdan çıkarabilmek, birtakım uygulamalar açısından rahatlatılabilmek için, bu Hükümet rahat bir ortamda çalışıp, millî iradenin, yeniden, bugünkü Parlamentoda bozulmuş şekliyle değil, değiştirilmiş şekliyle değil, milletten gelen şekliyle yeniden dizaynına ihtiyaç vardır. Demokrasi dışındaki birtakım çevrelerin, birtakım kurum ve kuruluşların, bazı çevrelerin arzularıyla oluşturulmuş bir Meclis yerine, bir Meclis aritmetiği yeri-

ne; bizatihi, millî iradenin yenilendiği, seçimlerin yapıldığı, arkasından, Parlamentoda, millet iradesinin o şekliyle temsil edildiği bir ortamda, elbette, demokratik usullerle hükümet etmek de mümkündür. Bu hükümetin, bu taraftan veyahut da şu taraftan olması hiçbir şey değiştirmez; biz, buna saygı gösteririz; ancak, siz, milletin iradesini, birtakım yollarla demokrasiyi rayından çıkarak değişikliğe tabi tuttuktan sonra bir hükümet oluşturmak isterseniz...

YALÇIN GÜRTAN (Samsun) – Raydan nasıl çıktın!

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – ... bunun da sonucu olarak milletten kaçmak, seçimlerden kaçmak için, bu kanun teklifini basamak yapmak isterseniz, işte, bu doğru olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Yeter yahu!.. Anlattıklarının hepsini biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, konuşmanızı tamamlayın efendim.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Yoksa, biz bu teklifin derhal yasalasmasından yanayız; ancak, unutulmasını ki, buradaki mevcut süreler itibariyle seçim yapılması arzu edilirse, bu teklifin yasalasması halinde, bu kanuna göre, şubat ayı sonunda nüfus tespiti belirlenmiş, seçmen kütükleri de yenilenmiş olacaktır. Bunun anlamı şudur: Anayasadan gelen mecburiyetten dolayı yapılacak şey, 1998 yılında mart ayında mahallî seçimler ile genel seçimleri birleştirmek olacaktır ki, büyükşehirlerde oy kullanacak bir vatandaş altı defa sandığa gitmekle karşı karşıya kalacaktır. Bu ise, birtakım sıkıntıları bünyesine taşıyacaktır. Bundan dolayıdır ki, bu kanun çıkmalı; ama, seçimler de, bu sene yapılmalı.

Hepinize saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bir yanlış değerlendirmenin tutanaklarda kalmaması için ifade edeyim. Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan bütün milletvekili arkadaşlarımız, sadece millet iradesiyle oy ve beyan sahibidirler; bunun aksini, ancak, kendisi itiraf eden kişiler ifade edebilir. Sayın Kapusuz'un burada söylediği söz, sadece kendisini bağlar; hiç bir milletvekilini değil. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; RP sıralarından gürültüler)

Müsaade buyurun efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Ben, bu sözü size iade ediyorum.

BAŞKAN – Anlamadım efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Her konuşmacıdan sonra, muhalefetin karşısındaki bir siyasi parti gibi -konumuz veyahut da göreviniz gereği tarafsız olmanız gerekirken- cevap verme hakkına sahip değilsiniz. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Bu kürsü milletindir. Ben, bu kürsüden, milletin adına, milletin aldığı yetkiyle, her zaman için görüşlerimi ifade etme hakkına sahibim. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından gürültüler)

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Kim verdi sana o yetkiyi?!..

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Millet...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, o zaman buyurun hatip kürsüsünden konuşun.

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim...

Sayın Kapusuz, İçtüzüğü ve Anayasayı bilmesi gereken bir konumdadır; bir grubun başkanvekilidir. Meclis Başkanları, görevleriyle ilgili konularda ve Meclisin şahsiyetini özellikle korumak konusunda söz sahibidirler. Ben, sizin, kanunla ilgili görüşünüz hakkında “yanlış söylediniz, doğru söylediniz” dersem kendi görev alanımın dışına çıkmış olurum; ama, Yüce Parlamenta sataşma teşkil eden bir sözü, milletvekili de olsanız, burada söyleme hakkınız olmadığını hatırlatmak benim görevimdir. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; RP sıralarından gültülüler)

Şimdi, değerli arkadaşlarım, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi Tespit ve yazım günü

MADDE 1. – Bu Kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımını yaptırılır. Bu süre gerekli görüldüğü takdirde Bakanlar Kurulunca bir ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, kütüğün denetlenmesi suretiyle güncelleştirilmesi şeklinde yapılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen grupların, yazılı olarak temsilcilerini bildirmelerini rica ediyorum.

İlk sözü, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Atılâ Sav istemişlerdir.

Buyurun Sayın Sav.

ATILÂ SAV (Hatay) – Konuşmayacağım.

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu adına Bedri İncetahtacı; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın İncetahtacı, konuşma süreniz 10 dakikadır.

RP GRUBU ADINA MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında verilen Kanun Teklifinin 1 inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanunun hazırlanması sırasında ve daha sonra nüfus tespiti yapılması sırasında, devlet içerisinde çok önemli görevler yapan, mesela Devlet İstatistik Enstitüsü gibi, Yüksek Seçim Kurulu gibi, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü gibi bürokratik kurumların, üzerlerine düşen görevi yapacaklarını ve böylelikle, milletin iradesinin Meclise yansması konusunda gayretler sarfedeceğini biliyoruz. Ancak, bu noktada, bizlerin, bu gayretlerin sadece bürokrasinin gayretiyle sınırlı olduğu takdirde, milletin iradesinin Meclise yansması konusunda birtakım eksikliklerin olacağı intibasını duyduğumuzu öncelikle belirtmek istiyorum.

Esas itibariyle, Türkiye Büyük Millet meclisinin asıl görevi, varlığının asıl sebebi olan millî iradenin devamlı olarak Meclisin üzerinde bulunmasını sağlamak olmalıdır. Birtakım teknik meselelerin görüşülmesinin yanında, eğer, Meclisin, millî iradeye sahip olması konusunda birtakım tar-

tışmalar söz konusu olmuşsa, Meclis, üzerine düşen görevi hemen yapmalı ve millî iradenin, Meclisin üzerine bihakkin yansması için erken seçim kararı alabilmelidir. Bu, bütün medenî ülkelerin, bütün demokrasiye inananların ve millî iradeye, milletin iradesine saygı duyanların çok tabîî bir davranış biçimidir. İşte, Türkiye Büyük Millet Meclisi, bugün, bu şartlar içerisinde nüfus tespiti yapılmasına ilişkin kanun teklifiyle ilgili olarak toplanmış bulunmaktadır.

Biraz evvel, Grup Başkanvekilimizin, Meclisin millî iradeyi yansıtmadığı konusundaki görüşlerine Sayın Meclis Başkanvekilimizin birtakım itirazları olmuştur.

A.TURAN BİLGE (Konya) – İtirazı olmadı, müdahale etti.

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Biz, kendisinin bu itirazlarını saygıyla dinledik.

A.TURAN BİLGE (Konya) – İtiraz yok... İtiraz yok...

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Ancak, sayın Meclis üyelerine bu noktada tevcih etmek istediğim bazı sualler vardır; bunları, lütfen, kendi vicdanlarında ve milletimizin önünde değerlendirmelerini rica ediyorum.

Bugün siyasî partiler arasında gidiş-geliş yapan ve hangi sebeple olursa olsun, seçildiği siyasî partiyi bırakıp başka siyasî partilere giden milletvekillerinin, kendi kendilerine, vicdanlarına sormaları gereken bazı sualler vardır; bu suallerin birincisi şudur...

BAŞKAN – Sayın İncetahtacı, zataâliniz, bu teklifin 1 inci maddesiyle ilgili söz aldınız; şimdi, konuştuğunuz konu ise doğrudan doğruya Anayasamızın düzenlediği bir hükümlerle ilgili; yani, Anayasamızda bir siyasî partiye mensup milletvekilinin, partisini değiştirebilmesi imkânı ne ölçüde düzenlenmiştir, nasıl düzenlenmiştir; bu, Anayasayla ilgili bir tartışma...

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Doğrudur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şimdi, siz, teklifin 1 inci maddesiyle ilgili görüş beyan etmek üzere söz aldınız; lütfen, söz hakkınızı bu kapsam içerisinde kullanınız. Bunu hatırlatmak da yine benim içtüzükten doğan görevim.

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Sayın Başkan, nüfus tespiti yapılmasının sebebi, millî iradenin Meclise yansmasıdır ve ben de bu yansıma üzerinde, bu noktada sözlerimi arz etmeye gayret ediyorum.

Şimdi, bu insanın “acaba, ben, bu Mecliste oy kullanırken, seçmenimin bana verdiği reye ve onun hedefine uygun mu oy kullanıyorum; bana rey verenin reyinin muhtevasına uygun olarak mı oy kullanıyorum” diye kendi kendisine sorması lazım. Her ne zaman, bir milletvekili, seçmeninden aldığı reylerin hedefine ve muhtevasına uygun bir oy kullanamama durumuyla karşı karşıya kalırsa, ona düşen görev, kendisine oy veren insanlarla bu konu üzerinde net bir çerçeve içerisinde tam olarak görüş teatisinde bulunmaktır. Eğer, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu irade yansımamışsa, Meclis, bu milletvekillerine bu suali tevcih edemiyorsa, milletin, bu milletvekillerine bu suali tevcih etmesine izin vermelidir. (RP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; işte bütün demokratik ülkelerde durum böyledir. Keşke, mümkün olsa da, şu anda Olof Palme hayatta olsa ve Demokratik Sol Partinin çok beğendiği, birçok konuda örnek aldığı Olof Palme’ye Sayın Ecevit bir sual tevcih edebilse ve “ben, millî iradenin tam manasıyla yansımadığı bir mecliste seçim yapmama konusunda direniyorum; ne dersiniz?” diye bir sorabilseydi, sanırım, Olof Palme, Sayın Ecevit’e erken seçimi işaret edecekti. (RP sıralarından “Bravo”sesleri, alkışlar; DSP sıralarından gürültüler)

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) – Siz ne anlarsınız demokrasiden.

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Demokratik Sol Partinin Olof Palme ile konuşma imkânı yok; ama, Cumhuriyet Halk Partisinin, örnek aldığı Tony Blair ile konuşmaya hakkı var, imkânı var. Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımız şu anda İngiltere'nin Başbakanı Tony Blair'e "biz, sosyaldemokrat olarak seçim konusunda böyle zigzaglar çiziyoruz, ne dersiniz" diye sorsalar, acaba ne diyecektir Tony Blair'e? (RP sıralarından "Bravo"sesleri, alkışlar)

A.ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Siz de Kaddafi'ye soruyorsunuz.

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Biz, sualimizi sadece milletimize sorarız, başka kimseye sormaya lüzum yok.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Yaptığımız zigzaglar nedir diye sorsalar siz ne diyeceksiniz?! (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım efendim.

Sayın İncetahtacı siz de Genel Kurula hitaben konuşun efendim.

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Şimdi kimin zigzag çizdiğinin öğrenilmesi gerekmektedir. Bu Mecliste hangi milletvekilleri niçin zigzag çizmiştir, hang siyasi partiler neden zigzag çizmiştir, bunun sual yeri Meclistir, millettir. İşte, sizi hep beraber milletin önüne gitmeye davet ediyoruz. Burada en evvel sizlerin bize yardımcı olması gerektiğine inanıyorum.

AYHAN GÜREL (Samsun) – Siz iktidar değil miydiniz, neden o zaman gitmediniz?

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; genel nüfus tespitinin bir an evvel kanunlaşması konusunda Refah Partisi olarak üzerimize düşen görevi yapacağız; ancak, bu nüfus tespitinde eksik olan şey, millî iradenin yansımaları için 1997 yılında seçim tarihinin belirlenmesidir. Ben, özünde halkın iradesine saygı bulunan, başta, Demokratik Sol Parti olmak üzere, bütün siyasi partileri millî iradenin Meclise yansımaları konusunu bir kez daha düşünmeye davet ediyor ve seçimlerin 1997'de yapılmasının çok ehemmiyetli olduğunu beyan ediyor; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Sayın Başkan, yerimden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu adına konuşan Sayın Bedri İncetahtacı'ya teşekkür ediyorum.

Bir isteğiniz mi var efendim?

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Sayın Başkan, yerimden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Sayın Başkan, sayın hatip, Yüce Meclisin iradesine dönük bir takım görüşler öne sürmüştür. Ben, Cumhuriyet Halk Partili bir milletvekili olarak, bundan çok alındım ve sayın hatibe yakıştıramadım. Cumhuriyet Halk Partili hiçbir milletvekili arkadaşımız, parti değiştirmedikleri halde, hiçbir şekilde, hiçbir ödünle, hiçbir pazarlıkla karşı karşıya gelmedikleri halde, rejimin önündeki tehlike açısından Hükümete güvenoyu vererek, irade beyan etmişlerdir. (RP sıralarından gürültüler)

İradeler kendi lehlerine olduğu zaman ulusal irade; ama, aykırı olduğu zaman... Meclisin iradesine çamur atmak... (RP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar) ...hiçbir milletvekilinin hakkı değildir.

Arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar ve RP sıralarından alkışlar [!])

BAŞKAN – O, masaya vuran arkadaşım; sizin bir itirazınız mı var veya bir talebiniz mi var efendim?..

SITKI CENGİL (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ne söylüyordunuz; buyurun, tespit edelim.

SITKI CENGİL (Adana) – Sayın Başkan, eğer böyle bir usul varsa, ben de söz istiyorum; böyle bir usul yoksa, lütfen... (DSP ve CHP sıralarından “işte konuşuyorsun” sesleri)

BAŞKAN – Değerli arkadaşım, sadece şu usul var: Bir değerli milletvekili yerinden kalkıp da, Başkana bir şey istediğini duyurmak istiyorsa, ben, o isteği tespit etmek durumundayım, arkadaşımızın istediğini...

SITKI CENGİL (Adana) – Sayın Başkan, arkadaşımız...

BAŞKAN – Bilemiyorum, o, kendi takdirlerinde olan bir husus.

SITKI CENGİL (Adana) – Takdirlerinde değil; siz de... Ama, orada, normalde, siz, bize...

BAŞKAN – Yok efendim... Sizin de... Bakın, sordum özellikle, bir isteği olan var mı, tespit edeyim diye... Bu ölçüler içerisinde yapılan bir uygulamadır.

AYHAN FIRAT (Malatya) – Sayın Başkan, söz isteyen masaya vurmaması lazım; onu da bilmeleri lazım...

BAŞKAN – Onu da bilirler, bilmeleri gerekir arkadaşlarımızın.

Gruplar adına söz talebi?.. Yok.

Kişisel olarak, İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Tanla söz istemişlerdir; buyurun. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır Sayın Tanla.

BÜLENT H. TANLA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Ben, bu konu üzerinde, daha teknik bir konuya değinmek istiyorum. “Bu Kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır” denilen maddeyle ilgili bir teknik konuya değinmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, biz, çıkacak bu yasa gereği, Türk toplumunu, bir gün, bir pazar günü evlere kapatacağız ve hem seçmen sayımını hem de nüfus tespitini adreslere bağlı olarak yapacağız; fakat, bu iki farklı çalışmayı, hâlâ, bu yasaya göre, iki farklı kurumun iki farklı elemanı tarafından neden yapıldığını anlamakta zorluk çekmekteyim; size, bu konuda bazı bilgiler vererek, bu maddenin düzeltilmesine yönelik görüşlerimi takdim etmek istiyorum.

Bir kere, bir nüfus tespiti, nüfus sayımı yapılmasına ve seçmen niteliğinde bulunan kişilerin özelliklerine yönelik bilgilerin adreslere bağlı olarak tespit edilmesi işleminin bir el tarafından, bir kişi tarafından yapılması mümkündür. Bu nedenle, yaklaşık yüz küsur bin kişinin görev alacağı böyle bir sayımda, tek elden bu bilgilerin toplanması hem zaman bakımından hem de ekonomi bakımından ülkemizin kaynaklarının rasyonel kullanılabilmesine imkân verecektir. Dolayısıyla, bu maddenin, bu konuda, bu işin iki farklı kişi tarafından ele alınmasının, ülkemiz kaynaklarının verimli kullanılmadığına dair bazı yanlışları içerdiği kanaatindeyim.

İkinci olarak; bu bilgilerin, çok yüksek bir teknolojik envantere, bilgisayar envanterine sahip olan ülkemizde farklı farklı değerlendirmelere tabi tutularak -hem bilgisayarla hem elle farklı farklı işlemlere tabi tutularak -hem zaman israfına hem de kaynak israfına tekrardan düşmemize ve ülkemiz kaynaklarını verimsiz kullanmaya neden olmaktadır.

Tabii, maddenin düzenlenişi veya maddenin bu şekilde önümüze getirilişi, birtakım yasal sorunlardan veyahut da bu maddenin ilgili bazı yasal düzenlemelerinden zorunlu olabilir; fakat, burada, Hükümetimize düşen görev, bu iki değerli kuruluşumuz arasında; yani, Yüksek Seçim Kurulu ile Devlet İstatistik Enstitüsü arasında son derece yetişkin ve bilgili uzmanlar ile eldeki bilgisayar envanteri arasında koordinasyon sağlanarak, gayet uyumlu ve koordineli biçimde, hem zaman kazanılması hem de ülkemiz kaynaklarının daha rasyonel kullanılması söz konusu olabilecektir düşüncesindeyim.

Bu konuyla ilgili görüşlerimi arz ederken, hepinizi saygılarımla selamlarım.

Teşekkür ederim. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Tanla'ya teşekkür ediyorum.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, kişisel söz istiyorum.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Kapusuz, kişisel olarak söz istemişlerdir.

Buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Kapusuz, konuşma süreniz 5 dakikadır.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1 inci madde, tespit ve yazım günüyle ilgili bir maddedir. Çıkacak olan kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci pazar günü nüfus tespiti ve seçmen kütüğü yazımı için süre vermekte; aynı zamanda, şayet, bu süre -dört ay- içerisinde, yetiştirecek olursa, Bakanlar Kuruluna bir ay geçmemek şartıyla süre uzatma imkânını veriyor; dolayısıyla "bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, kütüğün denetlenmesi suretiyle güncelleştirilmesi şeklinde yapılır" deniliyor.

Şimdi, dünyanın ve ülkemizin kavuştuğu bugünkü iletişim imkânlarıyla olayı bir değerlendirmeye tutmanın faydalı olduğu kanaatindeyim. Kanaatim odur ki, ülkemizde, bu zaman meselesini uzun süre kullanma ihtiyacı, bütün kurum ve kuruluşlarımızın yavaş işleme arzusu, maalesef, bu teklifte de kendini göstermektedir. Düşünebiliyor musunuz, siz, insanları bir pazar günü evlerinde tutacaksınız ve o gün, tespit için nüfusun baştan sona sayımını, bir de, seçmen kütüğüne girecek olan 18 yaş ve üzerini tespit edeceksiniz. Bu, bir günde yapılacak; bununla ilgili değerlendirmeler ayrı; ama, bunu yapmak için hazırlığa ihtiyaç var, doğru; ama, dört ay çok uzun bir süre. Kurumlar diyor ki "efendim, esas itibarıyla, mahallî idarelerden, valiliklerden ve belediyelerden bize yeterli bilgi gelse, biz, bunu iki ay içerisinde de yapabiliriz; ancak, bize bu zamanında gelmeyeceğinden hareketle, bu hazırlık süresini dört ay olarak istiyoruz."

Değerli arkadaşlar, devlet idaresi oyun değildir; devletin bütün birimleri, -ast-üst- Anayasa ve hukuk ölçüleri içerisinde istenilen hizmetleri yapmak için vardır. Elbette, belediyelerden istenilen birtakım bilgiler normal süreç içerisinde gelmiyorsa, getirilecek uygulamalar içerisine hukukî düzenlemelerle de girmek, bunu sonuçlandırmak mümkün olacaktır; ancak, sırf belediyelerden ve mahallî yönetimlerden, valiliklerden bilginin geç geleceğinden hareketle burada 4 aylık bir hazırlık süresini, Refah Partililer olarak biz çok buluyoruz. Bu sürenin asgarî noktaya çekilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Biz, grup başkanvekili arkadaşlarımızla ve bürokrat arkadaşlarımızla görüştük, burada mutabakat sağlayamamızın sebebi, işte, bu hazırlık süresi için 4 ay gibi bir zaman talebinden kaynaklanmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsü "eğer, bu bilgiler bize zamanında gelebilse, biz, bu işi 2 ayda tamamlarız" demektedir. Peki, 2 ayda tamamlanabilecek bir mesele için o bilgi akışını hızlan-

dırmanın yolunu, Hükümet ihtiyaç duyarsa, Parlamento mutlaka gidemelidir. Bakınız, bu teklif içerisinde de bu meseleyi çözecek bir hüküm yoktur. Ne olacak; 4 aylık süre istediğiniz için, 4 ayın sonuna kadar bu yöneticiler, bu bilgileri, size yine son günlerde, son haftada gönderecek. O halde, bu bir çözüm değildir. Önergelerimiz var, arkadaşlarımız da katılsın buna -ama, çoğunluk katılır veyahut da katılmaz, kendileri bilir- ancak, biz bu süreyi aşağıya çekmeliyiz. Siyasi irade olarak, Parlamento olarak mutlaka irademizi orta yere koyup, bürokratlara, her istediğini, olmayacak şeyleri yapmak anlamına değil, "arkadaş, birazcık kendinizi sıkın, biraz gayret edin" demeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konuşmanızı tamamlayın Sayın Kapusuz.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım

Bakınız, Türkiye’de seçimler yapılıyor. Bir mahalli seçim veyahut da genel seçim düştünelim. o gün oy kullanılıyor, aralıksız bir veyahut da iki gün azamî üç gün içerisinde Türkiye’nin baştan sona belediye başkanını, belediye meclis üyesini, il genel meclis üyesini, muhtarını tespit edebiliyoruz -ilerideki maddelerde de söyleyeceğim- ama “bunu değerlendirmek için üç ay süre yetmez” diyor birtakım kurumlarımız. Demek ki, istenildiği takdirde birtakım hizmetler daha verimli ve hızlı yapılabilir.

Ben, bunu Genel Kurula arz ediyor, saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz’a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, 1 inci maddeyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde 5 önerge bulunmaktadır; önergeleri önce geliş sırasına göre okutacağım, sonra aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin “Bu kanunun yayımından sonraki bir ayın dolmasını izleyen birinci pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Van

Mehmet Sıddık Altay

Ağrı

Mustafa Kamalak

Kahramanmaraş

Ömer Naimi Barım

Elazığ

Hasan Dikici

Kahramanmaraş

Murtaza Özkanlı

Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin “bu kanunun yayımından sonraki iki ayın dolmasını izleyen birinci pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Van

Mehmet Sıddık Altay

Ağrı

Mustafa Kamalak

Kahramanmaraş

Ömer Naimi Barım

Elazığ

Hasan Dikici

Kahramanmaraş

Murtaza Özkanlı

Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin "Bu kanunun yayımından sonraki üç ayın dolmasını izleyen birinci pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

<i>Fethullah Erbaş</i>	<i>Mustafa Kamalak</i>	<i>Hasan Dikici</i>
Van	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş
<i>Mehmet Sıddık Altay</i>	<i>Ömer Naimi Barım</i>	<i>Murtaza Özkanlı</i>
Ağrı	Elazığ	Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

40 sıra sayılı kanun teklifinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"30 Kasım 1997 Pazar günü, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır."

<i>Metin Bostancıoğlu</i>	<i>Önder Sav</i>	<i>Zeki Çakan</i>
Sinop	Ankara	Bartın
<i>Ali İlksoy</i>		<i>Mehmet Gözlükaya</i>
Gaziantep		Denizli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sıra sayısı 40 olan "Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin" 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki düzenlemenin, Anayasaya açıkça aykırılığı da gözönünde bulundurularak, aşağıdaki biçimde değiştirilmesini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

<i>Önder Sav</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Celal Topkan</i>
Ankara	İçel	Adıyaman
<i>Nihat Matkap</i>		<i>Atılâ Sav</i>
Hatay		Hatay

"Tespit ve Yazım Günü:

Madde 1.- Bu kanunun yayımından sonraki üç ayın dolmasını izleyen ilk pazar günü, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, kütüğün denetlenmesi suretiyle güncelleştirilmesi şeklinde yapılabilir."

BAŞKAN – Şimdi, önergeleri aykırılık derecesine göre tekrar okutup, işleme koyacağım.

ÖNDER SAV (Ankara) – Sayın Başkan, dördüncü önerge ihtiyacımızı karşıladığı için, son okunan önergeyi geri alıyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi geri alıyorsunuz.

ÖNDER SAV (Ankara) – Zaten, bir önce okunan önergeyle, yani dördüncü önergeyle gereksinim karşılandı.

BAŞKAN – Anayasaya aykırılık önergesi geri alınmıştır.

O zaman, aykırılık derecesine göre dördüncü sırada okunan önergeyi tekrar okutup, işleme koyacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

40 sıra sayılı Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“30 Kasım 1997 Pazar günü, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır.”

Metin Bostancıoğlu, (Sinop) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet önergeye katılmaktadır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi tekrar okutup işleme koyacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin “Bu kanunun yayımından sonraki bir ayın dolmasını izleyen birinci pazar günü, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Sayın Başkan, ilk önerge kabul edildi; onun için, bu önergelerin işleme konulmasına gerek var mı?

ATILÂ SAV (Hatay) – Bunu işleme koymaya gerek var mı?..

ALİ TOPUZ (İstanbul) – Genel Kurulun iradesi belli oldu.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, aykırılık durumuna göre, önergeyi işleme koyduk. Biraz önce kabul edilen önergeyle Genel Kurulun iradesi ortaya çıkmış olduğuna göre, aynı mahiyetteki daha aykırı düzenlemelerin işleme konulması mümkün değil. Arkadaşlarımız da anlayışla karşılırlarsa, diğer maddelere geçelim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Daha az aykırı...

BAŞKAN – Evet, daha az aykırı olanlar için bir işlem yapmamız mümkün değil.

Şimdi, maddeyi, kabul edilen değişiklik önergesi doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

İlgili kuruluşlar ve işbirliği esasları

MADDE 2. – Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliği ile ilgili esaslar, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

BAŞKAN – 2 nci madde üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Atılâ Sav...

ATILÂ SAV (Hatay) – Konuşmayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – ...konuşmaktan vazgeçti.

Refah Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Bedri İncetahtacı...

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Gaziantep) – Konuşmayacağım.

BAŞKAN – Sayın İncetahtacı da vazgeçiyor.

Kişisel söz talebi?.. Yok.

İki önerge var; birinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Sıra sayısı 40 olan Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 2 nci maddesinin aşağıdaki biçimde değiştirilmesini öneririz.

<i>Önder Sav</i>	<i>Oya Araslı</i>	<i>Atılâ Sav</i>
Ankara	İçel	Hatay
<i>İrfan Gürpınar</i>		<i>Altan Öymen</i>
Kırklareli		İstanbul

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Esasları

Madde 2.- Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliğiyle ilgili esaslar Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının eşgüdümünde, adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

BAŞKAN – İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

40 sıra sayılı kanun teklifinin 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 2.- Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliğiyle ilgili esaslar, bu Kanunun yayımından sonraki ilk onbeş günde, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışmayla düzenlenir.

<i>Metin Bostancıoğlu</i>	<i>Zeki Çakan</i>	<i>Mehmet Gözlükaya</i>
Sinop	Bartın	Denizli
<i>Önder Sav</i>		<i>Ali İlksoy</i>
Ankara		Gaziantep

ÖNDER SAV (Ankara) – Sayın Başkan, bu ikinci önerge de ihtiyacı karşıladığı için -zaten çok az bir fark var- birinci önergeyi geri çekiyoruz.

BAŞKAN – Birinci önergeyi geri alıyorsunuz.

Şimdi, işlemde kalan önergeyi tekrar okutacağım ve Komisyon ile Hükümetin önerge hakkındaki düşüncelerini alıp, oylamaya geçeceğim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

40 sıra sayılı kanun teklifinin 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 2:

Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliğiyle ilgili esaslar, bu Kanunun yayımından sonraki ilk onbeş gün içinde, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

Metin Bostancıoğlu (Sinop) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Cümledeki “eşgüdümündeki” ibaresinin “ki” eki, Türkçe gramer açısından fazla olduğu için, çıkarılması gerekiyor.

Katılıyoruz efendim.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Evet, olabilir.

BAŞKAN – O konuda, Komisyonun isteği doğrultusunda bir redaksiyon yapılabilir. Önerge sahipleri de düzeltmeye katılıyorlar.

Hükümet katılıyor mu önergeye efendim?

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılıyorruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmaktadır. Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusundaki değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

Tespit sonuçlarının açıklanması ve niteliği

MADDE 3. – Bu Kanun gereğince yapılacak genel nüfus tespitinin yerleşim yerleri itibarıyla ikametgâha dayalı sayısal sonuçları, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca tespit gününü izleyen iki ay içinde açıklanır. Bu sonuçlar, yürürlükteki mevzuatın uygulanmasında genel nüfus sayımı sonuçları hükmündedir.

BAŞKAN – 3 üncü maddeyle ilgili olarak, Cumhuriyet Halk Partisi ve Refah Partisi Grubu adına söz istenilmiştir.

ÖNDER SAV (Ankara) – Söz istemimi geri aldım efendim.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu konuşma hakkından vazgeçti.

Refah Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Ömer Özyılmaz...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Vazgeçiyoruz efendim.

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu da konuşma hakkından vazgeçiyor.

Kişisel söz istemi?.. Yok.

Madde üzerinde verilmiş üç önerge bulunmaktadır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin 5'inci satırındaki "İki ay" ibaresinin "Bir ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

<i>Fethullah Erbaş</i>	<i>Mustafa Kamalak</i>	<i>Hasan Dikici</i>
Van	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş
<i>Mehmet Sıddık Altay</i>	<i>Ömer Naimi Barım</i>	<i>Murtaza Özkanlı</i>
Ağrı	Elazığ	Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin beşinci satırındaki "İki ay" ibaresinin "20 gün" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

<i>Fethullah Erbaş</i>	<i>Hasan Dikici</i>	<i>Mehmet Sıddık altay</i>
Van	Kahramanmaraş	Ağrı
<i>Ömer Naimi Barım</i>		<i>Murtaza Özkanlı</i>
Elazığ		Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin 5'inci satırındaki "iki ay" ibaresinin "15 gün" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

<i>Fethullah Erbaş</i>	<i>Hasan Dikici</i>	<i>Mehmet Sıddık Altay</i>
Van	Kahramanmaraş	Ağrı
<i>Ömer Naimi Barım</i>		<i>Murtaza Özkanlı</i>
Elazığ		Aksaray

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, okunan üç önergeden sonuncusu, maddeye en aykırı bulunan önerge; o sebeple, bu önergeyle ilgili işleme başlıyoruz.

Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun)– Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet önergeye katılmıyor.

Önerge sahipleri söz haklarını kullanacaklar mı, gerekçeyi mi okutalım?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Gerekçeyi okutun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

“Gerekçe:

Ülkemizdeki siyasî istikrarsızlığın son bulması ve ülke menfaatlarının erken bir seçimde olduğu hepimizce malumdur. Erken seçimin 1997 yılı içerisinde yapılması ihtimalinin çok güçlü olması nedeniyle, yine, 55 inci Hükümetin de bir azınlık hükümeti olarak kurulmuş olması, ülkemizde her an siyasî bir istikrarsızlığın doğmasına neden olacaktır. Yasa teklifinin verildiği dönemde böyle bir ihtimalin olmaması, sürelerin daha uzun zamana yayılması öngörülmüştür. Ancak, yukarıda arz edilen nedenlerle, Devlet İstatistik Enstitüsünün daha sıkı çalışması neticesinde, bu hazırlık süresinin iki ay içerisinde yapılabilirliği tartışılmazdır. Bu nedenle, bu değişiklik önergesini vermiş bulunuyoruz.”

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümetin katılmadığı, gerekçesini okuduğumuz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin beşinci satırındaki “iki ay” ibaresinin “20 gün” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun)– Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Önergeyi geri alıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri de önergeyi geri almış bulunuyorlar.

Diğer bir önerge var.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – O önergemi de geri alıyorum.

BAŞKAN – Diğer önerge de geri alındı.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, çalışmalarımıza saat 20.00'ye kadar ara vereceğim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Ama, Sayın Başkanım, biz yoklama istemiştik.

BAŞKAN – Oturumu, saat 20.00'de tekrar toplanmak üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Hasan KORKMAZCAN
KÂTİP ÜYELER : Fatih ATAY (Aydın), Ali GÜNAYDIN (Konya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 128 inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

8. – *İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plân ve Bütçe komisyonları raporları (2/216) (S. Sayısı : 40) (Devam)*

Başkan – Çalışmalarımıza kaldığımız noktadan devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Bildiğiniz gibi, Birinci Oturumda 3 üncü maddeyle ilgili işlemleri tamamlamıştık.

Şimdi, 4 üncü maddeyi okutuyorum:

Güncelleştirme

MADDE 4. – Seçmen kütüklerinin bu Kanun gereğince yapılacak seçmen yazımına göre güncelleştirilmesi işlemleri, yazım gününü izleyen üç ay içinde tamamlanır.

Merkezî seçmen kütüğünün tüm yurttan bilgisayar ortamına geçirilmesi ile ilgili çalışmalar, yazım gününü izleyen en geç iki yıl içinde tamamlanır. Yüksek Seçim Kurulu, bu çalışmalarda Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar imkânlarından da yararlanır.

BAŞKAN – 4 üncü madde üzerinde söz isteyen?..

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Tespit ettim efendim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Atılâ Sav görevlendirilmiş; ancak, vazgeçtiklerini bildirdiler.

Refah Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Uzunkaya. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır Sayın Uzunkaya.

RP GRUBU ADINA MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifininin 4 üncü maddesi üzerinde, Grubum adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 4 üncü maddesine kadar gelmiş olduğumuz Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesine Dair Kanun Teklifininin tümü üzerinde de Grubumuz adına beyan edildiği gibi, biz Refah Partisi olarak, bu teklifi tasvip ediyoruz. Parti olarak bizim itirazımız, teklifin, 1997 yılı içerisinde ehemmiyetinden dolayı yapılma-

sı gereken erken seçimin önüne, maddeler arasında serpiştirilen ve 4 üncü maddede de yer alan zaman diliminin, 1997 yılı içerisinde seçimin yapılmasına imkân vermeyecek tarzda tanzim edilmiş olmasıdır; yani, âdeta, bu teklif, 1997 yılı içerisinde yapılması gereken seçime bir mânia gibi gösterilmektedir. Halbuki, bu zaman dilimini, özellikle teknolojinin bu kadar ilerlediği bir devrede, gerek Devlet İstatistik Enstitüsünün gerek İçişleri Bakanlığın Nüfus ve Vatandaşlık Dairesinin ve diğer birimlerin, Yüksek Seçim Kurulunun yapması muhtemel, elindeki teknolojik imkânlarla, çalışmalarla, süreci daha fazla değil daha kısa bir zaman içerisinde yaymak ve yine, her halükârda Aralık 1997'de seçimi yapabilecek bir konuma getirmek mümkündür. Burada verilen süre göstermektedir ki, açıkça, bu nüfus tespiti konusunda yapılacak çalışma, 1997 yılı içerisinde seçim yapılmasına mâni bir yasa düzenlemesi şeklinde algılanmakta ve hatta, geçtiğimiz hafta da bu madde'nin gündeme alınmamasında dahi aynı eksikliği görmemiz mümkündür.

Değerli arkadaşlar, esasen, özellikle nüfus dalgalanmalarının çok yaygın olduğu, göçlerin ve hareketliliğin çokça yaşandığı ülkemizde; bir diğer değerlendirmeye de, coğrafi bölgelerimiz arasında nüfus artışlarının da göçler ve diğer nüfus çoğalmasının tabii sonucu olarak sık sık artış ve değişim gösterdiği şartlar içerisinde, nüfus sayımlarının sıfırlı yıllara teksif edilmesi de bir ülke genel yanlıştır. Sadece seçim öncesinde değil, aslında, bunun birkısım gerçekler üzerine oturtularak, daha kısa zaman dilimi içerisinde, hem ülke insanını, birkaç yılda yapılan bir seçimde de olsa, 1 gün evinde hapsedmeyecek; yani, bu çağda teknolojinin imkânlarından yeteri kadar yararlanabilecek ve insanları, yine, özgür ortamları içerisinde bu nüfus sayımına tabi tutabilecek -Batı örneklerinde olduğu gibi- çalışmaların yapılması, hem de bu süreyi on yıl gibi sıfırlı yıllara yayma yerine, daha kısa zaman dilimlerine, seçimlerden önceki en az bir yıl içerisinde çekilmesi konusunda ciddi çalışmaların kanunla yapılması da, elbette, bugüne kadar gerekliyken, bugün tehire uğramış bir yasanın çalışmasını yapmaktayız.

Temenni ediyoruz ki, bu nüfus tespiti aynı zamanda seçmen kütüklerinin de sağlıklı bir şekilde tespitine vesile olsun, önümüzdeki seçimler de er veya geç 1997 yılı içerisinde yapılmış olsun; çünkü, ülke şartları, böyle bir noktaya bugünkü Hükümeti de gerçekten zorlamaktadır. Hatta, bu Hükümetle -kendileri de kabul edecektir ki- ciddi çalışmaların yapılması, Türkiye'nin geleceğini ciddi manada ilgilendirecek yasaların çıkarılması, ülkenin önünün açılabilmesi bugünkü şartlarda mümkün değildir.

Oluşumları belli; yani, biz nüfus dalgalanmalarını ve sayımlarını söylerken, Grubumuzdan az önce konuşma yapan bir arkadaşımızın ifade ettiği gibi, Meclis içindeki dalgalanmaların dahi günlük sayımını yapmakta âdeta sıkıntı çekmekteyiz. Bu derece dengesizliklerin yaşandığı bir ülkede ve onun Parlamentosunda sık sık vaki olan değişimlerin tespiti, elbette ki, teknolojinin imkânlarıyla sağlanabilir.

O bakımdan, bizim temennimiz odur ki, sağlıklı bir sayım, üzerinde itiraz yapılmayacak, hem iller bazında düşen parlamenterlerin sayısı açısından hem de güncelleştirilmesi söz konusu olan seçmen kütüklerinin ve listelerde kaydı gereken insanlarımızın tespiti açısından bir sıkıntıya, bir endişeye mahal vermeyecek ve yine çok ciddi bir endişe olarak -kişisel olarak bu kanaatimi izhar ediyorum- nüfus sayımları esnasında sorulan birkısım bilgiler arasında, son günlerde, özellikle, toplumumuzda birkısım insanların, buldukları zemin, görevleri, mezun oldukları mektepleri, yaşantıları, günlük hayatlarıyla âdeta fişlendikleri bir dönemde, böyle bir yanlış yargının bu sayıma yansımaması da en samimi temennimizdir.

Bu kanun çalışmasının ülkemize hayırlı olmasını, yanlışlarının düzeltilerek topluma hayırlı sonuçlar vermesini temenni ediyor; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Refah Partisi sözcüsü, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'ya teşekkür ediyorum.

Grupları adına diğer söz talebi, Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Turhan Güven'in.

Buyurun Sayın Turhan Güven.

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, bu kanun teklifi üzerinde bütün gruplar arasındaki vaki anlaşma nedeniyle konuşmam söz konusu değildi; fakat, 4 üncü maddede teknik bilgi olarak bize söylenenlerle başka gruplara söylenenler arasında bayağı farklılık olunca, ortada da süre bakımından bir anlaşmazlık, bir tereddüt hâsıl olmuştur. Bu nedenle söz almak ihtiyacını hissettim ve gerek şahsım gerek Doğru Yol Partisi adına hepimizi sevgi ve saygılarla selamlıyorum.

Bu kanun teklifini, bir erken seçim müjdecisi olarak kabul ediyoruz; çünkü, kanun teklifini hazırlayan Sayın Ecevit ve arkadaşları, gerekçelerinde, bu kanun teklifinin niçin hazırlandığını da bir noktada ifade buyuruyorlar: Normal yasama dönemi dolmadan, yeni bir erken seçime gidilmesini zorunlu kılacak gelişmelere elverişli hassas bir dengeden bahsetmektedirler. Demek ki, Türkiye'de fevkalade erken seçime elverişli hassas bir dengenin olduğunu kendi kanun tekliflerinde ifade buyuruyorlar ve bu nedenle de bu teklif kanunlaştıktan sonra, Türkiye'de belli bir dönem içerisinde, başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere, Türkiye'deki sıkıntının öncelikle bir erken seçimle giderilebileceği ifade edildiğine göre ve kanun teklifinde de bu tam manasıyla anlaşılır bir metin olarak önümüze geldiğine göre, bu teklifin kanunlaşmasından sonra Türkiye'de bir erken seçim kaçınılmaz olacaktır. Zaten, bir hükümetin istifası bu nedenle olmuştur ve bu Hükümete destek veren çok değerli bir parti de, sadece erken seçim koşuluyla bu Hükümete destek verdiğini, güvenoyu vereceğini ifade etmiştir; ama, bu söylemler unutulmuş görüntüyor bir noktada; yani, kendi kanun tekliflerine sahip çıkmak gerekirken, şu anda, erken seçimin bahsi dahi geçmemektedir.

Tabii, burada çok enteresan bir olay var; bu kadar transferlerle... Biraz evvel ifade buyurdu bir arkadaşımız; "maddî bir şeyle, şununla bununla olmadı; fakat, biz güvenoyu verdik" dediler ve bu şekilde, milletvekilliğini bir başka partide sürdürmek niyetinde olan ve bu geçişi sağlayan arkadaşlarımız da bir noktada töhmet altında bulundular. Bunu kabul etmek, tabii, mümkün değil, bir ölçekte.

Şunu arz etmek istiyorum: Bu kadar transferlerle kurulan bir hükümetin ömrünün uzun olmayacağı zaten aşikârdır; olmayacaktır... Zaten, destek veren çok sevgili Sayın Genel Başkan Baykal da -kendi ifadesiyle- size bir depo benzin verdiler veya bir depo benzin parası verdiler, bir avans verdiler; fakat, Hükümet, ikinci günü yüzde 32 zam yapmak suretiyle, bu kendi avansını kısaltmış oldu; benzin yarıya düştü, üçte bire düştü. Olay bu; bu kadar basittir. Yakında göreceksiniz, size verilen bazı konuları çözdükten sonra, 55 inci Cumhuriyet Hükümetinin görevi bitmiş olacaktır. Bir görev verilmiştir, bu Hükümetin görevi belirlidir; bazı şeyleri çıkarmakla görevlisiniz, o zaman bu bitecektir; ama, arkasından, erken seçim kaçınılmazdır.

Türkiye'de bir sıkıntı vardır; Türkiye'de bu sıkıntıyı gidermenin tek yolu, sandığa ve millete gitmektir. Göreceksiniz, sandığa gidildiği zaman, bu yüce millet takdirini nasıl kullanacak ve sandıktan da kim çıkacak, kim gelecek, millî irade nasıl tezahür edecek. O zaman, hepimiz bunu çok yakından temaşa edeceğiz.

ÜNAL YAŞAR (Gaziantep) – Göreceğiz...

TURHAN GÜVEN (Devamla) – Burada, 4 üncü maddedeki tereddütümüzü şu noktada bağlamakta yarar görüyoruz: Değerli Halk Partisinin vermiş olduğu bir önerge var idi; yaptıkları temaslara sonucunda -bilgi alarak yapılmış idi- bunun iki ay içinde olabileceğine; bir başka partinin de bir ay içinde yapılabileceğine ilişkin önergeleri vardır; fakat, değişik fikirler ortaya atılınca; üç ay gibi bir sürenin ancak Yüksek Seçim Kurulunca kullanılabilmesine dair bir fikir ortaya çıkınca, biz, bu tereddütümüzü gideremedik. Bu itibarla da, bu noktada bir uyum sağlamak şu anda mümkün olmamıştır. Buna göre oy kullanacağımızı ifade etmek istiyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum; teşekkür ediyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına konuşan Grup Başkanvekili Sayın Turhan Güven'e teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, kişisel olarak, Sayın Bülent Tanla söz istemişti; ancak, 1 inci maddeyle bu ihtiyacın giderildiğini ifade eden bir pusulasını hatırlıyorum.

Sayın Salih Kapusuz, konuşacak mısınız efendim?

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Evet.

BAŞKAN – Şahsı adına, Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz; buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır Sayın Kapusuz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu "Güncelleştirme" başlığını taşıyan 4 üncü madde, seçmen kütüklerinin yazımından sonra, değerlendirme olarak üç aylık süreyi talep etmektedir; ayrıca, merkezî seçmen kütüğünün tüm yurttaki bilgisayar ortamına kavuşturulması için ise, en geç iki yıl süresini ihtiva etmektedir; bu işlemleri ve hizmetleri yapabilmek için de, Devlet İstatistik Enstitüsü ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün bilgisayar imkânlarından yararlanmayı öngörmektedir.

Daha önce'de ifade ettiğim gibi -malumunuz- bütün vatandaşlarımız, 1 gün evlerinde kalacaklar, iki görevli gelecek; bu görevlilerinden biri, Devlet İstatistik Enstitüsünü temsilen nüfus tespiti için nüfusu yazacak, tespit edecek; bir başka görevli de, Yüksek Seçim Kurulu adına seçmenleri tespit edecek, 18 ve yukarı yaş seviyesindekileri yazacak. Peki, bu yazım yapıldıktan sonra, özellikle, Yüksek Seçim Kurulu "biz, bunu değerlendirmek için, üç ay süre istiyoruz" diyor. Tabii, biz, bunu, özel toplantılarda değerlendirdik, müzakere ettik, münakaşa ettik; ama, Genel Kuruldaki arkadaşlarımızın ve özellikle de milletimizin, bunun teknik detaylarını bilmemeleri normaldir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de 80 ilin 17'sinde bilgisayarla işlem yapılmaktadır, 63 ilde ise "klasik usul" dediğimiz, elle yazım sistemiyle seçmen kütükleri kaydedilmektedir. Şimdi, yetkili mercideki arkadaşlarımıza, görevlilere, Yüksek Seçim Kurulu mensuplarına sorduğumuzda, aldığımız iki tür cevap var; cevaplardan bir tanesi: "Elle yazım yaptığımız illerde seçmen kütüklerinin değerlendirilmesi, sonuçlandırılması, yirmibeş gün ilâ bir ay içerisinde yapılabilir; ancak, 17 ilde bilgisayar ortamında yapılan yazımların güncelleştirilmesini, yeniden kontrol edilmesini, değerlendirilmesini ise, mekanizmanın yavaş işlemesi ve bilgisayarların hızının çok yetersiz olması sonucu olarak, üç aydan önce yapamayız" dediler. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili arkadaşımızla ve diğer grup başkanvekilleriyle şöyle bir teklifte bulunduk; dedik ki: Arkadaşlar, yine bilgisayardan istifade edin; ancak, değil mi ki, 63 ilde elle yazım yapıp bir ay gibi bir sü-

re içerisinde bu sonucu alabiliyorsunuz; bütün illerde aynı uygulamayı yapın; ama, bilgisayar çalışmasına da, istediğiniz ölçüde ve seviyede devam edin. Biz, bunu bir önergeyle düzeltelim, bu imkânı, bu kanunla size verelim. Ayrıca, bütün kamu bankalarına ve birtakım kamu kurumlarına ait, üniversitelere ait bilgisayarlardan da istifade edin; bu imkânı da verelim. Yani, Türkiye’de klasik usulle yapacağımız çalışmalarda da yetkili olun, bilgisayarla yapacağınız çalışmalarda da yetkili olun. Bu sefer, size, gelin -üç aydan değil de, bir aydan da vazgeçelim- iki aylık süre verelim dediğimiz halde, Yüksek Seçim Kurulu, daha önce buna mütemayil iken, maalesef, anlayamadığımız sebeplerle, bu iki aylık süreye bile razı olmadı; illa “biz, değerlendirmelerimizde geri adım atamayız, bu yavaş işlese de, bilgisayar ortamında devam etmeliyiz. Dolayısıyla, bu değerlendirmeler 17 ilde üç aydan önce olmayacağı için, bütün illerdeki değerlendirmeler, üç ay süreye ihtiyaç hâsıl etmektedir” dediler.

Değerli arkadaşlarım, biz, bu kanunu inşallah çıkaracağız. Bu kanun çıktıktan sonra, önümüzdeki yıl, azamî iki yıl sonra, yine, inşallah, şöyle bir mazeretle çıkmayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, konuşmanızı tamamlayın efendim.

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Biz, bu kanuna yazmışız; iki yıl içerisinde bilgisayar ortamına geçeceksiniz; ama, şimdiden tahmin ediyorum ki, iki sene sonra “yine bilgisayar ortamına geçemedik, bu işleri, bu noktada yapamadık; ama, yine eski usul bu işe devam edeceğiz” denilecek ve biz de bundan üzüntü duyacağız. Geçmişte olduğu gibi, bu, yıllardan beri, böyle oyalanarak bugünlere geldi.

Değerli arkadaşlar, sonuç olarak şunu söylemek istiyorum. Dikkat edilirse, siyasî değerlendirmelerden daha çok teknik bilgi olarak Genel Kurula birtakım görüşmeleri arz etmeye çalışıyorum. Yoksa, siyasî değerlendirmeye girersem, o zaman yerinizde oturamazsınız.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Otururuz...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Oturamazsınız... Rahat duramazsınız...

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Her zaman otururuz...

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yani, biz, ülke insanları olarak, ülkemizin menfaatına ve hayrına, şu zamanı iyi kullanmayı mutlaka bilmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH KAPUSUZ (Devamla) – İşte, bunun da yolu, bu teknik imkânlardan istifade etmektir. Dolayısıyla, bu düzenlemelerin, böyle uzatılarak, geciktirilerek yapılması ülkenin de faydasına değildir.

Arz eder, teşekkür ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Salih Kapusuz’a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, 4 üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde verilmiş 4 önerge bulunmaktadır; okutup, aykırılık derecelerine göre ayrı ayrı işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin 1’inci fıkrasının son satırındaki “üç ay” ibaresinin “bir ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş
Van
Mehmet Sıddık Altay
Ağrı

Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Ömer Naimi Barım
Elazığ

Hasan Dikici
Kahramanmaraş
Murtaza Özkanlı
Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin 1'inci satırındaki "üç ay" ibaresinin "45 gün" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş
Van
Ömer Naimi Barım
Elazığ

Hasan Dikici
Kahramanmaraş
Murtaza Özkanlı
Aksaray

Mehmet Sıddık Altay
Ağrı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin 1'inci satırındaki "üç ay" ibaresinin "iki ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş
Van
Ömer Naimi Barım
Elazığ

Hasan Dikici
Kahramanmaraş
Murtaza Özkanlı
Aksaray

Mehmet Sıddık Altay
Ağrı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Sıra sayısı 40 olan Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini öneririz.

Saygılarımızla.

Önder Sav
Ankara

Oya Araslı
İçel

Atilâ Sav
Hatay

İrfan Gürpınar
Kırklareli

Altan Öymen
İstanbul

Düzenleme ve Güncelleştirme

Madde 4.- Seçmen kütüklerinin bu Kanun gereğince yapılacak seçmen yazımına göre düzenlenmesi işlemleri, yazım gününü izleyen iki ay içinde tamamlanır.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde de yazım işlemleri genel yazım sistemine uygun biçimde ve iki ay içinde tamamlanır; ancak, bilgisayar ortamında başlatılmış olan yazım işlemleriyle ilgili bilgisayar uygulaması geçerliliğini korur. Bu çalışmalarda Yüksek Seçim Kurulu, diğer kamu kurumları ile bankaların bilgisayar personel donanım ve imkânlarından yararlanır.

Merkezî seçmen kütüğünün tüm yurtda bilgisayar ortamına geçirilmesiyle ilgili çalışmalar, yazım gününü izleyen en geç iki yıl içinde tamamlanır. Yüksek Seçim Kurulu, bu çalışmalarda Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün bilgisayar imkânlarından da yararlanır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, önergeleri aykırılık durumlarına göre işleme alıyorum. En aykırı olan önergeyi tekrar okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin 1'inci fıkrasının son satırındaki "üç ay" ibaresinin "bir ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun)– Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet önergeye katılmıyor.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına, Van Milletvekili Sayın Fethullah Erbaş; buyurun.

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa teklifini veren Demokratik Sol Parti Genel Başkanına ve 5 arkadaşına özellikle teşekkür ediyoruz; çünkü, bu yasa teklifiyle katılım ve temsilde adalet prensiplerinin gerçekleştirilmesi için önemli mesafeler katılabilecektir.

Bu yasa teklifinin verildiği tarihe bakacak olursak, aradan tam onüç ay geçmiş; bu onüç ayın geçmesinden dolayı da, onüç ay önceki süreler geniş geniş verilmiş vaziyeteydi; bu durumda, bu sürelerin zamana yayılması, dolayısıyla, güncelleştirmede üç aylık bir süre verilmiş bulunmaktadır. Anayasa Komisyonunun kabul ettiği metne baktığımız zaman, bu sürenin üç ay olmadığını, yetmişbeş gün, yani ikibuçuk ay olduğunu görmekteyiz.

Şimdi, 55 inci Hükümet, bir azınlık hükümetidir; Cumhuriyet Halk Partisinin desteğiyle ayakta durabilmektedir. Ancak, bu destek ne kadar devam edecek bunu bilemiyoruz. Şu anda ben, ne Anavatan Partisini ne Demokratik Sol Partiyi ne de diğer bağımsızları iktidar olarak kabul edemiyorum; çünkü, Cumhuriyet Halk Partisi, işine gelen her kanunu bu Hükümete dikte ettirmek suretiyle çıkarttırıyor, ondan sonra dönüp, Hükümeti, Anamuhalefet partisinden daha şiddetli şekilde de eştiriyor. Yani, onların bu tutumu ne kadar devam edecek? Anavatan partisi ve Demokratik Sol Parti, buna ne kadar tahammül edecek onu da bilemiyoruz; ama, herhalde, bu tahammülün de bir sınırı olacak ve sonunda erken seçime gidilecek diye düşünüyorum.

O açıdan, 1997 yılı sonuna kadar erken seçimin olmasını arzu ettiğimiz için bu süreyi bir ay olarak teklif ediyoruz.

Önergemin Genel Kurul tarafından kabul edilmesini arz ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin 1'inci satırındaki "üç ay" ibaresinin "45 gün" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

hullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır.

Önerge sahipleri?..

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçelerinin okunmasını istiyorlar.

Gerekçe: Ülkemizdeki siyasî istikrarsızlığın son bulması ve ülke menfaatlarının, erken bir seçimde olduğu hepimizce malumdur. Erken seçimin 1997 yılı içerisinde yapılması ihtimalinin çok güçlü olması nedeniyle, yine, 55 inci Hükümetin de bir azınlık hükümeti olarak kurulmuş olması, ülkemizde her an siyasî bir istikrarsızlığın doğmasına neden olacaktır.

Yasa teklifinin verildiği dönemde böyle bir ihtimalin olmaması, sürelerin daha uzun zamana yayılması öngörülmüştür. Ancak, yukarıda arz edilen nedenlerle, Devlet İstatistik Enstitüsünün daha sıkı çalışması neticesinde, bu hazırlık süresinin iki ay içerisinde de yapılabilirliği tartışılmazdır. Bu nedenle bu değişiklik önergesini vermiş bulunuyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sıra sayısı 40 olan, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 4 üncü maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini öneririz.

Saygılarımızla.

Önder Sav (Ankara) ve arkadaşları

ÖNDER SAV (Ankara) – Sayın Başkan, bu önergemizi, Yüksek Seçim Kuruluyla önceden yaptığımız görüşmeler sonucunda sunmuştuk. Sonradan grup başkanvekilleriyle yapılan toplantıda, maalesef, 3 ayın altına inilemeyeceği şeklinde bir bilgi edindik. Bu nedenle, önergemizi geri çekmek durumundayız.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Önder Sav ve arkadaşları önermelerini geri aldılar.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifininin 4 üncü maddesinin birinci satırındaki “üç ay” ibaresinin “iki ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – İmzamı geri alıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erbaş, siz, imzanızı geri aldınız, yeterli imza kalmıyor galiba. Bu önerge de işlemden kaldırılmıştır.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

Merkezi nüfus idaresi sistemi çalışmaları

MADDE 5. – Genel nüfus tespiti verilerinin merkezi nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi çalışmaları, bu verilerin Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılmasından itibaren en geç iki yıl içinde tamamlanır.

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde söz isteyen?..

ÖMER ÖZYILMAZ (Erzurum) – Grup adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Refah Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Ömer Özyılmaz konuşacak.

Buyurun Sayın Özyılmaz.

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

RP GRUBU ADINA ÖMER ÖZYILMAZ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 5 inci maddesi üzerinde Refah Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi hürmet ve muhabbetlerimle selamlıyorum.

5 inci maddede, bu teklifle yaptırmayı planladığımız genel nüfus tespitini, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının yapacağı ve bu tespitile elde edeceği verileri de İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne vererek, onun değerlendirme yapmasını istediğini görüyoruz.

Bu değerlendirmenin iki yıl içerisinde yapılması istenmektedir kanun teklifinde. Aslında, bu iki yıl... Biraz önce konuşan değerli arkadaşım Fethullah Erbaş Beyin de ifade ettiği gibi, bu kanun teklifi aylar öncesinden yapıldığı için zamanlar çok geniş tutulmuştur; hele, bu konuyla ilgili olarak, daha ivedilikle ve daha erken bir zamanda yapılması gerektiği düşüncesindeyiz. Bu düşüncemiz şundan dolayıdır: Değerli milletvekilleri, nüfus tespitiyle elde edilecek verileri, bendeniz, bir doktorun hastasının hastalığını teşhis etmek için ihtiyaç duyduğu birtakım filmlere, tahlillere ve analizlere benzetiyorum. Doktorun, nasıl hastasının hastalığını belirlemek ve ona göre tedavi yoluna gidebilmek için bu verilere ihtiyacı varsa, aynen, öyle, ülkemizi yönetme durumunda olan hükümetlerin de, çeşitli politikalar geliştirebilmek ve ülkenin gerçeklerini görüp, ona göre ülkenin sosyal, ekonomik, eğitimsel, hukukî, iç ve dış siyaset konularına ilişkin politikalarını geliştirmede ve ülkemize hizmet etmede, bu tür nüfus tespitini ve ülkenin gerçeklerini sık sık birer ve-

ri olarak ellerinde bulundurması gerekmektedir. Bu, normal olarak böyledir. Hele bir de, bizim ülkemiz gibi çeşitli risk faktörleri taşıyan bir ülke olursa, bunun, aslında on yılda olması ya da beş yılda olması bile bence sakıncalıdır; bunu, daha sık zamanlarda yapmak mecburiyeti vardır. Çünkü, ülkemizde bugün içgöçler yaşanıyor; bu içgöçlerin sebebini hepimiz biliyoruz, bendeniz birkaç cümleyle ifade etmek istiyorum.

Yaklaşık elli yıldır ülkemizde uygulanan sosyoekonomik politikalar, öyle bir adaletsiz dağılım meydana getirmiştir ki, ülkemizin bir tarafına, bütün milletimizin maddî gücü seferber edilmiş, orası aşırı derecede sanayi ve iş alanı haline getirilmiş, insanlar orada yaşayamaz hale gelmiş; ama, ülkemizin büyük bir kısmını, iş alanından, fabrikadan, teknolojiden ve buna benzer, insanların ihtiyacı olan ekonomik gelişmelerden mahrum bırakılmıştır.

Bu dengesizlik, bizim ülkemize mahsustur. Aslında, senelerden beri benzemeye çalışıldığı söylenen Avrupa'da bu kadar dengesizliğin olmadığını hepimiz biliyoruz. Bu dengesizlik neticesindedir ki, bugün ülkemizin doğusunda, güneydoğusunda, hatta İç Anadolu'da müthiş bir göç vardır. Bendenizin temsil etmekle şeref duyduğum Erzurumumuzda, bunun en bariz örneğini yaşamaktayız. Erzurumumuz, uzun asırlar boyunca, ülkemizin doğusunda çok önemli bir merkez olarak hizmet vermiş bir kentimizdir. Erzurumumuzda, her nüfus sayımında nüfusun azaldığını, her yıl biraz daha eksildiğini görmekteyiz. Bunun sebebi nedir? Bugüne kadar hükümet edenlerin, Erzurumumuza gerekli yatırımı yapmamalarıdır. Bu, diğer bölgelerimiz için de aynen geçerlidir. Bundan dolayı bir içgöç vardır. Hele, bir de güneydoğuda son yirmi yıldan beri yaşanan olaylar, içgöçü daha da geliştirmiş, daha da hızlandırmıştır.

Bu durum, kimin nerede olduğu ve ülkenin durumunun ne olduğunu tespit etmek, sık sık böyle nüfus sayımına ve nüfus tespiti verilerinin elde edilmesine ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, ülkemizde hızlı nüfus artışı vardır; aslında, hızlı değil, normal bir nüfus artışı vardır, bu da gayet tabiidir. Bu, aynı zamanda ülkemizin en büyük zenginliğidir. Bu nüfus artışına paralel olarak, gerek eğitim faaliyetinde gerekse istihdam alanı meydana getirmede, yine nüfus tespiti ve ülke gerçeklerinin elde edilmesine büyük ihtiyaç vardır.

Ayrıca, ülkemizde seçmen yaşının 18'e indirildiği bir vaktadır. Bugün, 20 yaşından küçük, 18 yaşından büyük olan insanların elbette bu sayımla tespit edilmesi gerekmektedir.

Bir önemli husus da şudur: Bugün ülkemizin değişik yörelerinde uydu-kentler, yeni yerleşim alanları kurulmaktadır. Yine, Erzurum'dan bir misal verecek olursam, Erzurumumuzun Dadaş-kent diye bir bölgesi vardır, şehir merkezine bağlı bir uydulent. Burada, şu andaki resmî nüfus, sanırım 3 500- 4 000 civarındadır; ama, orada, 40 000-50 000 civarında insan oturmaktadır. Bu belediye başkanlığı, devletimizden 3 500-4 000 kişiye göre hak almakta; ama, 50 000 kişiye hizmet vermektedir. Ülkemizin pek çok belediyesinde de bu gerçeklerle karşı karşıyayız. İşte, bunun da önüne geçmek için, bu tespitin bir an önce yapılması gerekmektedir.

Bundan dolayıdır ki, biz, Grup olarak, 5 inci maddede, değerlendirmenin, iki yıl süreli değil de, daha az bir sürede olmasını istiyoruz. Ki, bu mümkündür de; çünkü, artık, teknoloji gelişmiş; bilgisayar, pek çok alanda, günlerce, hatta aylarca sürede yapılacak işleri çok az bir zamanda yapma imkânını bize vermiştir. Bunu da kullanarak, bu hizmetin daha erken bir zamanda -altı ayda mı olur, bir yılda mı olur- ele alınması ve ülkenin gerçeklerinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Ülkemizin, değişik politikalar belirleme açısından, bu iki yılı beklemeye tahammülü yoktur.

Biraz önce arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, hele seçimi geciktirmek, şu anda ülkemizin gelişmiş olduğu noktada seçimi biraz geriye atmak ve böylece, biraz daha hükümet etmek, bu koltuklarda oturmak düşünülüyorsa, bu, hem ülke gerçeklerine uymaz hem de en başta, bu işi düşünenler zarar görürler.

MEHMET AYDIN (İstanbul) – Siz, 2000 yılına kadar götürüyordunuz!..

ÖMER ÖZYILMAZ (Devamla) – Bakınız, şunu söyleyeyim: Sosyal değişmeler, böyle geçici birtakım tedbirlerle önlenemezler ya da önlerine çıkarılacak birtakım antidemokratik usullerle yönü saptırılamaz. Ülkemizde müthiş bir sosyal değişme vardır ve bunun yönü de, millî görüş yönündedir. Hiç kimse, bunu engellemeyi ya da geciktirmeyi düşünmemelidir; çünkü, bunu düşünenler, bu selin önünde ezilirler. Halkla savaşılmaz, halkın önüne geçilmez; hele demokrasilerde, bunu hiç düşünmemek lazım.

Değerli arkadaşlarım, şunu da söyleyeyim: Şayet geciktirilirse, o zaman, bu, geciktirenler için siyasal bir hezimetini daha da koyulaştırır, kendileri için daha kötü olur; çünkü, halkımız, şu yaşanan olaylardan sonra, sandığı böyle dört gözle beklemekte ve birtakım partilere ve birtakım çevrelere ders vermek için sabırsızlanmaktadır. (RP sıralarından alkışlar) Onun için, bu tür engellemeler ya da geciktirmeleri düşünmemek lazım; bir an önce, ifade etmeye çalıştığım bu işler yapıldıktan sonra, halkımızın önüne sandığı koymak lazım.

Bu vesileyle, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu adına konuşan Erzurum Milletvekili Sayın Ömer Özyılmaz'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, maddeyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde 2 önerge var; önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 5 inci maddesinin son cümlesindeki “iki yıl” ibaresinin “1,5 yıl” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Hakan Dikici

Mehmet Sıddık Altay

Van

Kahramanmaraş

Ağrı

Ömer Naimi Barım

Murtaza Özkanlı

Elazığ

Aksaray

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 5 inci maddesinin son cümlesindeki “iki yıl” ibaresinin “1 yıl” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Hasan Dikici

Mehmet Sıddık Altay

Van

Kahramanmaraş

Ağrı

Ömer Naimi Barım

Murtaza Özkanlı

Elazığ

Aksaray

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklif metnine en aykırı olan son okuttuğumuz önerge; bu önergeyi işleme alıyorum.

Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılmıyorum efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet önergeye katılmamaktadır.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Başkan, gerekçenin okunmasını istiyorum.

BAŞKAN – Önerge sahipleri gerekçenin okunmasını istiyorlar; okutuyorum:

Gereğe:

Ülkemizdeki siyasi istikrarsızlığın son bulması ve ülke menfaatlarının erken bir seçimde olduğu hepimizce malumdur. Erken seçimin 1997 yılı içerisinde yapılması ihtimalinin çok güçlü olması nedeniyle, yine 55 inci Hükümetin de bir azınlık hükümeti olarak kurulmuş olması, ülkemizde her an siyasi bir istikrarsızlığın doğmasına neden olacaktır. Yasa teklifinin verildiği dönemde böyle bir ihtimalin olmaması, sürenin daha uzun zamana yayılması öngörülmüştür; ancak, yukarıda arz edilen nedenlerle, Devlet İstatistik Enstitüsünün daha sıkı çalışması neticesinde, bu hazırlık süresinin 2 ay içerisinde yapılabilirliği tartışılmaz.

Bu nedenle bu değişiklik önergesini vermiş bulunuyoruz.

BAŞKAN – Gerekçesi okunan, Hükümetin ve Komisyonun katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi tekrar okutuyorum:

Kanun teklifinin 5 inci maddesinin son cümlesindeki “iki yıl” ibaresinin “1,5 yıl” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erbaş (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet önergeye katılmamaktadır.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına, Van Milletvekili Fethullah Erbaş söz istemiştir.

Buyurun Sayın Erbaş.

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergemizle, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi konusundaki değerlendirmenin birbuçuk yıl içerisinde yapılmasını talep ediyoruz.

Evveleminde, bu yasa teklifini getiren Demokratik Sol Parti Genel Başkanına ve 5 arkadaşına teşekkür ediyoruz.

Şu anda belediyelerimiz hakikaten çok müşkül durumdadırlar. Bir İstanbul Belediyesi, Hükümetten, İller Bankasından ve vergi gelirlerinden almış olduğu payla nüfusunun birkaç misline bakmak zorunda kalıyor. En azından Van Belediyesinin şu anda 153 bin olarak görünen nüfusu, son nüfus projeksiyonlarıyla elde edilen rakamlara göre 457 bine ulaşmıştır. Müthiş bir göç alan

Diyarbakır, Batman, Van ve İzmir, Bursa, Kocaeli gibi vilayetlerimiz, belediye olarak çok müşkül durumdadırlar; aynı parayla birkaç misli nüfusa bakma durumundadırlar. Bununu bir an önce düzeltilmesi için bu önerenin kabul edilmesini Genel Kuruldan istirham ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erbaş’a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

(RP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Yoklama yapılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – ...Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlarım, oylamaya geçtikten sonra yoklama istediniz ve 5 kişisiniz. 20 kişi ayağa kalkacaktır. Ayrıca, oylamaya geçtikten sonra yoklama istediniz.

5 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... (RP sıralarından gürültüler)

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Yoklama yapılmasını istiyoruz Sayın Başkan...

BAŞKAN – ...Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, ben bir taraftan bakıyorum size; sayın bir bakayım, kaç kişisiniz ayakta?

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Yeterli sayıdayız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok efendim... Şimdi kalkıyorsunuz ayağa; ben görüyorum.

Bir sonraki maddede yoklama istersiniz; ama, usulüne uygun yapalım; talepler de usulüne uygun olsun.

Teşekkür ederim.

Şimdi, 6 ncı maddeyi okutuyorum:

Ödenekler

MADDE 6. – Bu Kanun gereğince 1996 yılında yapılacak harcamalar için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertiplerine yeterli miktarda ödenek aktarılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddeyle ilgili iki önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Sıra sayısı 40 olan, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 6 ncı maddesindeki 1996 yılının 1997 yılı olarak değiştirilmesini öneririz.

Önder Sav
Ankara

Oya Araslı
İçel

Atılâ Sav
Hatay

Altan Öymen
İstanbul

İrfan Gürpınar
Kırklareli

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı kanun teklifinin 6 ncı maddesinde geçen “1996” rakamının “1997” olarak değiştirilmesini ve maddeye aşağıdaki fıkranın ikinci fıkrası olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Bostancıoğlu
Sinop

Refik Aras
İstanbul

A. Turan Bilge
Konya

Önder Sav
Ankara

Mehmet Gözlükaya
Denizli
A. Ziya Aktaş
İstanbul

Metin Öney
İzmir

Bu kanun gereğince yapılacak işler için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri ile 832 sayılı Sayıştay Kanununun 30 uncu maddesi hükmü uygulanmaz.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, önergemizde sonradan parafı bir ilave vardı; o kısmı atladılar. Tekrar okutabilir misiniz.

BAŞKAN – İbareyi ekleterek tekrar okutuyorum:

“Bu kanun gereğince yapılacak işler için 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri ile 832 sayılı Sayıştay Kanununun 30 uncu maddesi hükmü uygulanmaz.”

ÖNDER SAV (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sav.

ÖNDER SAV (Ankara) – Bu önerge bir önceki önergeyi de içeriyor; bu önerge biraz daha geniş; o nedenle önergemizi geri çekiyoruz.

BAŞKAN – Zaten bir önceki önergeden işleme başlayacaktık; kabul edildiği takdirde önergeniz işlevsiz kalacaktı; siz peşinen geri alıyorsunuz.

Önergeye komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmaktadır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Karar yetersayısının aranmasını istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Arayalım efendim, arayalım...

Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

III. – YOKLAMA

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Sayın Başkan, yazılı yoklama talebimiz var; 20 kişilik müracaatımızı Divana verdik.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, 6 ncı maddeyi oylamaya geçeceğim; ancak, bu arada bir yoklama talebi gelmiştir; ama, siz, sonradan “karar yetersayısının aranmasını istiyoruz” dediniz. Kararınız hangisinde?

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama istiyorsunuz... Peki, yoklama yapılacaktır.

6 ncı maddenin oylamasına geçerken yazılı olarak yoklama talebinde bulunmuşlardır.

Şimdi, önce, yoklama isteminde bulunan sayın milletvekillerinin Genel Kurul Salonunda hazır bulunup bulunmadıklarını tespitle işe başlıyoruz.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın, yoklama bitinceye kadar Genel Kurul salonundan ayrılmamalarını da rica ediyorum.

Muhammet Polat?.. Burada.

Yaşar Canbay?.. Burada.

Metin Perli?.. Burada.

Ahmet Çelik?.. Burada.

Sıtkı Cengil?.. Yok.

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Bingöl) – Takabbül ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Takabbül ediyorsunuz.

Şinasi Yavuz?.. Burada.

Fethullah Erbaş?.. Burada.

Mehmet Emin Aydınbaş?.. Burada.

Cevat Ayhan?.. Burada.

Necmettin Aydın?.. Burada.

İsmail İlhan Sungur?.. Burada.

Mustafa Kemal Ateş?.. Burada.

Osman Hazer?.. Burada.

Bedri İncetahtacı?.. Burada.

Ömer Özyılmaz?.. Burada.

Suat Pamukçu?.. Burada.

Musa Uzunkaya?.. Burada.

Bekir Sobacı?.. Burada.

Yakup Budak?.. Burada.

Aslan Polat?.. Burada.

Mustafa Yünlüoğlu... Burada.

İsmail Özgün?.. Burada.

Feti Görür?.. Burada.

Önergede yeterli sayıda imza bulunmaktadır.

Yoklamaya Adana İlinden başlıyoruz.

(Yoklamaya başlandı)

“Hüsamettin Korkutata?..”

BAŞKAN – Sayın Korkutata?.. (ANAP ve DSP sıralarından “Yok” sesleri)

Yoklamada imzası vardı ama... Nerede?.. (CHP sıralarından “Yoklama düşer o zaman” sesleri)

Sayın Hüsamettin Korkutata ?..Yok.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Yoklama istemişti kendisi.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Yoklama önergesinde imzası var mı Sayın Başkan?..

BAŞKAN – Evet, onları başlangıçta tespit ettik, vardır burada; ama, tekrar okuyoruz; ancak, önergede 20’den fazla imza bulunduğu için işlem den kaldıramıyorum.

YAŞAR OKUYAN (Yalova) – 17 kişi var...

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; çalışmalarımıza kaldığımız noktadan devam ediyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

8. – *İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plân ve Bütçe komisyonları raporları (2/216) (S. Sayısı : 40) (Devam)*

BAŞKAN – Bildiğiniz gibi, sıra, 6 ncı maddenin oylamasına gelmişti.

6 ncı maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusundaki değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

Nüfus cüzdanı olmayan vatandaşların durumu

MADDE 7. – Bu Kanunun yayımı tarihinde nüfus cüzdanı olmayan vatandaşlara Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde buldukları yerdeki nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde, kendileri hakkında yürürlükteki mevzuatın para cezası ile ilgili hükümleri uygulanmaksızın nüfus cüzdanı verilir.

BAŞKAN –Değerli arkadaşlarım, madde üzerinde, gruplar adına söz talebinde bulunulmamıştır.

Kişisel söz istemi de yok.

Maddeyle ilgili dört önerge bulunmaktadır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 7 nci maddesinin üçüncü satırındaki “4 ay” ibaresinin “6 ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Hasan Dikici

Mehmet Sıddık Altay

Van

Kahramanmaraş

Ağrı

Ömer Naimi Barım

Murtaza Özkanlı

Elazığ

Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 7 nci maddesinin üçüncü satırındaki “4 ay” ibaresinin “8 ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Hasan Dikici

Mehmet Sıddık Altay

Van

Kahramanmaraş

Ağrı

Ömer Naimi Barım

Murtaza Özkanlı

Elazığ

Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 7 nci maddesinin üçüncü satırındaki "4 ay" ibaresinin "10 ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Hasan Dikici

Mehmet Sıddık Altay

Van

Kahramanmaraş

Ağrı

Ömer Naimi Barım

Murtaza Özkanlı

Elazığ

Aksaray

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 7 nci maddesinin üçüncü satırındaki "4 ay" ibaresinin "1 yıl" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Hasan Dikici

Mehmet Sıddık Altay

Van

Kahramanmaraş

Ağrı

Ömer Naimi Barım

Murtaza Özkanlı

Elazığ

Aksaray

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, okunan önerelerde, metne en aykırı olanı, son okunan önergedir. Onun için, hemen, işleme, son önergeden başlıyoruz.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet önergeye katılmamaktadır.

Önerge sahipleri adına, Van Milletvekili Fethullah Erbaş söz istemiştir.

Buyurun Sayın Erbaş. (RP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan yasa teklifinin 7 nci maddesinde "Bu Kanunun yayımı tarihinde nüfus cüzdanı olmayan vatandaşlara, Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde, buldukları yerdeki nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde, kendileri hakkında yürürlükteki mevzuatın para cezasıyla ilgili hükümleri uygulanmaksızın nüfus cüzdanı verilir" denilmektedir.

Değerli milletvekilleri, hepinizin malumudur; Türkiye'deki idarî yapıda, iller, ilçeler, köyler ve köylerden sonra bir de mezralar vardır. Mezralarda muhtar bulunmamaktadır. Köyler ile mez-

ralar arasındaki mesafeler bazen kilometrelerce uzak' olmakta; ayrıca, bu uzaklıktaki insanlar da, zaman zaman köye gelip muhtarın kontrolüne girmemektedirler. Doğan çocukların bir kısmı -baba sorumlu ise- muhtara bildiriliyor, muhtara bildirildiğinden dolayı da kaydoluyor; ama, sorumsuz bazı insanlar da, erkek çocuklarını -askere geç gitsin kabilinden- kaydettirmemektedirler. Bu yüzden, zamanı geldiğinde de, bu para cezasından kaçmak suretiyle, çocuklarını nüfusa kaydettilmemektedirler. Bir bakıyorsunuz, ilkokul çağına gelen çocuklar -mahallî lehçeyle "ket nüfus" diyorlar- nüfusa kaydedilmemiş...

Para cezasını kaldıran bu maddede, bu süre dört ay olarak tespit edilmiş. Bazen, bu, vatandaşlarımıza geç ulaşabilmektedir, muhtarlar bunu geç duyurabilmektedir.

Onun için, bizim teklifimiz, bu dört aylık süreyi, yani, para cezasından muafiyet süresini bir yıla çıkarırsak, bu para cezasını vermeden, vatandaşlarımız, daha rahat şekilde çocuklarını nüfusa kaydetmiş olurlar ve inanıyorum ki, Genel Kuruldaki değerli milletvekillerimiz de bu yüzden dua alırlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Van Milletvekili Sayın Erbaş'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, önergeyi oylarınıza sunacağım; yalnız, bu aşamada, bir hususu hatırlatmak istiyorum: Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi açık oya tabidir. Kanun teklifinin ilerideki maddeleri tamamlandıktan sonra açık oylama yapacağız; onun için, sayın milletvekillerinin Genel Kuruldan ayrılmamalarını rica ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 7 nci maddesinin üçüncü satırındaki "4 ay" ibaresinin "10 ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun)– Katılmıyoruz. efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmamaktadır.

Önerge sahipleri...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Önergeyi geri çekiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Müteakip önergeleri de çekiyor musunuz Sayın Erbaş?

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Altı ay süre verilmesini teklif eden önergemiz kalıyor, diğerlerini çekiyoruz.

BAŞKAN – Altı ay süre verilmesini ihtiva eden önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 40 sıra sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 7 nci maddesinin üçüncü satırındaki "4 ay" ibaresinin "6 ay" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun)–
Katlıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Katlıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmaktadır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusundaki düzeltilmiş şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum:

Uygulanacak hükümler

MADDE 8. – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi ve merkezî nüfus idaresi sistemine ilişkin hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz istemi?.. Yok.

Maddeyle ilgili önerge de bulunmamaktadır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 9. – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz istemi?.. Yok.

Maddeyle ilgili önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 10 uncu madde üzerinde söz istemleri var.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

OYA ARASLI (İçel) – Vazgeçtik efendim.

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu adına, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir yasanın yürütmeye maddesi üzerinde söz almak, alışılmış bir usul değil; ama, bir ülkede, yürütmeye erkini kullanan Hükümetin Başbakanı, toplumun çok önemli bir kesiminin hassasiyeti üzerinde durduğu bir yasa tasarısı için kendi grubunda "biz, içimize sinerek bu yasayı getirmiyoruz; ama, dayatma karşısındayız diye bir ifade kullandıysa, bence, yürütmeye maddesi en önemli madde olur. (ANAP sıralarından gürültüler)

Dinleyin lütfen.

Bu ifadeleri doğuran sürece nasıl geldik, sonuca nasıl geldik; yaşadığımız sürece bir göz atmakta fayda var. Bu sürecin unsurları ve neticeleri itibarıyla, Türkiye'de, bir yıldan fazla bir süre, psikolojik harp uygulamasının, örtülü şiddet uygulamasının sonucunda, biz bu noktalara kadar geldik ve sonuçta, ülkemizde, Cumhurbaşkanlığı makamı yıpranmıştır, Türk Silahlı Kuvvetleri yıpranmıştır, Meclisimiz yıpranmıştır, bağımsız yargı yıpranmıştır. Bunu hiçbirimiz inkâr edemeyiz. Yetmişbeş yılını devirmiş bir genç cumhuriyet olarak, üçte iki ömrünü uluslararası camianın, hür dünyanın bir üyesi olarak kalma mücadelesi veren ülkemizde, eğer dış dünya, hür dünya, batısıyla, doğusuyla, bu ülkede, postallı ayak kokusunu ifade eden görüşlerini, Avrupasından, Amerikasından, Uzakdoğusuna kadar ifade ediyorsa, çok kritik ve hassas bir dönemin içinden geçtiğimizi ifade etmek istiyorum. Bu süreç içerisinde, bütün görevi, Anayasa görevi olarak, hükümet kurma çalışmalarına müdahil kılınan Cumhurbaşkanı, bütün tarafsızlığını yitirerek, eğer taraf olmuştaysa, burada... (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

AYHAN GÜREL (Samsun) – Ne konuşuyorsun!..

BEKİR SOBACI (Devamla) – Dinleyin lütfen... Dinleyin lütfen... Lütfen bir dinleyin...

O Cumhurbaşkanımızın ifadelerinden şunu anlamak mümkündür...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, abuk sabuk konuşuyor!..

BEKİR SOBACI (Devamla) – Dinler misiniz...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Sobacı.

Değerli arkadaşlarım...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Farkında değil ne konuştuğunun!..

BAŞKAN – Bir dakika...

Değerli arkadaşlarım, Sayın Sobacı, kanun teklifinin yürütmeye maddesi üzerinde konuşuyor. Yürütmeye maddesinin mahiyetini de biliyorsunuz. Yerinizden müdahalede bulunmayın; ben, Sayın Sobacı'yı konu üzerinde konuşmaya davet ediyorum. Bu konuyla ilgili olmayan hususları, Meclis kürsüsüne bu usulle taşımanız mümkün değil Sayın Sobacı! Konuşacağınız başka bir şey varsa, onu, ilgili yerinde konuşursunuz.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkan, yürütmeye erkini kullanan, Bakanlar Kuruludur ve Bakanlar Kurulu olduğuna göre, ben, burada, Bakanlar Kurulunun oluşumuyla ilgili ve dolayısıyla, maddeyle ilgili sözler ifade ediyorum. (RP sıralarından alkışlar, ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, bunun alakası yok!

BEKİR SOBACI (Devamla) – Evet... Lütfen... Lütfen...

BAŞKAN – Sayın Sobacı, benim ne söylemek istediğimi anlıyorsunuz... İçtiğinizin tamamen...

BEKİR SOBACI (Devamla) – Ben, o hassasiyeti göstereceğim Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade buyurun...

BEKİR SOBACI (Devamla) – Ama, benim konuşmalarımı, lütfen, maddeyle ilgili değildir diye, böyle bir ifadeyi kullanmanıza da teessüf ediyorum.

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Ne dediğinin farkında değilsin.

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim...

Sayın Sobacı, Başkanlık kürsüsünde oturan arkadaşımız, İçtüzüğe riayet etmeniz gerektiğini size hatırlattığı zaman, ortada teessüf edecek bir durum yoktur. Buradaki Bakanlar Kurulu, Mesut Yılmaz Hükümeti değil bir kere. Buradaki Bakanlar Kurulu, Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kuruludur. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar) Yaptığımız kanun, objektif olarak, Hükümetten, başka şeylerden de bağımsız olarak, hangi Hükümet işbaşına gelirse, onların döneminde uygulanacak olan kanundur. Aşağı yukarı kanunlarımızın yüzde 99,9'unda da hep yürütme organı böyle belirlenir.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz, bununla ilgili, olsa olsa kanunla ilgili genel temennilerinizi ifade ederdiniz; ben de öyle bekledim; ama, siz, güncel konularda birtakım eleştiriler yapıyorsunuz... Teklifin tamamen dışındadır.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Süremi durdurur musunuz Sayın Başkan...

Şimdi, burada, o meçhul Bakanlar Kurulu değil, burada, buraya yasa tasarısı getiren Bakanlar Kurulu da var. Bizim, bu konuştuğlarımız bununla ilgilidir. (DSP sıralarından “yasa tasarısı değil, teklif” sesleri)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Farkında değilsiniz; bu, teklif.

BAŞKAN – Sayın Sobacı, tutumunuzda ısrar ediyorsunuz... Bakın, burada hangi kanunun üzerinde konuştuğunuzun da farkında değilsiniz. Bu kanun, Sayın Bülent Ecevit ve arkadaşları tarafından verilmiş bir teklif olarak gelmiştir. Tasarı değildir, tekliftir. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar) Daha fazla tartışmaya sebebiyet vermeden, yürütme maddesiyle ilgili söyleyeceğiniz bir cümle varsa, onu tamamlayın ve sözünüzü böylece noktalamış olun.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkan, burada, tasarı ya da teklif hiç önemli değil. Bugün, ülkemizde, bir başbakan...

BAŞKAN – Önemlidir efendim, önemlidir.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Evet, bu yasayı bu Hükümet uygulamayacak mı?!

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Neyi savunduğunun farkında değil!

BEKİR SOBACI (Devamla) – Evet, siz uygulamayacak mısınız Sayın Bakan?! (ANAP sıralarından “ne alakası var” sesleri)

Niye alakası yok diyorsunuz?! Lütfen!.. Lütfen!..

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Sen saygılar bölümüne gel!..

BEKİR SOBACI (Devamla) – Burada bir süreci ifade etmek istiyorum ben, Sayın Başkan; yoksa, kimseyi, Bakanlar Kurulunu itham değil.

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Sen saygılar bölümüne gel, saygılarını sun!..

HASAN GÜLAY (Manisa) – Orada rol yapma...

BAŞKAN – Yerinizden müdahale etmeyin efendim.

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkan, ülkemizin yaşamış olduğu bu süreçte, ben şu na inanıyorum: Meclisimiz itham altında kalmıştır, şaibe altında kalmıştır (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler) ve bugün, Cumhurbaşkanlığı makamı, tarafsız bir makam olması gerekirken, maalesef, müdahalelerle tarafgir bir tutum takınmıştır ve maalesef, konuşmalarında “ne yapalım, içleri kof çıktı” diyerek...

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Biz cumhuriyetten yana tarafız. Cumhuriyet yok edemezsiniz.

BEKİR SOBACI (Devamla) – ...Hükümet oluşumunda, âdeta Meclisteki partilerimizi de itham eden ifadelerle, bu sürecin, maalesef, çok şanssız ve talihsiz bir süreç olduğunu da kendileri ifade etmiştir. Tabii, bu sözlerden şuur altını da yakalamak mümkündür; ama, asıl “içleri kof çıktı” ifadesini düşünmesi gereken, Demokrat Türkiye Partisi ile Anavatan Partisidir.

BAŞKAN – Sayın Sobacı...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Nasıl konuşuyor bu adam?!

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Abuk sabuk konuşuyor...

BAŞKAN – Sayın Sobacı, siz, burada, birtakım siyasi makamlarla, birtakım siyasi partilerle polemik yapıyorsunuz. Meclis kürsüsü ve özellikle...

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Cumhuriyeti yok edemezsiniz siz!.. Biz cumhuriyetten yana tarafız!

BAŞKAN – İbrahim Bey, müdahale etmeyin.

...tüzerinde konuşmakta olduğumuz madde böyle bir polemige müsait değildir. Sözüntüzi tamamlayın efendim, son cümlelerinizi ifade edin; yoksa, kesmek zorunda kalacağım. Öyle bir mecburiyetle karşı karşıya kalmayayım. Konunun tamamen dışında konuşuyorsunuz. Son cümlelerinizi söyleyin lütfen.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Kahvede mi konuşuyorsun!..

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir ülkede, Hükümetin Başbakanı “dayatma karşısındayız” diyorsa... (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

YAŞAR OKUYAN (Yalova) – Ne zaman söylemiş?!

BEKİR SOBACI (Devamla) – Bir saniye...

...ben, çıkacak yasalarda “bu kanun hükümünü Bakanlar Kurulu yürütür” değil “Batı Çalışma Grubu yürütür” ifadesinin daha yakışacağını ifade eder; hepinizi saygıyla selamlarım. (RP sıralarından alkışlar, ANAP, DSP ve CHP sıralarından gürültüler)

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Saygın batsın senin!..

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; biraz önce konuşan, Refah Partisi Grubu adına konuşan arkadaşımızın...

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Bu dayatmayı bir izah etsin! Hangi dayatma! (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

Değerli arkadaşlarım, sükûnetle dinler misiniz...

TURİZM BAKANI İBRAHİM GÜRDAL (Antalya) – Başbakan ne söylemiş! (RP sıralarından gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Ayıp! Ayıp!

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, sükûnetle efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Yakışmıyor Sayın Bakana!

BAŞKAN – Tamam efendim; müdahale ediyorum...

BEKİR SOBACI (Tokat) – Genel Başkanınız basında çıkan beyanları niye tekzip etmedi! (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Sobacı, sakın otun efendim...

Şimdi, değerli arkadaşlarım, biraz önce konuşan arkadaşımız, Refah Partisi Grubu adına konuşmuştur. Eğer kişisel bir konuşma yapsaydı, bu ölçüde de, zaten, müsamaha görmezdi; ama, arkadaşımızın, İktüzüğün tamamen dışında olan bir üslupla dile getirdiği konuşmaları, yine İktüzüğe pek uygun olmayan tepkilerle karşılamayalım; gerekli tepkiyi ben gösterdim.

Sayın Hükümetin, bu, "dayatma" kelimesini hangi şartlarda ifade ettiği de ortadadır. Birçok taraftan -bağımsızlar dahil- destek alarak kurulmuş bir hükümette, kanatlararası pazarlıklarla ilgili ifade ettiği de, bilinen bir gerçektir. Bu gerçekleri de, tekrar, Hükümet adına dahi ifade etmeye ihtiyaç yok.

Burada, Meclise yönelik olarak, üstü kapalı, imalarla, her fırsatta birtakım ifadelerde bulunan arkadaşlarımız var. Onları bir kez daha uyarıyorum; hele, grup adına konuşan arkadaşlarımızı uyarıyorum. Bu Meclisin, herhangi bir tarzda, ima yoluyla dahi olsa, yetkilerini tartışma konusu yapan arkadaşlarımız; ancak ve yalnız kendi görev alanlarıyla ilgili bir şüphe içindedirler demektir. Öyle şüphesi olan kişi varsa, bu çatının altında zaten oturmaması gerekir. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar) Bunun gereği budur.

Şimdi, değerli arkadaşlarım...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – 10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar, sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Genel Kurul salonunda bulunup da oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Oy kullanma işlemi bitmiştir.

Kupalar kaldırılınsın.

(Oyların ayırımına başlandı)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, sayım sonuçlanıncaya kadar -zaman da var- bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Biraz önce, milletin iradesiyle, oylarıyla gelmiş bir milletvekili arkadaşımızı, zatiâlinizin ifadesiyle "bu çatının altında yer yoktur" şeklindeki takdiminiz, fevkalade yanlıştır. Ben, bunun, bu çatının altında bulunan milletvekillerine karşı, uygun bir tavır ve davranış olduğu kanaatinde değilim.

Dolayısıyla, hiç kimse, kati surette, milletin gönderdiği milletvekilleri için bu tür bir ifade kullanma hak ve salahiyetine sahip değildir. Burada, hiç kimsenin kimseye hakareti -elbette- yoktur, etmemelidir, edilmemiştir de; ama, birtakım meseleler, siyasî olarak, arkadaşlarımız tarafından -ki, ilk defa burada konuşulmamıştır- bütün yürürlük maddelerinde dile getirilmiştir, özellikle bu tip konuşmalar yapılmıştır. Yapılan bu konuşmalar, zaman zaman, belki maddenin dışına çıkmayı da gerekli kılmıştır; bunlar olmuştur; ama, sizin, bu konuşmanın grup adına yapılan bir konuşma olduğunu sık sık tekrar ederek arkadaşımızın şahsıyla ilgili olarak kullandığınız üslubu hoş bulmadığımızı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kapusuz.

Ben de, bu son konuşmadan ve beraberce çıkarmaya çalıştığımız bir kanun görüşülürken bu türlü bir tartışmanın olmasından üzüntü duyuyorum; ancak, ben, hiçbir milletvekili arkadaşımızı bu çatının dışına çıkarma hakkına sahip olmadığım gibi, herhangi bir milletvekili arkadaşımız da, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birtakım dayatmalara, Anayasa dışı zorlamalara muhatap olduğu ve bunları kabullendiği anlamına gelecek imalarda bulunamaz. Benim söylediğim, böyle bir şüphesi olan arkadaşımız varsa, bu Meclisin, Anayasadaki görevlerini yapmasını engelleyen birtakım tartışmaların, dayatmaların karşısında olduğu ve bunlara karşı da herhangi bir yaptırım uy-

gulayamadığı kanaatinde olan varsa, bu çatı altında bulunması, millet iradesinin temsili yönünden sakıncalıdır; bunu hatırlattım. Bu tür sözleri kullanan arkadaşlarımızın dikkatli bir üslup içerisinde olmaları lazım. Belli kişileri eleştirebiliriz, belli makam sahiplerini de eleştirebiliriz; demokratik ülkelerde, hiç kimse eleştiri hudutlarının dışında değildir; ancak, bu eleştirileri yaparken, kurumların saygınlığını dikkate almak durumundayız. Bütün sebebi budur.

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Burada, karşılıklı bir sohbet yapma imkânımız yok; işlemi tamamlamak için uğraşıyorum.

Teşekkür ederim.

LÜTFİ YALMAN (Konya) – Sayın Başbakanın sözü olarak basına yansıdı ve tekzip edilmedi. Bu ifade edildi...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Sayın Başbakanın... Benim, yine de tartışmayı uzatmamak için... Hükümet o konuda açıklama yapabiliirdi... Sayın Başbakanın yaptığı o konuşma, Grupta yapılan bir konuşmadır. Grup mensuplarına yapılan "biz, burada, tek başımıza iktidar değiliz, çoğunluk değiliz, ortaklarımızdan, bizi dışarıdan destekleyen partilerden, bağımsızlardan birtakım dayatmalar vardır" şeklinde bir konuşmadır; söylenen husus bununla ilgilidir. Bunu da, bir bilgiye sahip olmak bakımından ifade ediyorum.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz... Eğer, bir sataşma varsa, İttüztüğümüze göre, grup adına konuşulur...

BAŞKAN – Grup adına değil, hükümet adına konuşulur. Ben, sadece, tartışmanın...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Tarafsızlığınız var...

BAŞKAN – Değişik yerlerden sataşmalar var, tartışmayı sürekli bir hale getirmeyelim, çalışmaların sonuna gelmişiz diye, bir cümleyle ifade ettim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sizin tarafsızlığınız var. Böyle bir değerlendirmeyi Hükümetin veya grupların yapması, Hükümet veya gruplar adına cevap verilmesi lazım... Takdirlerinize sunuyorum...

BAŞKAN – Sayın Bedük, dikkatiniz için teşekkür ederim, uyarınız için de teşekkür ederim. Ben, burada, Meclisin tartışmasız bir ortamda görev yapabilmesi için, yatışturmaya dönük, tartışmayı ortadan kaldırmaya dönük, bildiğim bazı hususlar varsa, söyleyebilirim; o kapsamda söyledim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Tarafsızlık gidiyor...

BAŞKAN – Tabiatıyla, bu, benim tarafsızlığımı ortadan kaldırmaz.

Meclisin saygınlığını korumak ise, benim birinci görevimdir, onu her zaman yerine getiririm; yerine getirmek görevimdir.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Güney...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, kesinlikle, burada bir münakaşa açmak niyetinde değilim, böyle bir şey de düşünmüyorum; ama, siz, bu Meclisin Başkanı olarak, Meclise ve Hükümete yapılan bu şekildeki, dolaylı da olsa, eleştirilere, hele Meclisin saygınlığına yapılan eleştirilere cevap vermek mecburiyetindediniz. Cevap verdiginiz için de teşekkür ediyorum

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Hayır... Hükümet adına, hayır... Meclis Başkanı, Hükümet adına açıklama yapamaz.

BAŞKAN – Değil efendim!..

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Hükümet adına cevap veremez...

BAŞKAN – Sayın Bedük, ben, onun sınırını biliyorum.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – “Hükümet adına bir değerlendirme yapılırsa, buna cevap vermek durumundasınız” diyor. Hayır... Meclis Başkanı, hükümet adına yapılacak olan bir değerlendirmeye cevap vermek zorunda değildir.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Bedük, Meclis diyorum...

BAŞKAN – Sayın Bedük, elbette değildir... Elbette değildir... Sayın Güney’in maksadı da ortada.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Meclisin saygınlığı diyorum...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Meclisin saygınlığı için, evet... Hepimiz Meclisin saygınlığını korumak durumundayız.

BAŞKAN – Oylama işlemi sonuçlandı; şimdi onu arz ediyorum değerli arkadaşlarım.

Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin oylamasına 195 milletvekili katılmış; 192 kabul, 3 ret oyuyla, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi kabul edilmiş ve yasalaşmıştır.

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Teşekkür konuşması için söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan. (DSP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, Yüce Meclisin oylarıyla kabul edilerek yasalaşmış bulunmaktadır. Bu kanuna, başlangıçtan itibaren, verdikleri önergelerle, yaptıkları konuşmalarla ve eleştirilerle olumlu katkıda bulunan, yapıcı bir tutum içerisinde olan bütün partilerimize ve bütün milletvekillerimize, Hükümetimiz adına içtenlikle teşekkür ediyorum.

Bu kanunla, Türkiye, yedi ay içerisinde, sağlıklı bir erken milletvekili genel seçiminin ve ondan sonra yapılacak veya onunla birlikte yapılacak yerel genel seçimlerin altyapısını hazırlamış olmaktadır. İki yıl içerisinde, Türkiye, bütün seçmen kütüklerini bilgisayar ortamına geçirmiş olacaktır ve yine, iki yıl içerisinde, yani 1999 yılı sonunda Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi Projesi de tamamlanmış olacaktır. Böylece, kabul ettiğiniz kanunla birçok yararları aynı zamanda gerçekleştirmiş olacağız.

Bu kanunun hazırlanması, görüşülmesi ve kabulü sırasındaki yapıcı tutumlarıyla katkıda bulunan bütün komisyon başkan ve üyelerine, parti gruplarımıza, bağımsız milletvekillerimize ve bütün uzman arkadaşlarımıza huzurunuzda bir kez daha teşekkür ediyorum ve Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Hükümet adına konuşan, Devlet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk’e teşekkür ediyorum.

Kanun tasarısı ve tekliflerini görüşmek için, 31 Temmuz 1997 Perşembe günü saat 15.00’te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.03

VIII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Kombassan Holdinge ve bünyesindeki şirketlerin hesap ve defterlerinin incelemeye alınıp alınmadığına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in yazılı cevabı (7/3128)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sayın Zekeriya Temizel tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim.

4.7.1997

Nezir Büyükcengiz
Konya

Merkezi Konya'da bulunan Kombassan Holding Sermaye Piyasası Kurulu ve Ticaret Mahkemesi kararıyla takibe alınarak, holding ile şirketlerinin hesaplarına el konulmuştur.

Adıgeçen holding bünyesindeki 30'a yakın şirketin büyük bir bölümü geçmiş yıllar bilançolarında zarar beyan ettikleri gözetlenmektedir. (Laik Devlete vergi vermek caiz değildir, gereksizdir.)

Sorular :

1. Selefiniz Sayın Bakan tarafından Kombassan Holding ve bünyesindeki şirketlerin hesapları ile defterlerinin incelenmesi hususunda bir çalışma başlatılmış mıdır?
2. Başlatılmışsa hangi aşamada?
3. Başlatılmamışsa irticaya destek verdiği iddia edilen bu holding ve şirketleri hakkında ne gibi yaptırımlar düşünüyorsunuz?

T.C.

Maliye Bakanlığı

30.7.1997

Gelirler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.GEL.0.82/8211-22/32253

Konu : Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kanunlar Kararlar Müdürlüğünün 11.7.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7729 sayılı yazısı.

Tarafımdan cevaplandırılmak üzere Konya Milletvekili Sayın Nezir Büyükcengiz tarafından verilen ilgi yazı eki 7/3128-7689 sayılı yazılı soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Söz konusu soru önergesinde, merkezi Konya'da bulunan Kombassan Holding Anonim Şirketinin Sermaye Piyasası Kurulu ve Ticaret Mahkemesi kararıyla takibe alındığı ve holding ile şirketlerinin hesaplarına el konulduğu belirtilerek, Kombassan Holding ve bünyesindeki şirketlerin hesapları ile defterlerinin incelenmesi hususunda Selefin Sayın Bakan tarafından bir çalışma başlatılıp başlatılmadığı, başlatılmışsa hangi aşamada olduğu, başlatılmamışsa irticaya destek verdiği iddia edilen bu holding ve şirketleri hakkında ne gibi yaptırımlar düşünüldüğü hususları sorulmaktadır.

Bilindiği üzere, vergi denetimi, vergi adaletinin sağlanması ve kayıt dışı ekonominin daraltılması bakımından en önemli uygulama aracıdır. Zira, beyan esasına dayalı vergilemede ancak denetim ve denetimin caydırıcı işlev üstlenmesi ile arzulandığı gibi uygulama sağlanabilir.

Bakanlığımız vergi inceleme elemanlarınca vergi mükellefleri, belli bir plan ve program dahilinde incelemeye tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda çeşitli kıstaslara ve belirli kriterlere göre seçilen mükelleflerin hesapları, vergi inceleme elemanlarınca incelenmekte olup, şirketlerin niteliklerine göre herhangi bir ayrıma tabi tutulması sözkonusu değildir.

Öte yandan, ilgili kamu kuruluşlarınca belirlenen bazı hususların Bakanlığımıza bildirilmesi veya Bakanlığımıza intikal eden ihbar dilekçeleri Bakanlığımızca değerlendirilerek, konunun önemine göre inceleme vergi denetmenleri veya merkezî denetim elemanlarına yaptırılmaktadır.

Bu çerçevede, son zamanlarda yazılı ve görsel basında sıkça söz edilen Kombassan Holding Anonim Şirketi hesaplarının incelenmesi için Selefim Sayın Bakanın vermiş olduğu 24.6.1997 tarihli onay üzerine 27.6.1997 tarihinde bir Maliye Müfettişi görevlendirilmiştir.

Daha sonra, tarafımdan verilen 9.7.1997 tarihli onayla henüz yeni başlamış olan incelemeye bir Maliye Müfettişi ve bir Maliye Başmüfettişi ile bir hesap uzmanı ilave edilmek suretiyle incelemenin sürdürülmesi kararlaştırılmış ve inceleme başlatılmıştır. Yapılmakta olan inceleme sonucuna göre adı geçen şirket hakkında gerekli yaptırımlar uygulanacaktır.

Bilgilerine arz ederim.

Zekeriya Temizel
Maliye Bakanı

2. – *Burdur Milletvekili Kazım Üstüner'in, Burdur TEDAŞ Müdürünün Denizli'ye nakline ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Cumhur Ersümer'in yazılı cevabı (7/313)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Recai Kutun tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

19.2.1997

Saygılarımla.

Kazım Üstüner
Burdur

TBMM Başkanlık Divanı Üyesi

1. Başarılı çalışmalarıyla Burdur halkının takdirini kazanmış olan TEDAŞ Müdürü Sayın Uğur Şenses hakkında hiçbir soruşturma olmaksızın müdürlük görevinden alınıp; Denizli'ye atanması kimlerin isteği üzerine yapılmıştır?

Atamayı tasvip ediyor musunuz?

2. DYP Burdur İl Yöneticilerinin basında yer alan demeçlerinde ifade ettikleri gibi; devlet memur ve idarecilerini siz de; Devletin değil Refah-Yol Hükümet partilerinin mensubu gibi çalışmalarını isteyerek parsellemeyi mi amaçlıyorsunuz?

T.C.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : B.15.0.APK.0.23-300-1170/11587
Konu : Yazılı Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 27.2.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.6/435-5466/15457 sayılı yazısı.

b) TBMM Başkanlığının 14.7.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7765 sayılı yazısı.

Burdur Milletvekili Sayın Kazım Üstüner'in, Bakanlığımıza tevcih ettiği ve ilgi a' da kayıtlı yazı ile Bakanlığımıza gönderilen 6/435 Esas No.lu sözlü soru önergesi cevabı 18.3.1997 tarih ve B.15.0.APK.0.23.300.388-4148 sayılı yazımız ile Parlamento ile ilişkilerden sorumlu Devlet Bakanlığımıza gönderilmiştir.

TBMM Başkanlığından alınan ilgi b' de kayıtlı yazıda ise, sözkonusu sözlü soru önergesinin TBMM İçtüzüğü'nün 98 inci maddesi gereğince üç birleşim içinde cevaplandırılmadığı gerekçesiyle 7/3134 Esas No.lu yazılı soru önergesine çevrildiği Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Bahse konu soru önergesi ile ilgili bilgiler güncelleştirilerek ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cumhur Ersümer
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanı

Burdur Milletvekili Sayın Kazım Üstüner'in
Sözlü Soru Önergesi ve Cevabı (6/435-5466)

Soru 1. Başarılı çalışmalarıyla Burdur halkının takdirini kazanmış olan TEDAŞ Müdürü Sayın Uğur Şenses hakkında hiçbir soruşturma olmaksızın müdürlük görevinden alınıp; Denizli'ye atanması kimlerin isteği üzerine yapılmıştır.

Atamayı tasvip ediyor musunuz?

Soru 2. DYP Burdur il yöneticilerinin basında yer alan demeçlerinde ifade ettikleri gibi; devlet memur ve idarecilerini siz de; devletin değil Refah-Yol Hükümet partilerinin mensubu gibi çalışmalarını isteyerek parsellemeyi mi amaçlıyorsunuz?

Cevap 1, 2. TEDAŞ Genel Müdürlüğü Burdur Elektrik Dağıtım Müessesesinde, Müessese Müdürü olarak görev yapmakta iken, Denizli Elektrik Dağıtım Müessesesinde Başuzman görevine atanan adı geçen Müessese Müdürünün atanması; uzun süredir Burdur İlinde yönetici düzeyinde görev yapması nedeniyle yıpranmış olması ve TEDAŞ Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığının müesseselerle ilgili düzenlemiş olduğu periyodik raporlarda; enerji kayıp kaçak oranlarının; 1993 yılında % 24,5, 1994 yılında : 25,1 ve 1995 yılının ilk altı aylık döneminde ise % 38,9 oranında olduğunun saptanması dikkate alınarak, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü Personel Dairesi Başkanlığı Yönetmeliğinin Hizmet Gereği Atama başlıklı 47 nci maddesi uyarınca yapılmış olup, yapılan işlemden, herhangi bir siyasal etki sözkonusu olmamıştır.

Daha sonra yapılan teftiş ve inceleme sonucunda; adıgeçenle ilgili olarak Burdur Elektrik Dağıtım Müessesesinin tarımsal sulama tesislerinde yolsuzluk yapıldığı hakkında müfettişlikçe düzenlenen 3.6.1997 tarih ve 40 sayılı soruşturma raporunda, "Kademe İlerlemesinin Durdurulması" cezası ile tecziyesi teklif edilmiş olup; disiplin işlemleri devam etmektedir.

3. - *Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur'da pancar ekim alanlarının genişletilip genişletilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı E. Yalın Erez'in yazılı cevabı (7/3142)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

24.2.1997

Dr. Yusuf Ekinci
Burdur

— Burdur İlimizde çiftçimizin gelir kaynağı olan pancar ekiminde 5 dönümlle sınır getirilmiştir. Yeni pancar ekmek isteyenlere de izin verilmemektedir. Bu da pancar üreticisini mağdur etmektedir. İzin kapsamının genişletilmesi hususunda bir çalışmanız var mıdır? Varsa ne zaman sonuçlanacaktır?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B.14.0.BHİ.01-319

29.7.1997

Konu : Yazılı Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 3.3.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/446-5520/15639 sayılı yazınız.

Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur'da ekim alanlarının genişletilip genişletilmeyeceğine ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği sözlü soru önergesi ilgi (b)'de kayıtlı yazınızla bu kez yazılı önergeye dönüştürülmüş olup, sözkonusu soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalın Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Burdur Milletvekili Sayın Dr. Yusuf Ekinci'nin
Yazılı Sorularına İlişkin Cevabımız

Yıllık pancar ekim ve üretim programları yurtiçi şeker ihtiyacının yerli üretimle karşılanması politikasıyla uyumlu olarak tespit edilmektedir. Burdur Şeker Fabrikasının işleme kapasiteleri ve çiftçi talepleri dikkate alınarak 1996 yılında 210 bin dekar olan iş programı 1997 yılı için 220 bin dekara çıkarılmış, programın üzerinde ekime izin verilmiştir. Son üç yılın çiftçi sayısı, iş programı ve ekim miktarları aşağıdadır.

Pancar Ekimi (Dekar)

Yıl	Çiftçi Sayısı	Program	Gerçekleşen
1995	23 895	200 000	165 260
1996	27 562	210 000	211 503
1997	29 656	220 000	228 514

Tabloda da görüldüğü gibi Burdur'da çiftçi sayısında ve ekim alanlarında önemli artışlar sağlanmıştır.

Bu yıl ülke genelinde pancar ekimine büyük bir talep meydana gelmiş, Şeker Şirketi bütün imkânlarını kullanarak üreticilerin taleplerini karşılamıştır. Nitekim Burdur'da 2 094 yeni çiftçiye 1997 yılında pancar ekimi için taahhüt verilmiş ve ekim yaptırılmıştır. Ekim alanları 1995 yılına göre 63 254 dekar, 1996'ya göre 17 011 dekar artırılmıştır.

Pancar münavebe alanları içinde olmak kaydıyla ekimlerde herhangi bir sınırlama sözkonusu olmamıştır.

4. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman stol tipi havaalamı ihalesinin ne zaman yapılacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in yazılı cevabı (7/3152)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Ulaştırma Bakanı Sayın Necdet Menzir tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

10.7.1997

Zeki Ünal

Karaman

Programa giren Karaman stol tipi havaalanı ihalesi ne zaman yapılacaktır ve ne zaman bitirilecektir?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

29.7.1997

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.E.A-1156/13889

Konu : Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın

Yazılı Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 16.7.1997 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3152-7723-20593 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın 7/3152-7723 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Necdet Menzir
Ulaştırma Bakanı

Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın 7/3152-7723
Sayılı Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Soru : Programa giren Karaman stol tipi havaalanı ihalesi ne zaman yapılacaktır ve ne zaman bitirilecektir?

Cevap : Karaman İli ve çevresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla Karaman Valiliğinin talebi üzerine Karaman Ereğli Karayolunun Güneydoğusunda il merkezine 20 km mesafede Taşocağı ile Kulece mevkiileri arasında mera vasfındaki parseller üzerine Güneybatı Kuzeydoğu istikametinde 2 500x30 m. pist, 125x18 m. taksirut, 80x50 m. apronu içeren havaalanı projelendirme çalışmalarına Karaman Valiliğince hazırlanarak 8.7.1997 tarihinde gönderilen halihazır harita esaslarında başlanmıştır.

Bakanlığımız DLH Genel Müdürlüğü'nün 1997 Yılı Yatırım Programı Stol Havaalanları İnşaat Toplu Projesinde 1 milyar TL. ödenekle yer alan Karaman Havaalanı projelerinin tamamlanmasından sonra ihale edilmek üzere keşif, teknik şartname ve araştırma raporu ile birlikte Karaman Valiliğine gönderilecektir.

5. - İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın, çete sanığı bir şahsın yaptığı iddia edilen telefon görüşmelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in yazılı cevabı (7/3157)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

D. Fikri Sağlar
İçel

Sinop Milletvekili Yaşar Topçu'nun üye olarak görev yaptığı "TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu" raporu ekindeki muhalefet şerhi ve aynı üyenin TBMM Genel Kurulunda raporun tümü üzerindeki görüşmeler sırasında yaptığı konuşmada yer aldığı üzere; başta Ömer Lütfi Topal cinayeti olmak üzere İstanbul DGM tarafından çete üyesi olmak suçlarından halen aranmakta olan Sami Hoştan'ın, Özer Uçuran Çiller'le telefon görüşmeleri yaptığı, bu görüşmelerin bir Telekom görevlisince saptandığı, ancak bu görevlinin daha sonra görevinden alınarak sözkonusu kayıtların yok edildiği iddiaları yer almaktadır.

Bu nedenle;

1. Çete sanığı Sami Hoştan'la Özer Uçuran Çiller arasında yapılan herhangi bir telefon kaydı bulunmakta mıdır?

2. Özer Uçuran Çiller'e ait cep ve konut telefonlarından Susurluk sonrası İstanbul DGM veya bu düzlemde başkaca mahkemelerde açılan davalarda sanık olarak yargılanan kimselerle telefon görüşmeleri yapılmış mıdır? Bu konuda herhangi bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?

3. Kabine arkadaşınız Yaşar Topçu'nun iddialarında yer aldığı üzere görevden alınan herhangi bir telekom görevlisi var mıdır? Böyle bir uygulama yapılmış ise ilgililer hakkında soruşturma açtırmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

29.7.1997

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0APK.01.E.A-1155-13890

Konu : İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın
Yazılı Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 16.7.1997 gün ve A.01.1.GNS.0.10.00.02-7/3157-7757/20652 sayılı yazısı.

İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın 7/3157-7757 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Necdet.Menzir
Ulaştırma Bakanı

İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın 7/3157-7757 Sayılı
Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Soru : Sinop Milletvekili Yaşar Topçu'nun üye olarak görev yaptığı "TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu" raporu ekindeki muhalefet şerhi ve aynı üyenin TBMM Genel Kurulunda raporun tümü üzerindeki görüşmeler sırasında yaptığı konuşmada yer aldığı üzere; başta Ömer Lütfi Topal cinayeti olmak üzere İstanbul DGM tarafından çete üyesi olmak suçlarından halen aranmakta olan Sami Hoştan'ın, Özer Uçuran Çiller'le telefon görüşmeleri yaptığı, bu görüşmelerin bir Telekom görevlisince saptandığı, ancak bu görevlinin daha sonra görevinden alınarak sözkonusu kayıtların yok edildiği iddiaları yer almaktadır.

Bu nedenle;

1. Çete sanığı Sami Hoştan'la Özer Uçuran Çiller arasında yapılan herhangi bir telefon kaydı bulunmakta mıdır?

2. Özer Uçuran Çiller'e ait cep ve konut telefonlarından Susurluk sonrası İstanbul DGM veya bu düzlemde başkaca mahkemelerde açılan davalarda sanık olarak yargılanan kimselerle telefon görüşmeleri yapılmış mıdır? Bu konuda herhangi bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?

3. Kabine arkadaşınız Yaşar Topçu'nun iddialarında yer aldığı üzere görevden alınan herhangi bir telekom görevlisi var mıdır? Böyle bir uygulama yapılmış ise ilgililer hakkında soruşturma açtırmayı düşünüyor musunuz?

Cevap : T.C. Anayasasının "Haberleşme Hürriyeti" başlıklı 22 nci maddesi, "Herkes haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınan merciin emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. İstisnaların uygulanacağı kamu, kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 20 nci maddesi "Muhaberatın ihlali mahremiyeti yani kanunen muayyen ve musarrah ahvalin gayrisinde bir telgraf veya telefon muhabere veya mukamelesinin şahsî ahara işaası yahut birisine ait muhaberatın mevcudiyetinden şahsî aharrın haberdar edilmesi süreti mutlakada memnudur. Muhalif harekette bulunan Telgraf ve Telefon memurları 15 günden 6 aya kadar hapis ve 5 liradan 50 liraya kadar cezaî nakdî ile mücazat olunurlar." hükmüne yer vermektedir.

Herhangi bir telefonun hangi telefonlar tarafından arandığını geriye dönük olarak belirlemek Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğündeki mevcut teknik imkânlar ile mümkün olamamaktadır. Ayrıca herhangi bir telefonun kimleri (hangi telefonları) aradığını belirlemek T.C. Anayasası ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununda belirtilen adlî merciin kararı ile mümkündür.

Bu konuyla ilgili olarak Türk Telekom A.Ş. Genel Müdürlüğünde görevden alınan herhangi bir personel bulunmamaktadır.

6. - Şırnak Milletvekili Bayar Ökten'in, Kuzey Irak'tan yapılan mazot ticaretine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Salih Yıldırım'ın yazılı cevabı (7/3176)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Salih Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

22.7.1997

Bayar Ökten
Şırnak

Konu : Kuzey Irak'tan yapılan mazot ticareti hakkında

1. Kuzey Irak'tan gelen mazot ticaretinden akaryakıtta yapılan yüzde 32'lik artış üzerinden pay alınacağı ve bunun kalkınmada öncelikli yörelerde kullanılmak üzere bir fon kurulacağı yönünde hazırlık yapıldığı doğru mudur?

2. Böyle bir hazırlık yapıldığı doğru ise bu kesinti nasıl, hangi şartlarda ve hangi oranlarda olacaktır?

3. Halen mazot ticareti yapan kamyonlardan kesilen paralardan ne gibi yatırımlara kaynak aktarıldığı konusunda bilginiz var mıdır?

4. Kuzey Irak'taki petrol fiyatlarının bugünkü durumundan haberiniz var mı?

5. Mazot ticareti yapan kamyonların ne kadarı Şırnak ve ilçelerine, ne kadarı diğer illere kayıtlı, biliyor musunuz?

6. Böyle bir çalışmanın bölgede büyük bir sıkıntı yaratmaması için ne gibi önlemler alınacaktır?
7. Böyle bir fondan hangi iller ve yatırımlar faydalanacaktır. Bunla ilgili bir çalışma mevcut mudur?
8. Mazot ticareti yapan diğer kapılarda da aynı uygulamaya yönelik çalışma yapılmış mıdır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

28.7.1997

Sayı : B.02.0.008/00589

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 25 Temmuz 1997 gün ve KAR. MD. 20997 sayılı yazıları.

İlgi yazıda Şırnak Milletvekili Bayar Ökten tarafından Başkanlığa verilen yazılı soru önergesinin Bakanlığımca cevaplandırılması istenilmekte ise de; soru önergesinde dile getirilen konular Başbakanlığın 2.7.1997 gün ve 1997/28 sayılı genelgeleri uyarınca Bakanlığımın görev alanına girmediğinden gereği ilgili Bakanlık tarafından yapılmak üzere ekte sunulmuştur.

Meclisimizin teamülleri gereğince yazılı soru önergesinin ilgili Devlet Bakanlığı tarafından cevaplandırılmasını bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. M. Salih Yıldırım
Devlet Bakanı

İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Kanunlaşmıştır

Üye Sayısı	:	550
Kullanılan Oylar	:	196
Kabul Edenler	:	193
Rededenler	:	3
Çekimsizler	:	0
Mükerrer Oylar	:	0
Geçersiz Oylar	:	0
Oya Katılmayanlar	:	352
Açık Üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA

Uğur Aksöz
İbrahim Yavuz Bildik
M. Ali Bilici
Mehmet Büyükyılmaz

İ. Cevher Cevheri

Erol Çevikçe

Tuncay Karaytuğ

Mustafa Kütüpel

İbrahim Ertan Yülek

ADİYAMAN

Mahmut Bozkurt

Celal Topkan

AFYON

H. İbrahim Özsoy

Nuri Yabuz

AMASYA

Haydar Oymak

ANKARA

Yılmaz Ateş

Saffet Arıkan Bedük

Gökhan Çapoğlu

Ali Dinçer

Eşref Erdem

Mehmet Gölhan

Agâh Oktay Güner

M. Seyfi Oktay

Önder Sav

Aydın Tümen

Hikmet Uluğbay

ANTALYA

İbrahim Gürdal

Bekir Kumbul

Sami Küçükbaşkan

Yusuf Öztop

Metin Şahin

ARTVİN

Metin Arifağaoğlu

AYDIN

M. Fatih Atay

Nahit Mentеше

Sema Pişkinsüt

İsmet Sezgin

BALIKESİR

Mustafa Güven Karahan

İ. Önder Kırılı

BARTIN

Zeki Çakan

Cafer Tufan Yazıcıoğlu

BAYBURT

Ülkü Güney

BİTLİS

Edip Safder Gaydalı

BOLU

Avni Akyol

Abbas İnceayan

Mustafa Karşlıoğlu

BURDUR

Mustafa Çiloğlu

Yusuf Ekinci

Kazım Üstüner

BURSA

Yüksel Aksu

Ali Rahmi Beyreli

Cavit Çağlar

Hayati Korkmaz

ÇANAKKALE

Mustafa Cumhuri Ersümer

ÇANKIRI

Mete Bülgin

DENİZLİ

Hilmi Develi

Mehmet Gözlükaya

DİYARBAKIR

Muzaffer Arslan

EDİRNE

Evren Bulut

Mustafa İlmen

ERZURUM

Necati Güllülü

ESKİŞEHİR

Necati Albay

Demir Berberoğlu

Mahmut Erdir

GAZİANTEP

Ali İlksoy

Mustafa R. Taşar

Ünal Yaşar

Mustafa Yılmaz

GİRESUN

Burhan Kara

Yavuz Köymen

Rasim Zaimoğlu

GÜMÜŞHANE

Mahmut Oltan Sungurlu

HAKKARİ

Mustafa Zeydan

HATAY

Ali Günay

Nihat Matkap

Levent Mistikoğlu

Atıla Sav

Hüseyin Yayla

İĞDIR

Adil Aşırım

İSPARTA

A. Aykon Doğan

İÇEL

Oya Araslı

Halil Cin

Abdülbaki Gökçel

Turhan Güven

D. Fikri Sağlar

Mustafa İstemihan Talay

İSTANBUL

Bülent Akarcalı

Ziya Aktaş

Ahat Andican

Refik Aras

Mehmet Aydın

Ali Coşkun

Nami Çağan

Halit Dumankaya

Algan Hacaloğlu

Cefi Jozef Kamhi

Ercan Karakaş

Yılmaz Karakoyunlu

Ahmet Güryüz Ketenci

Osman Kılıç

Mehmet Tahir Köse

Emin Kul

Necdet Menzir

Mehmet Moğultay

Yusuf Namoğlu

Altan Öymen

H. Hüsammettin Özkan

Yusuf Pamuk

Mehmet Cevdet Selvi

Ahmet Tan

Bülent Tanla

Zekeriya Temizel

Erdoğan Toprak

Ali Topuz

İZMİR

Ali Rıza Bodur

Işın Çelebi

Sabri Ergül

Şükrü Sina Gürel

Aydın Güven Gürkan

Atilla Mutman

Metin Öney

Ahmet Piriştina

Işıl Saygın

Rıfat Serdaroğlu

Süha Tanık

Hakan Tartan

Zerrin Yeniceci

KAHRAMANMARAŞ

Esat Bütün

KARABÜK

Erol Karan

KARAMAN

Fikret Ünlü

KARS

Çetin Bilgir

KASTAMONU

Hadi Dilekçi

KAYSERİ

İsmail Cem

KIRIKKALE

Hacı Filiz

Recep Mızrak

KIRKLARELİ

Cemal Özbilen

Necdet Tekin

KOCAELİ

Halil Çalık

İsmail Kalkandelen

Bekir Yurdagül

KONYA

Nezir Büyükcengiz

Necati Çetinkaya

Ali Günaydın

Mehmet Ali Yavuz

KÜTAHYA

Emin Karaa

MALATYA

Metin Emiroğlu

Ayhan Fırat

MANİSA

Abdullah Akarsu

Tevfik Diker

Hasan Gülay

Sümer Oral

Cihan Yazar

MARDİN

Süleyman Çelebi

Ömer Ertaş

MUĞLA

Lale Aytaman

Zeki Çakıroğlu

Fikret Uzunhasan

MUŞ

Erkan Kemaloğlu

NİĞDE

Akın Gönen

ORDU

İhsan Çabuk

Refaiddin Şahin

Şükrü Yürür

RİZE

Avni Kabaoğlu

Ahmet Kabil
SAKARYA
 Teoman Akgür
 Ertuğrul Eryılmaz
 Ahmet Neidim
SAMSUN
 Cemal Alişan
 İrfan Demiralp
 Ayhan Gürel
 Yalçın Gürtan
 Murat Karayalçın
 Biltekin Özdemir
SİNOP
 Metin Bostancıoğlu
SİVAS
 Mahmut Işık

İSTANBUL

Ekrem Erdem

ADANA

Cevdet Akçalı
 İmren Aykut (B.)
 Yakup Budak
 Sıtkı Cengil
 M. Halit Dağlı
 Veli Andaç Durak (İ. A.)
 Orhan Kavuncu

Arif Sezer

ADIYAMAN

Mahmut Nedim Bilgiç
 Ahmet Çelik
 Ahmet Doğan

AFYON

Sait Açıba
 İsmet Attila
 Osman Hazer
 Yaman Törtüner
 Kubilay Uygun

AĞRI

M. Siddik Altay
 Cemil Erhan
 Yaşar Eryılmaz

ŞANLIURFA

Necmettin Cevheri
 Seyit Eyyüpoğlu

ŞIRNAK

Mehmet Salih Yıldırım

TEKİRDAĞ

Fevzi Aytekin
 Bayram Fırat Dayanıklı

TOKAT

Ali Şevki Ereğ
 Şahin Ulusoy

TRABZON

Eyüp Aşık
 Ali Kemal Başaran
 İbrahim Çebi

(Reddedenler)

KONYA

Hasan Hüseyin Öz

(Oya Katılmayanlar)

Celal Esin

M. Ziyattin Tokar

AKSARAY

Mehmet Altınsoy
 Nevzat Köse
 Murtaza Özkanlı
 Sadi Somuncuoğlu

AMASYA

Aslan Ali Hatipoğlu (İ. A.)

Ahmet İyimaya

Cemalettin Lafcı

ANKARA

İlhan Aküzüm
 Nejat Arseven
 Ahmet Bilge
 Hasan Hüseyin Ceylan
 Cemil Çiçek
 Mehmet Ekinci
 Ömer Ekinci
 Ünal Erkan

Halis Uluç Gürkan (Bşk. V.)

Şaban Karataş

İrfan Köksalan

Hikmet Sami Türk

TUNCELİ

Kamer Genç

UŞAK

Yıldırım Aktürk
 Mehmet Yaşar Ünal

YALOVA

Cevdet Aydın

Yaşar Okuyan

ZONGULDAK

Veysel Atasoy

Tahsin Boray Baycık

Hasan Gemici

Osman Mümtaz Soysal

VAN

Fethullah Erbaş

Mehmet Sağdıç

Yücel Seçkiner (B.)

Ahmet Tekdal

İlker Tuncay

Rıza Ulucak

Ersönmez Yarbay

ANTALYA

Deniz Baykal

Osman Berberoğlu

Arif Ahmet Denizolgun

Hayri Doğan

Emre Gönensay

ARDAHAN

İsmet Atalay

Saffet Kaya

ARTVİN

Hasan Ekinci

Süleyman Hatinoğlu

AYDIN

Cengiz Altunkaya

Ali Rıza Gönül

Muhammet Polat

Yüksel Yalova

BALIKESİR

Abdülbaki Ata
Ahmet Bilgi
Safa Giray
Tamer Kanber
İsmail Özgün
Hsnt Sivalholu
İlyas Ylmazyldz

BARTIN

Köksal Toptan

BATMAN

Alaattin Sever Aydın
Ataullah Hamidi
Musa Okçu
Faris Özdemir

BAYBURT

Suat Pamukçu

BİLECİK

Şerif Çim
Bahattin Şeker

BİNGÖL

Kazım Ataolu
Hüsamettin Korkutata
Mahmut Sönmez

BİTLİS

Zeki Ergezen
Kamran İnan
Abdulhaluk Mutlu

BOLU

Feti Görür
Necmi Hoşver
Mustafa Ynlolu

BURSA

Mehmet Altan Karapaşaolu
İlhan Kesici
Cemal Klahl
Feridun Pehlivan
Ali Osman Sönmez
Yahya Şimşek
Turhan Tayan
Ertuğrul Yalnbayır
İbrahim Yazıcı

ÇANAKKALE

Hikmet Aydın

Ahmet Kk
Nevfel Şahin
A. Hamdi pınarlar

ÇANKIRI

İsmail Coşar
Ahmet Uyanık

ÇORUM

Bekir Aksoy
Mehmet Aykaç
Hasan alayan
Zülfikar Gazi
Yasin Hatiboğlu (Bşk.V.)

Ali Haydar Şahin

DENİZLİ

M. Kemal Aykurt
Adnan Keskin
Hasan Korkmazcan (Bşk.V.)

Haluk Müftüler
Ramazan Yenidede

DİYARBAKIR

Abdülkadir Aksu
Ferit Bora
M. Salim Ensariolu

Sacit Günbey
Seyyit Haşim Haşimi
Ömer Vehbi Hatipoğlu

Yakup Hatipoğlu
Sebgetullah Seydaolu

Salih Sümer

EDİRNE

mran Akkan
Erdal Kesebir

ELAZIĞ

Mehmet Açar
Ömer Naimi Barım
Hasan Belhan

Cihan Paçacı
Ahmet Cemil Tunç

ERZİNCAN

Tevhit Karakaya
Mustafa Kul
Naci Terzi
Mustafa Yıldız

ERZURUM

Zeki Ertugay

Ltf Esengün
Abdlilah Fırat
İsmail Köse
Ömer zylmaz
Aslan Polat
Şinasi Yavuz

ESKİŞEHİR

Mustafa Balcılar
İbrahim Yaşar Dedelek
Hanifi Demirkol

GAZİANTEP

Nurettin Aktaş
Mehmet Batallı (B.)
Hikmet etin
Kahraman Emmiolu
Mehmet Bedri İncetahtacı

GİRESUN

Turhan Alelik
Ergun Özdemir

GÜMÜŞHANE

Ltf Doğan

HAKKARİ

Naim Geylani

HATAY

Abdülkadir Akgl
Fuat ay
Süleyman Metin Kalkan

Mehmet Silay

Ali Uyar

İDIR

Şamil Ayırım

İSPARTA

Ömer Bilgin
Mustafa Köylü
Erkan Mumcu

Halil Yıldız

İÇEL

Fevzi Arıcı
Mehmet Emin Aydınbaş
Saffet Benli

Ali Er

Ayfer Yılmaz

Rüştü Kazım Yücelen (B.)

İSTANBUL

Meral Akşener

Yıldırım Aktuna
Sedat Aloğlu
Tayyar Altıkulaç
Azmi Ateş
Mustafa Baş
Mukadder Başeğmez
Tansu Çiller
Gürcan Dağdaş
H.hüsnü Doğan
Bülent Ecevit (B.)
Süleyman Arif Emre
Hasan Tekin Enerem
Mehmet Fuat Fırat
Metin Işık
İsmail Kahraman
Hüseyin Kansu
M. Cavit Kavak (B.)
Hayri Kozakçioğlu
Göksal Küçükali
Aydın Menderes
Ali Oğuz
Korkut Özal
Ali Talip Özdemir
Mehmet Sevigen
Mehmet Ali şahin
Güneş Taner (B.)
şadan Tuzcu
Osman Yumakoğulları
Bahattin Yücel
Bahri Zengin
Namık Kemal Zeybek
İZMİR
Veli Aksoy
Turhan Arınç
Hasan Denizkurdu
İ. Kaya Erdem
Gencay Gürün
Birgen Keleş
Mehmet Köstepen
Rüştü Saraçoğlu
Ufuk Söylemez
Sabri Tekir
İsmail Yılmaz

KAHRAMANMARAS
Hasan Dikici
Ali Doğan
Avni Doğan
Ahmet Dökülmez
Mustafa Kamalak
Mehmet Sağlam
Ali şahin
KARABÜK
şinasi Altuner
Hayrettin Dilekcan
KARAMAN
Abdullah Özbek
Zeki Ünal
KARS
Y. Selahattin Beyribey
Sabri Güner
Zeki Karabayır
KASTAMONU
Fethi Acar
Murat Başesgioğlu (B.)
Nurhan Tekinel
Haluk Yıldız
KAYSERİ
Memduh Büyükkılıç
Osman Çılal
Ayvaz Gökdemir
Abdullah Gül
Nurettin Kaldırımçı
Salih Kapusuz
Recep Kırış
İbrahim Yılmaz
KIRIKKALE
Kemal Albayrak
Mikail Korkmaz
KIRKLARELİ
İrfan Gürpınar
A. Sezal Özbek
KIRŞEHİR
Ömer Demir
Cafer Güneş
KİLİS
Mustafa Kemal Ateş

Doğan Güreş
KOCAELİ
Bülent Atasayan
Necati Çelik
şevket Kazan
Onur Kumbaracıbaşı
Osman Pepe
Hayrettin Uzun
KONYA
Ahmet Alkan
Hüseyin Arı
Abdullah Turan Bilge
Veysel Candan
Remzi Çetin
Necmettin Erbakan
Abdullah Gencer
Teoman Rıza Güneri
Mehmet Keçeciler
Mustafa Ünaldı
Lütfi Yalman
KÜTAHYA
Ahmet Derin
Mustafa Kalemlı (Bşk.)
İsmail Karakuyu
Mehmet Korkmaz
Metin Perli
MALATYA
Miraç Akdoğan
Oğuzhan Asiltürk
Yaşar Canbay
Fikret Karabekmez
M. Recai Kutan
MANİSA
Rıza Akçalı
Bülent Arınç
Ayseli Göksoy
Ekrem Pakdemirli
Yahya Uslu
Erdoğan Yetenç
MARDİN
Fehim Adak
Muzaffer Arıkan
Mahmut Duyan
Hüseyin Yıldız

MUĞLA

İrfettin Akar
Mustafa Dedeoğlu
Enis Yalım Erez (B.)

MUŞ

Necmettin Dede
Nedim İlci
Sabahattin Yıldız

NEVŞEHİR

Abdülkadir Baş
Mehmet Elkatmış
Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE

Doğan Baran
Mehmet Salih Katircioğlu
Ergun Özkan

ORDU

Hüseyin Olgun Akın
Mustafa Bahri Kibar
Müjdat Koç
Mustafa Hasan Öz

Nabi Poyraz

RİZE

Ahmet Mesut Yılmaz (B.)
Şevki Yılmaz

SAKARYA

Nezir Aydın
Cevat Ayhan
Nevzat Ercan
Ersin Taranoğlu (B.)

SAMSUN

Ahmet Demircan

Nafiz Kurt

Latif Öztek

Musa Uzunkaya

Adem Yıldız

ŞİİRT

Ahmet Nurettin Aydın

Mehmet Emin Aydın

Nizamettin Sevgili

SİNOP

Kadir Bozkurt

Yaşar Topçu (B.)

SIVAS

Musa Demirci

Tahsin İrmak

Temel Karamollaoğlu

Abdüllatif Şener

Nevzat Yanmaz

Muhsin Yazıcıoğlu

ŞANLIURFA

Sedat Edip Bucak

İbrahim Halil Çelik

Eyyüp Cenap Gülpınar

Zülfükar İzol

Ahmet Karavar

Abdülkadir Öncel

M. Fevzi Şihanlıoğlu

ŞIRNAK

Bayar Ökten

Mehmet Tatar

TEKİRDAĞ

Nihan İlgün

Hasan Peker

Enis Sülün

TOKAT

Abdullah Arslan

Hanefi Çelik

Metin Gürdere (B.)

Ahmet Fevzi İnceöz

Bekir Sobacı

TRABZON

Yusuf Bahadır

Kemalettin Gökteş (İ. A.)

Şeref Malkoç

İsmail İlhan Sungur

TUNCELİ

Orhan Veli Yıldırım

UŞAK

Hasan Karakaya

VAN

Maliki Ejder Arvas

Mustafa Bayram

Şerif Bedirhanlıoğlu

Şaban Şevli

Mahmut Yılbaş

YOZGAT

İlyas Arslan

Kazım Arslan

Yusuf Bacanlı

Lütfullah Kayalar

Abdullah Örnek

İsmail Durak Ünlü

ZONGULDAK

Necmettin Aydın

Ömer Barutçu

(Açık Üyelikler)

BURSA : 1

KIRŞEHİR : 1

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 40)

İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının, Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (2/216)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Yasa Önerisi” ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Bülent Ecevit

İstanbul

DSP Genel Başkanı

H. Hüsamettin Özkan

İstanbul

DSP Grup Başkanvekili

Hikmet Sami Türk

Trabzon

Mümtaz Soysal

Zonguldak

DSP Grup Başkanvekili

Ziya Aktaş

İstanbul

Metin Bostancıoğlu

Sinop

GENEL NÜFUS TESPİTİ YAPILMASI VE SEÇMEN KÜTÜKLERİNİN GÜNCELLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA YASA ÖNERİSİ

GENEL GEREKÇE

24 Aralık 1995 milletvekili genel seçiminde illerin çıkardığı milletvekili sayıları, Milletvekili Seçim Kanunu uyarınca en son 1990 yılında yapılan genel nüfus sayımı sonuçlarına göre belirlenmiştir. Oysa normal nüfus artışı yanında hızlı ve sağlıklı bir kentleşmeye sahne olan ülkemizde son yıllarda özellikle Doğu ve Güneydoğu illerimizden büyük kentlere doğru yoğun iç göçler yaşanmıştır.

İllerin nüfus yapısını ve illerarası nüfus dağılımını değiştiren bu gelişmelerin mevcut seçmen kütüklerinin gerçeğe uygunluğunu da olumsuz yönde etkilemesi kaçınılmazdı. Normal olarak seçmen kütüklerinin düzeltilmesini gerektiren diğer olaylarla birlikte 23.7.1995 tarih ve 4121 sayılı Kanunla gerçekleştirilen Anayasa değişikliği sonucunda seçmen yaşının 18'e indirilmesi olgusunu da dikkate almak suretiyle seçmen kütüklerinin 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimi öncesinde güncelleştirilmesi için Yüksek Seçim Kurulunca sıkışık bir seçim takvimi içinde uygulanabilen yöntem ise, ilgili seçmenlerin on günlük bir süre içinde görevlilere başvurmaları ilkesine dayanmaktaydı. Bu olanağın ilgili bütün seçmenlerce kullanıldığı söylenemez.

Böylece 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimi, bir yandan illerin çıkardığı milletvekili sayıları artık gerçeği yansıtmayan verilere göre belirlenmiş olarak; öbür yandan seçmen kütüklerinin gerçeğe uygunluğunu sağlamak bakımından hayli yetersiz bir yöntem kullanılarak yapılmıştır. Bu durumun Anayasanın 67 nci maddesinde belirtilen temsilde adalet ilkesiyle bağdaşmadığı ortadadır.

Öte yandan 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçiminde ortaya çıkan parlamento aritmetiği, beş yıllık normal yasama dönemi dolmadan yeni bir erken genel seçime gidilmesini zorunlu kılacak gelişmelere elverişli hassas bir dengeyi yansıtmaktadır. Ayrıca en geç 1999 yılında yerel genel seçimlerin yapılması zorunluğu vardır. Mahalli İdareler ile Mahalli Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun uyarınca il genel, belediye ve köy ihtiyar meclisleri üye sayıları da, son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre belirlenmektedir.

Oysa 8.6.1984 tarih ve 219 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede 1990 yılında yapılan bir değişiklik, Türkiye’de 2000 yılından önce yeni bir genel nüfus sayımı yapılmasını gündemden çıkarmış bulunmaktadır.

Bu durumda 2000 yılından önce yapılacak her milletvekili genel seçimi ile yerel genel seçimde 24 Aralık 1995 milletvekili genel seçimine oranla doğruluğunu daha çok kaybetmiş verilerin kullanılması kaçınılmaz olacaktır.

Açıklanan nedenlerle 2000 yılından önce yapılacak genel seçimlerde illerin çıkaracakları milletvekili sayıları ile yerel meclisler üye sayılarının daha sağlıklı verilere göre belirlenmesine ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesine, bu arada merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde ileride özellikle seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde de yararlanabilecek veri tabanlarının oluşturulmasına veya güncelleştirilmesine en ekonomik yoldan olanak sağlamak üzere en kısa zamanda genel nüfus sayımı yerini tutacak bir genel nüfus tespiti yapılması zorunluğu doğmuştur.

Hazırlanan Yasa Önerisi, bu amaçların gerçekleştirilmesine yöneliktir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Genel nüfus tespitinin yapılacağı gün gösterilmiştir. Yasanın yayımlanıp yürürlüğe girmesi ile tespit günü arasında geçecek dörtbuçuk aylık süre, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti işlemleri ile ilgili hazırlık çalışmalarının ilgili kuruluşların işbirliğiyle yapılması için verilmiştir.

Burada bir noktayı açıklamakta yarar görülmektedir : Hazırlanan Yasa Önerisindeki anlamıyla “genel nüfus tespiti”, -bir nüfus sayımındaki ayrıntılara girmeksizin- Genel Gerekeçede belirtilen amaçlar çerçevesinde bir yandan Türkiye’nin değişen nüfus yapısına ilişkin sayısal verileri elde etmeğe, öbür yandan seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde kullanılacak verileri derlemeğe yönelik bir işlemler bütünüdür. Bu terimin kullanılmasıyla aynı zamanda 2000 yılında yapılacak genel nüfus sayımının öne alınmadığı, o sayımın ayrıca zamanında yapılacağı da dolaylı bir biçimde ifade edilmiş olmaktadır.

Madde 2. – Genel nüfus tespiti ile ilgili kuruluşlar, aynı zamanda eşgüdümü de sağlamakla görevlendirilen Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüdür.

Genel Gerekeçede belirtilen amaçlar çerçevesinde gerekli bilgileri elde etmek üzere genel nüfus tespitinde kullanılacak soru kağıtlarında yer alacak sorular, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen üç kuruluş arasında yapılacak ortak bir çalışma sonucunda düzenlenecek bir protokolle belirlenecektir. Bu protokolda her üç kuruluş arasında yapılacak işbirliğine, özellikle genel nüfus tespiti verilerinin hem seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi amacıyla Yüksek Seçim Kuruluna, hem merkezî nüfus idaresi sistemi içinde değerlendirilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılması ile ilgili esaslar da yer almaktadır.

Bu esaslara göre yürütülecek genel nüfus tespiti, elde edilecek verilerin kısa ve uzun vadeli kullanımıyla Genel Gerekçede değinilen üç amacı aynı zamanda gerçekleştirecektir.

Madde 3. – Genel nüfus tespitinde elde edilecek sayısal sonuçların hesaplanması ve açıklanması için Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığına tespit gününü izleyen iki aylık bir süre verilmiştir.

Öte yandan yürürlükteki mevzuatta 50’den fazla metinde “son genel nüfus sayımı sonuçları”na yollama yapan veya bu sonuçları esas alan hükümler bulunmaktadır. Genel nüfus tespiti sonuçlarının sözü edilen mevzuatta öngörülen, örneğin Milletvekili Seçimi Kanunu uyarınca illerin çıkaracağı milletvekili sayılarının, Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun uyarınca yerel meclislerin üye sayılarının belirlenmesinde esas alınan “son genel nüfus sayımı sonuçları” niteliğinde olduğu, bu maddenin ikinci cümlesinde açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 4. – Genel nüfus tespitinde elde edilecek bilgilere göre seçmen kütüklerinin hangi süre içinde güncelleştirileceği gösterilmiştir.

Genel nüfus tespiti ile ilgili hazırlık çalışmaları için 1 inci madde ile verilen dörtbuçuk aylık süre de dikkate alındığında, Türkiye’nin Yasanın yayımlanıp yürürlüğe girmesini izleyen yedinci ayın sonunda illerin nüfusları ve seçmen kütükleri bakımından en son verilere uygun bir genel seçim yapabilecek duruma gelmiş olacağı anlaşılmaktadır.

Madde 5. – Bu Yasa gereğince yapılacak işlemler için Maliye Bakanlığı bütçesinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertiplerine aktarılacak ödenek miktarı gösterilmiştir.

Madde 6. – Bu Yasa Önerisinde hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı ile seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesine ilişkin hükümlerinin, örneğin genel nüfus sayımı ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinde kamu personelinin görevlendirilmesi, sayım günü sokağa çıkma yasağı ile ilgili hükümlerin uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 7. – Yasanın yürürlük tarihi gösterilmiştir.

Madde 8. – Yasayı yürütecek makam gösterilmiştir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

26.6.1996

Esas No. : 2/216

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca, 3.6.1996 tarihli Komisyonumuza gönderilen, İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve Beş Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, Başbakanlığın, İçtüzüğü'nün 78 inci maddesine uygun olarak gönderdikleri 17.6.1996 tarihli ve 196-342/2617 sayılı yazıları üzerine Komisyonumuzun 19.6.1996 tarihli toplantısı gündemine alınmıştır.

Bu toplantıda, teklif gerekçesi doğrultusunda olumlu bulunmuş, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış, maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Ancak, teklifin maddelerinin öncelikle bir Alt Komisyonunda incelenmesi de uygun görülmüş, İzmir Milletvekili Işın Çelebi, Trabzon Milletvekili Hikmet Sami Türk ve Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'dan oluşan Alt Komisyon kurulması kabul edilmiştir.

Anayasa Komisyonu ve Alt Komisyon toplantılarına Adalet Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcileri de katılmışlardır.

Alt Komisyonun raporu Anayasa Komisyonunun 26.6.1996 tarihli toplantısında incelenmiş ve kabul edilmiştir.

Görüşmeler sonucunda Alt Komisyon raporu doğrultusunda :

Teklifin 1 inci maddesi, teklifin amacının genel nüfus tespiti yanında seçmen kütüklerinin de güncelleştirilmesi olduğundan, madde başlığı ile birlikte bu doğrultuda yeniden düzenlenmiştir.

Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün birlikte yapacağı çalışmanın esaslarının nasıl olacağını düzenleyen 2 nci madde, kanun yapma tekniğine ve teklifin amacına uygun şekilde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmiştir.

Teklifin 3 üncü maddesi, genel nüfus tespitinin yerleşim yerleri itibariyle ikametgâha dayalı sayısal sonuç vermesini sağlayacak düzenlemenin yapılması ile kabul edilmiştir.

Güncelleştirmeyi düzenleyen 4 üncü madde, merkezî seçmen kütüğü'nün tüm yurttan yazım gününü izleyen bir yıl içinde bilgisayar ortamına geçirilmesini ve bu çalışmalarda Yüksek Seçim Kurulunun, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar olanaklarından yararlanmasını sağlayan bir fıkrasının eklenmesi ile kabul edilmiştir. Bu çalışmanın bir yılda tamamlanabilmesi için Yüksek Seçim Kurulunun, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgi işlem olanaklarından yararlanması ve kurumların veri girişi konusunda Yüksek Seçim Kuruluna destek vermeleri gerekmektedir. Fıkra bu düşüncelerle maddeye eklenmiştir.

Genel nüfus tespiti verilerinin merkezî nüfus idaresi sistemi çalışmalarında değerlendirilmesinin ülke için yararı göz önüne alınarak teklife 5 inci madde olarak yeni bir madde eklenmiştir.

Ödenekler başlıklı 5 inci madde, bütçe tekniğine uygun biçimde 6 ncı madde olarak Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna önerilmek üzere yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme sırasında, teklifin kanunlaşması halinde teklifin öngördüğü çalışmaların istenilen şekilde gerçekleştirilmesi için Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı bütçesinin ilgili tertibine onbeş trilyon, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) bütçesinin ilgili tertibine altı trilyon ve İçişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine de beş trilyon Türk Lirası ödenek aktarılmasının uygun olacağı incelemeler sonunda saptanmış, bu hususun Plan ve Bütçe Komisyonuna önerilmesi, bu düzenlemenin ülkeye sağlayacağı sosyal ve siyasi menfaat karşısında ekonomik maliyetin söz konusu edilemeyeceği düşüncesi ile kabul edilmiştir.

Teklif üzerindeki çalışmalar sırasında, ülkemizdeki saklı nüfus gerçeği gözardı edilememiş, bir defaya mahsus olmak üzere, nüfus cüzdanı olmayan vatandaşları nüfus cüzdanı çıkartmaya özendirilecek bir düzenleme de 7 nci madde olarak teklife eklenmiştir.

Uygulanacak hükümler başlıklı 6 ncı madde, 8 inci madde olarak ve eklenen 5 inci maddeye de paralel şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen maddeler 9 ve 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonunun takdirlerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Emiroğlu</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>
Malatya	Amasya
	(Muhalifim, muhalef şerhi ekli)
Üye	Üye
<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Mehmet Altınsoy</i>
Adana	Aksaray
Üye	Üye
<i>M. Seyfi Oktay</i>	<i>Lütfi Esengün</i>
Ankara	Erzurum
Üye	Üye
<i>Ali İlksoy</i>	<i>Atilla Sav</i>
Gaziantep	Hatay
	(Karşı oyda görüş hakkım saklıdır)
Üye	Üye
<i>Süleyman Arif Emre</i>	<i>Ali Oğuz</i>
İstanbul	İstanbul
(Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı)	(Muhalifim)
Üye	Üye
<i>Işın Çelebi</i>	<i>Ahmet Dökülmez</i>
İzmir	Kahramanmaraş
	(Muhalifim)

Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir

Üye
İhsan Çabuk
Ordu
Üye
Hikmet Sami Türk
Trabzon

Üye
Ergun Özkan
Niğde
(Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı)

Üye
Metin Bostancıoğlu
Sinop
Üye
Mahmut Yılbaş
Van
(Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı)

KARŞIOY

Seçmen yaşının değişmesi, demografik hareketler ve benzeri sorunlar karşısında sağlıklı bir seçimin ön-koşulu olarak “genel nüfus sayımı yapılması ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi” konusunda yasal düzenlemeye gidilmesi, demokratik ve ivedi bir ihtiyaçtır. Bu itibarla komisyon çoğunluğunun kabul ettiği teklifin özüne katılmamak mümkün değildir.

Ne varki :

1. Mevcut biçimiyle teklif, birikmiş sorunlar için bir defa uygulanmakla tükenecek (geçici) kâna vücut vermektedir. Teklifte öngörülen alt yapının oluşması, ilerde meydana gelecek benzeri sorunların tasfiyesini sağlayamaz. Yasama organı yeni bir yasa çıkarmak zorunda kalır. Oysa bu gibi durumlarda, gelecekteki aynı tür sorunları çözecek, belli aralıklarla uygulanabilecek periyodik nitelikli sürekli bir kurala ihtiyaç vardır.

2. Öte yandan seçimle ilgili düzenlemelerin, tek bir bütün içinde yapılması gerekir. Ayrı ayrı (parça parça) seçim veya alt-yapı yasaları, bir tür kodifikasyon hatasıdır. Bu konuyla ilgili henüz yasalaşmamış K.H.K.lerin Komisyonumuzca tevhidinin yapılması, bu yönden belli bir bütünlüğü sağlayabilirdi (İçtüzük, Md. 90/2,4).

Belirtilen yasama yöntemleri açılarından çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Saygılarımla.

Ahmet İyimaya
Amasya

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

28.6.1996

Esas No. : 2/216

Karar No. : 28

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 arkadaşı tarafından hazırlanarak, 8.4.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”, Başkanlıkça, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesi hükmü uyarınca tali komisyon olarak Anayasa Komisyonu-na, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

6.6.1996 tarihinde 53 üncü Hükümetin istifa etmesi nedeniyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 78 inci maddesi hükmü uyarınca görüşülmesi ertelenen söz konusu teklif, yine aynı madde hükmü uyarınca, Bakanlar Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda ve komisyonlarda öncelikli olarak görüşülmesine devam olunması talebine ilişkin yazının 17.6.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulması üzerine, Komisyonumuzun 27.6.1996 tarihinde yaptığı 35 inci Birleşimde İçişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı temsilcileri ile teklif sahiplerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Genel Nüfus Sayımı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 219 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (d) bendi hükmü uyarınca sonu (0) ile biten yıllarda yapılmaktadır. Bu durumda, 2000 yılından önce yapılmış ve yapılacak olan milletvekili seçimleri ile yerel seçimlerde mevcut veriler kullanılmak durumundadır.

Ancak, normal nüfus artışı yanında hızlı ve sağlıklı bir şehirleşmeye sahne olan ülkemizde, son yıllarda özellikle doğu ve güneydoğu illerimizden büyük şehirlere doğru yoğun iç göçler yaşanmıştır. İllerin nüfus yapısı ve illerarası nüfus dağılımını değiştiren bu gelişmeler mevcut seçmen kütüklerinin gerçeğe uygunluğunu da olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, 23.7.1995 tarih ve 4121 sayılı Kanunla gerçekleştirilen Anayasa değişikliği sonucunda seçmen yaşının 18'e indirilmesi de dikkate alınırsa seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinin de bir zorunluluk haline geldiği açıktır.

Teklif ve gerekçesi incelendiğinde; 2000 yılından önce yapılacak bir genel seçimde illerin çıkaracakları milletvekili sayıları ile yerel meclislerin üye sayılarının daha sağlıklı verilere göre belirlenmesinin ve seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesinin önemli bir amaç olarak hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Yapılan görüşmelerde, genel nüfus tespiti yanında seçmen kütüklerinin de güncelleştirilmesi amacını taşıyan teklifin bir ihtiyaçtan kaynaklandığı ve nüfus hareketlerinin sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi için konunun zorunluluk arz ettiği, bu nedenlerle biran evvel görüşülerek kanunlaştırılmasında yarar görüldüğü, gibi görüşler dile getirilmiş, Hükümet adına yapılan açıklamalar ve sorulara verilen cevapları takiben teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Anayasa Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Anayasa Komisyonu metninin;

– 1 inci maddesi; birinci fıkrasında bahse konu dört aylık sürenin gerekli görüldüğü takdirde Bakanlar Kurulu Kararı ile bir ayı geçmemek üzere uzatılabileceğine dair bir hükmün fıkraya ilavesi ve ikinci fıkrasındaki mükerrer ifadenin düzeltilmesi suretiyle,

– 2 nci maddesi; genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında yapılacak işbirliği ile ilgili esasların, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde, maddede adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenmesi doğrultusunda değiştirilmesi suretiyle,

– 3 üncü maddesi aynen,

– 4 üncü maddesi; birinci fıkrasında yer alan “...yetmişbeş gün...” ibaresinin “...üç ay...”, ikinci fıkrasında geçen “...bilgisayar ortamına geçirilmesi çalışmaları”, ibaresinin “bilgisayar ortamına geçirilmesi ile ilgili çalışmalar”, “...olanaklarından da...” ibaresinin Anayasa diline uygun olarak “...imkânlarından da...” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

– 5 inci maddesi; maddenin sonunda yer alan “...bir yıl...” ibaresinin “...en geç iki yıl...” olarak değiştirilmesi suretiyle,

– 6 ncı maddesi; “Bu Kanun gereğince...” ibaresinden sonra gelmek üzere “...1996 yılında...” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

– 7 nci maddesi aynen,

– 8 inci maddesi cümle tertibindeki düzenleme biçimi, redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

– Yürürlüğe ilişkin 9 uncu maddesi aynen,

– Yürütmeye ilişkin 10 uncu maddesi ise “Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.” şeklinde düzeltilmesi suretiyle,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Bu Rapor Sözcüsü
<i>Biltekin Özdemir</i>	<i>Miraç Akdoğan</i>
Samsun	Malatya
Üye	Üye
<i>İbrahim Ertan Yülek</i>	Sait Açba
Adana	Afyon
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Gökhan Çapoğlu</i>	<i>Hikmet Uluğbay</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>Metin Şahin</i>	<i>Saffet Kaya</i>
Antalya	Ardahan
Üye	Üye
<i>Ataullah Hamidi</i>	<i>Necmi Hoşver</i>
Batman	Bolu

Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
Hüseyin Yayla
Hatay
Üye
Ali Er
İçel
Üye
Zekeriya Temizel
İstanbul

Üye
Esat Bütün
Kahramanmaraş
Üye
Fethi Acar
Kastamonu
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mustafa Ünal
Konya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ahmet Kabil
Rize

Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Adil Aşırım
İğdır
Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul
Üye
Ali Topuz
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Zeki Ünal
Karaman
Üye
Nurettin Kaldırımçı
Kayseri
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

Üye
Yıldırım Aktürk
Uşak

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ BÜLENT ECEVİT VE
5 ARKADAŞININ TEKLİFİ
**Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi
Hakkında Kanun Teklifi**

Tespit Günü

MADDE 1. — Bu Yasanın yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü genel nüfus tespiti yapılır.

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Protokolü

MADDE 2. — Genel nüfus tespitinde kullanılacak soru kağıtlarında yer alacak sorular, bu Yasanın yayımından sonraki ilk onbeş gün içinde Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde bu Başkanlık ile Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak ortak bir çalışma sonucunda düzenlenecek bir protokolle belirlenir.

Bu protokolde Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı ile Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında bu Yasa gereğince yapılacak işbirliği, özellikle genel nüfus tespiti verilerinin seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi amacıyla Yüksek Seçim Kuruluna, merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılması ile ilgili esaslar da belirtilir.

Tespit Sonuçlarının Açıklanması ve Niteliği

MADDE 3. — Bu Yasa gereğince yapılacak genel nüfus tespitinin sayısal sonuçları, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca tespit gününü izleyen iki ay içinde açıklanır. Bu sonuçlar, yürürlükteki mevzuatın uygulanmasında genel nüfus sayımı sonuçları hükmündedir.

Güncelleştirme

MADDE 4. — Seçmen kütüklerinin genel nüfus tespiti verilerine göre güncelleştirilmesi işlemleri, bu verilerin Yüksek Seçim Kuruluna tevdiini izleyen yetmişbeş gün içinde tamamlanır.

(ANAYASA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN)

**Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen
Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında
Kanun Teklifi**

Tespit ve Yazım Günü

MADDE 1. – Bu Kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca seçmen yazımı yaptırılır.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, merkezî seçmen kütüğünün denetlenerek güncelleştirilmesi biçiminde yapılır.

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Esasları

MADDE 2. – Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliği ile ilgili esaslar, bu Kanunun yayımından sonraki ilk onbeş gün içinde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

Tespit Sonuçlarının Açıklanması ve Niteliği

MADDE 3. – Bu Kanun gereğince yapılacak genel nüfus tespitinin yerleşim yerleri itibarıyla ikametgâha dayalı sayısal sonuçları, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca tespit gününü izleyen iki ay içinde açıklanır. Bu sonuçlar, yürürlükteki mevzuatın uygulanmasında genel nüfus sayımı sonuçları hükmündedir.

Güncelleştirme

MADDE 4. – Seçmen kütüklerinin bu Kanun gereğince yapılacak seçmen yazımına göre güncelleştirilmesi işlemleri, yazım gününü izleyen yetmişbeş gün içinde tamamlanır.

Merkezî seçmen kütüğünün tüm yurttaki bilgisayar ortamına geçirilmesi çalışmaları, yazım gününü izleyen bir yıl içinde tamamlanır. Yüksek Seçim Kurulu, bu çalışmalarda

(PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN)

**Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen
Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında
Kanun Teklifi**

Tespit ve Yazım Günü

MADDE 1. – Bu Kanunun yayımından sonraki dört ayın dolmasını izleyen ikinci Pazar günü Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca genel nüfus tespiti, Yüksek Seçim Kurulunca da seçmen yazımı yaptırılır. Bu süre gerekli görüldüğü takdirde Bakanlar Kurulunca bir ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Bilgisayar ortamında merkezî seçmen kütüğü oluşturulan yerlerde yazım işlemleri, kütüğün denetlenmesi suretiyle güncelleştirilmesi şeklinde yapılır.

İlgili Kuruluşlar ve İşbirliği Esasları

MADDE 2. – Genel nüfus tespiti ve seçmen yazımında Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılacak işbirliği ile ilgili esaslar, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının eşgüdümünde adı geçen kuruluşlar arasında yapılacak ortak bir çalışma ile düzenlenir.

Tespit Sonuçlarının Açıklanması ve Niteliği

MADDE 3. – Anayasa Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Güncelleştirme

MADDE 4. – Seçmen kütüklerinin bu Kanun gereğince yapılacak seçmen yazımına göre güncelleştirilmesi işlemleri, yazım gününü izleyen üç ay içinde tamamlanır.

Merkezî seçmen kütüğünün tüm yurttaki bilgisayar ortamına geçirilmesi ile ilgili çalışmalar, yazım gününü izleyen en geç iki yıl içinde tamamlanır. Yüksek Seçim Kurulu, bu

(İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve
5 Arkadaşının Teklifi)

Ödenekler

MADDE 5. - Bu Yasa gereğince yapılacak işlemler için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı bütçesinin ilgili tertibine 3 trilyon, Yüksek Seçim Kurulu bütçesinin ilgili tertibine 1,5 trilyon, İçişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine 1,5 trilyon Türk lirası aktarılır.

Uygulanacak Hükümler

MADDE 6. - Bu Yasada hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı ile seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesine ilişkin hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 7. - Bu Yasa yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8. - Bu Yasayı Bakanlar Kurulu yürütür.

(Anayasa Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar olanaklarından da yararlanır.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi Çalışmaları

MADDE 5. – Genel nüfus tespiti verilerinin merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi çalışmaları, bu verilerin Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılmasından itibaren bir yıl içinde tamamlanır.

Ödenekler

MADDE 6. – Bu Kanun gereğince yapılacak harcamalar için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertibine yeterli miktarda ödenek aktarılır.

Nüfus Cüzdanı Olmayan Vatandaşların Durumu

MADDE 7. – Bu Kanunun yayımı tarihinde nüfus cüzdanı olmayan vatandaşlara Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde buldukları yerdeki nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde, kendileri hakkında yürürlükteki mevzuatın para cezası ile ilgili hükümleri uygulanmaksızın nüfus cüzdanı verilir.

Uygulanacak Hükümler

MADDE 8. – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi ile merkezî nüfus idaresi sistemine ilişkin hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10. – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

çalışmalarda Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar imkânlarından da yararlanır.

Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi Çalışmaları

MADDE 5. – Genel nüfus tespiti verilerinin merkezî nüfus idaresi sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi çalışmaları, bu verilerin Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne aktarılmasından itibaren en geç iki yıl içinde tamamlanır.

Ödenekler

MADDE 6. – Bu Kanun gereğince 1996 yılında yapılacak harcamalar için Maliye Bakanlığı bütçesinin transfer tertibinden Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Adalet Bakanlığı (Yüksek Seçim Kurulu) ve İçişleri Bakanlığı bütçelerinin ilgili tertiplerine yeterli miktarda ödenek aktarılır.

Nüfus Cüzdanı Olmayan Vatandaşların Durumu

MADDE 7. – Anayasa Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Uygulanacak Hükümler

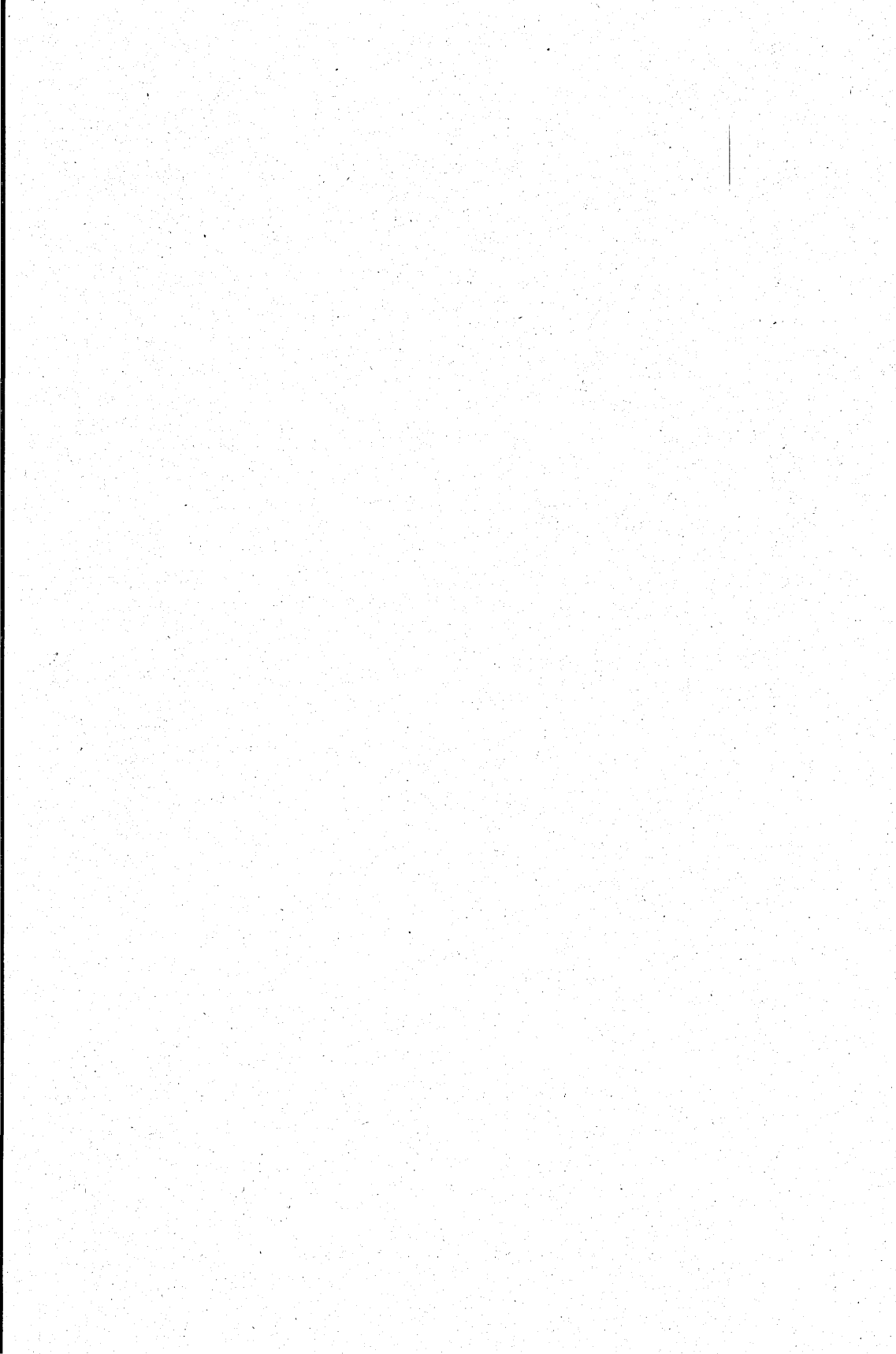
MADDE 8. – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda yürürlükteki mevzuatın genel nüfus sayımı, seçmen kütüklerinin güncelleştirilmesi ve merkezî nüfus idaresi sistemine ilişkin hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9. – Anayasa Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

128 İNCİ BİRLEŞİM

30 . 7 . 1997 ÇARŞAMBA

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

SÖZLÜ SORULAR

1. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, gıda katkı maddelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/465) (2)
2. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, Uluabat Gölü ve çevresini kirleten faktörlere karşı alınacak tedbirlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/467) (2)
3. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Antalya bölgesindeki muz üreticilerine uygun bir fiyatla elektrik verilip verilmeyeceğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/468) (2)
4. — Ankara Milletvekili Nejat Arseven'in, kanunların Anayasaya uygun hale getirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/470) (2)
5. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan'a bağlı bazı beldelerin sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/471) (2)
6. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan Sol Sahil Sulama Kanalı'nın yenilenme projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/472) (2)
7. — Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in, Malkoçlar Gümrük Kapısının yeniden hizmete açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/473) (2)
8. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan - Merkez - Sütlüce Köyünün sulama kanalı ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/474) (1)
9. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, zeytin üreticisinin kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/475) (1)
10. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, tartı toleransları yönetmeliğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/476) (1)
11. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, tartı toleransları yönetmeliğinin ne zaman çıkarılacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/477) (1)
12. — Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin, SEKA Yönetim Kuruluna ve Genel Müdürlüğüne atama yapılmamasının nedenine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/478) (1)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

13. — Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin, Çaycuma Organize Sanayi Bölgesi alanı içinde yer alan arazilerin kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/479) (1)

14. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Bingöl - Yedisu İlçesi Sağlık Ocağının sağlık merkezine dönüştürülüp dönüştürülmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/481) (1)

15. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan - Kemah'a bağlı Kerer Köyünün sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/483) (1)

16. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, SSK İnegöl Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/486) (1)

17. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, taksi şoförlerine yönelik saldırılara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/487) (1)

18. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Rize'de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynaklarının kullanımında partizanlık yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/488) (1)

19. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, yerel basın kuruluşlarına yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/489) (1)

20. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, Şili seyahatine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/490) (1)

21. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, nüfus planlamasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/492) (1)

22. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan'a bağlı bazı yerleşim birimlerinin grup şebekesi ve otomatik telefon ihtiyaçlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/494) (1)

23. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan'a bağlı bazı köylerin yoluna ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/495) (1)

24. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan'a bağlı bazı yerleşim birimlerinin köprü ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/496) (1)

25. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Tarsus Kültür Merkezi binasının ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/498) (1)

26. — Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in, Emlak Bankası tarafından bir yerel TV'ye reklam verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/502) (1)

SÖZLÜ SORULAR

27. - İzmir Milletvekili Metin Öney'in, liman hizmetleri konteyner tarifesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/504) (1)

28, Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, Hatay - Topraktutan Köyünün yerleşim sahasının değiştirilmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/506) (1)

29, - Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, Hatay - Yayladağ'a bağlı bazı köylerin telefon santrallerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/507) (1)

30. - Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, besicilerin sorunlarına ve ayçiçeğine fon uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/509) (1)

31. - Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, asgarî ticretten vergi alınmamasına yönelik projeye ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/510) (1)

32. - Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, öğretmen atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/512) (1)

33. - İstanbul Milletvekili Ahmet Gürüz Ketenci'nin, İmam Hatip kökenli hakim - savcılara ve Mehmet Açar ile Sedat Bucak hakkında hazırlanan fezlekeye ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/513) (1)

34. - İzmir Milletvekili Atilla Mutman'ın, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin ürün bedellerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/515) (1)

35. - İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, Erzurum Jandarma Bölge Komutanı hakkında bir işlem yapıp yapılmadığına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/516) (1)

36. - Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Erzurum Jandarma Bölge Komutanının açıklamalarına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/518) (1)

37. - Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in, Kırklareli'ne doğalgaz verilip verilmeyeceğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/520) (1)

38. - Çorum Milletvekili Ali Haydar Şahin'in, Sakarya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/521) (1)

39. - Çorum Milletvekili Ali Haydar Şahin'in, Ankara - Saray Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin temizlik - bakım ihalesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/522) (1)

SÖZLÜ SORULAR

40. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesinin başka bir ile taşınacağı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/524) (1)

41. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan Meteoroloji İstasyonunun personel ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/525) (1)

42. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, bucak yollarının bakım ve onarımına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/526) (1)

43. — Bursa Milletvekili Feridun Pehlivan'ın, sanatçıların ödediği vergilere ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/527) (1)

44. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Trablus Büyükelçiliğinden gönderilen kriptoların içeriğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/528) (1)

45. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, T. C. Trablus Büyükelçiliğinden gönderilen kriptoların içeriğine ilişkin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/529) (1)

46. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Türkiye genelinde ve Ankara'daki öğrenci sayısının okullara göre dağılımına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/530) (1)

47. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ankara'ya bağlı bazı yerleşim birimlerinin yollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/531) (1)

48. — Zonguldak Milletvekili Tahsin Boray Baycık'ın, Petlas'ın Kombassan'a devrine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/532) (1)

49. — Zonguldak Milletvekili Tahsin Boray Baycık'ın, Zonguldak İlinde Tekel bayilik ihalesi sırasında meydana gelen silahlı çatışmaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/533) (1)

50. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, uygulama imkânı kalmayan kanunlara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/534) (1)

51. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, Türk Ceza Kanunu ve Medenî Kanununda yapılacak değişikliklere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/535) (1)

52. — Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in, bazı yerleşim yerlerinin Kırklareli Barajı suyundan yararlandırılması ile Balaban ve Çağlayık Barajı projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/536) (1)

53. — İstanbul Milletvekili Ahmet Gürüz Ketenci'nin, Barolar Birliğine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/537) (1)

SÖZLÜ SORULAR

54. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, cezaevlerindeki ibadet yerlerine ve hükümlü ve tutukluların eşleri ile görüşmelerine imkân sağlanmasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/538) (1)

55. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, cezaevlerinin sorununu araştırmak üzere bir komisyon kurulup kurulmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (539) (1)

56. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, idam cezalarının kaldırılması konusunda bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/540) (1)

57. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Yüksekova'da narkotik şube açılması gerektiği yolundaki beyanına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/541) (1)

58. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Bayrampaşa, Ümraniye ve Buca cezaevleri hakkındaki beyanına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/542) (1)

59. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Bakanlıkça cezaevleri konusunda hazırlanan bir rapora ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/543) (1)

60. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, cezaevlerindeki ölüm orucu eylemleri hakkında soruşturma başlatılıp başlatılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/544) (1)

61. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Bayrampaşa Cezaevinde görevli gardiyanlara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/545) (1)

62. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, eski Adalet Bakanlarının tutuklularla anlaşma imzaladıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/546) (1)

63. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Doğu ve Güneydoğuda görev yapan savcılarının polis baskısı altında olduğu yolundaki beyanına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/547) (1)

64. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, mafya ve çeteler konusunda özel bir polis birimi kurulup kurulamayacağına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/548) (1)

65. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Bayrampaşa ve Metris cezaevlerine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/549) (1)

66. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı hakkında hazırlanan fezlekeye ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/550) (1)

SÖZLÜ SORULAR

67. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, İskenderun Cezaevine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/551) (1)

68. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, cezaevlerindeki eylemlerin sorumluları hakkında bir işlem yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/552) (1)

69. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, cezaevlerinde görev yapmak üzere atanan din ve ahlak bilgisi öğretmenlerine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/553) (1)

70. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, cezaevi koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/554) (1)

71. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Irak'ta uygulanan infaz sisteminin Türkiye'de de uygulanması konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/555) (1)

72. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Sivas davası sanıklarının Kırşehir Cezaevinden Sivas E Tipi Cezaevine nakledilmesine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/556) (1)

73. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, Uğur Mumcu cinayeti konusundaki bir beyanına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/557) (1)

74. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güryüz Ketenci'nin, gazetecilerin Bakanlığa girişlerinin yasaklandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/558) (1)

75. — Muğla Milletvekili Lâle Aytaman'ın, rüzgâr enerjisinden yararlanma konusunda bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/559) (1)

76. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Çay Kurumunun reklam ve tanıtma giderlerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/560) (1)

77. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, Sosyal Hizmetler İzmir İl Müdürlüğünde görev yerleri değiştirilen personele ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/567) (1)

78. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, İzmir ilindeki birimlerde yapılan personel atamalarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/568) (1)

79. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, İzmir ilindeki birimlerde yapılan personel atamalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/569) (1)

80. — Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün, Karaman çevresinde meydana gelen dolu afetinden zarar görenlere yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/570) (1)

SÖZLÜ SORULAR

81. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/571) (1)

82. — Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Hac seyahatine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/572) (1)

83. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, kasaplık dana ve süttozu ithal edileceği iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/573) (1)

84. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Bodrum İlçesinde bulunan Türkbükü ve Yalıkavağı turizm merkezlerinin tahsisine ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/574) (1)

85. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, personel atamalarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/575) (1)

86. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman'ın, özel okulların ücretlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/576) (1)

87. — İzmir Milletvekili Metin Öney'in, İzmir - Yenişehir ve Bozyaka SSK Hastanelerindeki uzman doktor açığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/577) (1)

88. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş'ın, Hitit dili ve uygarlığı konusundaki çalışmalara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/578) (1)

89. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş'ın, tarih kitaplarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/579) (1)

90. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Silifke - Kayraktepe Baraj projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/580) (1)

91. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, İçel Ak - Suvak Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/581) (1)

92. — Ankara Milletvekili Ömer Ekinci'nin, ithal et ve hayvancılığın geliştirilmesi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/582)

93. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan'ın, Sivas - Ankara Doğalgaz Boru Hattı güzergâhının değiştirilme nedenine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/583)

94. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Mardin ili çiftçilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/584)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/215) (S. Sayısı : 23) (Dağıtma tarihi : 12.6.1996)

2. — Emniyet Teşkilatı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

3. — Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 492 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/218) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

4. — 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 254 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 326 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/71, 1/111) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

5. — Ceza Infaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun Tasarısı ve Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/576, 2/137) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

6. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlî, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller; Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

× 7. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

× 8. — İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 5 Arkadaşının; Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/216) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 8.7.1996)

9. — Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/597) (S. Sayısı : 335) (Dağıtma tarihi : 12.6.1997)

10. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/474, 1/484) (S. Sayısı : 182) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

11. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/549) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

12. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

13. — Mera Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/509) (S. Sayısı : 231) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

14. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

15. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

16. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

17. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

18. — Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (Dağıtma tarihi : 27.6.1996)

19. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

20. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

21. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

22. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/461) (S. Sayısı : 56) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

23. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

24. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

25. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

26. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

27. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

28. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

29. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

30. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

31. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

32. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

33. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

34. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

35. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

36. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

37. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

38. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun; Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

40. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/486) (S. Sayısı : 161) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

45. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

46. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tefhikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun 1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

47. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

48. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lütfullah Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergeleri (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

49. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergisi (2/119) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

× 50. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 53. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522, 2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 55. — Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 56. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Merkezleri Kurulması ve Bu Merkezlerin Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/473) (S. Sayısı : 186) (Dağıtma tarihi : 30.1.1997)

× 57. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 58. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 59. — Cebri veya Mecburi Çalıştırma Hakkında 29 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/515) (S. Sayısı : 210) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 60. — İstihdama Kabulde Asgari Yaşa İlişkin 138 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/516) (S. Sayısı : 211) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

61. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 62. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 63. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

64. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

65. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

66. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

67. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

× 68. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Beyaz Rusya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/545) (S. Sayısı : 233) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 69. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 70. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 71. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

72. — Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

73. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

74. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

75. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

76. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

77. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

78. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Silay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

79. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

80. — Bayburt Milletvekili Ölkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

81. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

82. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

83. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

84. — Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/579) (S. Sayısı : 267) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

× 85. — Özellikle Afrika'da Ciddi Kuraklık ve/veya Çölleşmeye Maruz Ülkelerde Çölleşmeyle Mücadele İçin Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/533) (S. Sayısı : 258) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 86. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 87. — Dünya Sağlık Teşkilatı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 88. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/472) (S. Sayısı : 263) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 89. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

90. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

91. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

92. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

93. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

× 94. — Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 95. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

96. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

97. — Kars Milletvekili Selahattin Beyribey'in, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna 29.8.1996 Gün ve 4178 Sayılı Kanunla Eklenen Geçici Madde 9'da Yer Alan Sürenin Uzatılmasına Dair Kanun Teklifi ile Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata ve 16 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/653, 2/735) (S. Sayısı : 280) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

98. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür ve 5 Arkadaşının, Erbaş ve Er Ailelerinin Ücretsiz Tedavisi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu ve İhtüzüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/285) (S. Sayısı : 282) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

99. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

100. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İhtüzüğüün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

101. — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve Altı Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

102. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

103. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

104. — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 105. — İnmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 106. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilatı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilatı İşletme Anlaşmasında Yapılan

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 107. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilatı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 108. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilatı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1994)

× 109. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 110. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (İntelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

111. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

112. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/388) (S. Sayısı : 308) (Dağıtma tarihi : 9.5.1997)

113. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

114. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

115. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

116. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

117. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

118. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

119. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

120. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

121. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

122. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın; İmrenler, İsmil ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

123. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Karar-namenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 124. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Ara-sında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komis-yonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 125. — Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Deği-şikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındır-lık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayı-sı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 126. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hak-kında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri ko-misyonları raporları (1/358) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 127. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı Dokunulmazlıklar ve Ba-ğışıklıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/466) (S. Sayısı : 323) (Da-ğıtma tarihi : 3.6.1997)

× 128. — Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onay-lanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Ra-poru (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 129. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsrail Devleti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaş-masının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Ko-misyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı : 325) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

130. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın; Susehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alın-ma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

131. — Bolu Milletvekili Avni Akyol'un; Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

× 132. — Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşvi-ki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkın-da Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/596) (S. Sayısı : 330) (Dağıt-ma tarihi : 10.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 133. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/585) (S. Sayısı : 331) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

134. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

135. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

136. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasal Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

137. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

138. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılcabölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

139. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

140. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

141. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

142. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

143. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

144. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

145. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 Arkadaşının; Tarihî Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cumhur Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

146. — Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

147. — Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

148. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanununun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

149. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

150. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

× 151. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

152. — İstanbul Milletvekili Sedat Aloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

153. — Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 5.6.1997 Tarihli ve 4266 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/608, 3/875) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

× 154. — Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/611) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

× 155. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

156. — Rize Milletvekili Avni Kabaoğlu'nun; Yüksek Öğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/311) (S. Sayısı : 371) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

